

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การศึกษาและรวบรวมข้อมูลพันธุ์ไม้ที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ประจำจังหวัด

ในประเทศไทยโดยรูปแบบ โฮมเพจ

Trees Studying and Collecting for the Signal of Province in Thailand by Homepage

ภาควิชาพืชสวน คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์)

พุทธศักราช 2541

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าลาดกระบัง

ใบรับรองปัญหาพิเศษปริญญาตรี
ภาควิชาพืชสวน

เรื่อง

การศึกษาและรวบรวมข้อมูลพันธุ์ไม้ที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ประจำจังหวัด
ในประเทศไทยโดยรูปแบบ โฮมเพจ
Trees Studying and Collecting for the Signal of Province in Thailand by Homepage

โดย
นางสาวจิราภรณ์ สว่างศ์
นางสาวพริณรัตน์ ปุณยลิขิต

ได้รับการพิจารณาเห็นชอบโดย

(อาจารย์ศุภกร เหมินทร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

วันที่ 14 เดือน ๗.๑. พ.ศ. ๕๒

ภาควิชารับรองแล้ว

(ผศ.ดร.สมชาย กล้าหาญ)

หัวหน้าภาควิชาพืชสวน

วันที่ ๑๑ เดือน ๗.๑. พ.ศ. ๕๒

ปพ.
๗๕๓๕ ก
๒๕๔๑

เลขหมึก.....

เลขทะเบียน 33418

วัน, เดือน, ปี - 5 ส.ค. 2542

ใบรับรองนี้ใช้เพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ที่เป็นกำลังใจ และให้ทุนทรัพย์ในการศึกษา รวมทั้งข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ศุภร เหมินทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆตลอดจนช่วยแก้ไขปัญหาพิเศษเล่มนี้จนสำเร็จได้สมบูรณ์

สุดท้ายข้าพเจ้าขอขอบคุณ บรรณารักษ์ห้องสมุดกรมป่าไม้ที่อนุเคราะห์ด้านข้อมูลเป็นอย่างดี ขอขอบคุณพี่จักรที่ให้ความช่วยเหลือด้านรูปภาพ ขอขอบคุณ คุณก้องที่ได้ให้คำปรึกษาด้านเทคนิคการจัดและรวบรวมข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ ขอขอบคุณน้ำด้อยที่ให้ยืมหนังสือประกอบการค้นคว้า และขอขอบคุณภาควิชาพืชสวน คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งเป็นสถานศึกษาและมีส่วนช่วยให้ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยไปได้ด้วยดี

เมษายน 2542

ชื่อเรื่อง : การศึกษาและรวบรวมข้อมูลพันธุ์ไม้ที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ประจำ
จังหวัดในประเทศไทยโดยรูปแบบโฮมเพจ
โดย : นางสาวจิราภรณ์ สว่างวงศ์
นางสาวพิรุณรัตน์ ปุณยลิขิต
สาขา : ฟิชชสวน
ภาควิชา : ฟิชชสวน
คณะ : เทคโนโลยีการเกษตร
อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ศุภกร เหมินทร์

บทคัดย่อ

ในการศึกษาและรวบรวมข้อมูลพรรณไม้ที่เป็นสัญลักษณ์ประจำจังหวัดในประเทศไทย โดยทำการศึกษาด้านถิ่นกำเนิด , ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ , การขยายพันธุ์ , นิเวศวิทยา และประโยชน์ทางด้านต่างๆ พร้อมภาพประกอบ ซึ่งใช้วิธีการค้นคว้าข้อมูลและบันทึกภาพจากสถานที่ต่างๆและจากหนังสือ พบว่าพรรณไม้บางชนิดเป็นพรรณไม้ป่า โดยจัดเก็บลงในรูปแบบของโฮมเพจ โดยใช้ภาษา HTML ซึ่งภาษา HTML จะกำหนดรูปแบบและหน้าตาของเอกสารเว็บที่ปรากฏบนหน้าจอ และเชื่อมต่อเว็บเพจกับข้อมูลอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Title : Trees Studying And Collecting Data for The Signal Provinces in Thailand By Homepage.

By : Miss. Jiraporn Samgawong
Miss. Piroonrut Poonyalikit

Major : Horticulture

Department : Horticulture

Faculty : Agricultural Technology

Advisor : Mr. Suporn Hemindra

ABSTRACT

The aim of the research are trees studying and collecting for the signal of provinces in Thailand. The area of the study include , botanical , propagation , ecology and various advantage of flowers trees. The Data for this are gathering from many books are take photograph of many places. Some trees are in the timber. Creates by “ Homepage” from computer language which is called HTML (Hyper Text Markup Language) This language will set the pattern and the feature of documents, The Web that appearal on the scenen and join to the Web-page with other information.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญเรื่อง

เรื่อง	หน้า
สารบัญภาพ	(ก)
คำนำ	1
วัตถุประสงค์	2
ตรวจเอกสาร	3
อุปกรณ์และวิธีการ	14
- อุปกรณ์	14
- วิธีการ	14
การบันทึกผลการศึกษา	17
ผลการศึกษา	
จังหวัด	
- กระบี่ (ทุ่งฟ้า)	18
- กรุงเทพมหานคร (ไทรย้อยใบแหลม)	19
- กาญจนบุรี (ขานาง)	21
- กาฬสินธุ์ (มะหาด)	22
- กำแพงเพชร (สี่เสียดแก่น)	24
- ขอนแก่น (กัลปพฤกษ์)	26
- จันทบุรี (จัน)	28
- ฉะเชิงเทรา (นนทรีป่า)	30
- ชลบุรี (ประดู่ป่า)	32
- ชุมพร (มะเดื่อชุมพร)	34
- เชียงราย (กาสะลองคำ)	35
- เชียงใหม่ (ทองกวาว)	36
- จั๊ยนาท (มะคูน)	38
- ชัยภูมิ (จี่เหล็กบ้าน)	40
- ตรวด (หูกวาง)	42
- ตรีง (ศรีตรีง)	44
- ตาก (แดง)	46
- นครนายก (สุพรรณิการ์)	48

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ 50 โยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่อง

หน้า

- นครพนม (กันกรา)	52
- นครราชสีมา (สาทร)	54
- นครศรีธรรมราช (แซะ)	56
- นครสวรรค์ (เสลา)	57
- นนทบุรี (นนทรีบ้าน)	59
- นราธิวาส (ตะเคียนขันตาแมว)	61
- น่าน (กำลังเสือโคร่ง)	63
- บุรีรัมย์ (กาฬพฤกษ์)	65
- ปทุมธานี (ทองกลางลาย)	67
- ประจวบคีรีขันธ์ (เกด)	69
- ปราจีนบุรี (โพธิ์ศรีมหาโพธิ์)	71
- ปัตตานี (ตะเคียนทอง)	73
- เพาะ (สารภี)	75
- พระนครศรีอยุธยา (หมั่น)	77
- พิจิตร (ขุนนาค)	78
- พิษณุโลก (بيب)	80
- พังงา (เทพาโร)	82
- พัทลุง (พะยอม)	83
- เพชรบุรี (หว้า)	85
- เพชรบูรณ์ (มะขาม)	87
- แพร่ (ยมหิน)	89
- ภูเก็ต (ประตูบ้าน)	91
- มหาสารคาม (พฤกษ์)	93
- มุกดาหาร (ช้างน้ำ)	95
- แม่ฮ่องสอน (กระพี้จั่น)	96
- ยะลา (โศกเหลือง)	98
- ยโสธร (กระบอก)	100
- ร้อยเอ็ด (กระบอก)	102
- ระนอง (อบเชย)	104
- ระยอง (สารภีทะเล)	106
- ราชบุรี (โมกมัน)	108

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่อง	หน้า
- ลพบุรี (พิบูล)	110
- ลำปาง (จะจาว)	112
- ลำพูน (จามจู้รี)	114
- เลย (สนสามใบ)	116
- ศรีสะเกษ (ลำควน)	118
- สกลนคร (อินทนิลน้ำ)	120
- สงขลา (สะเคาเทียม)	122
- สตูล (กระซิก)	124
- สมุทรปราการ (โพธิ์ทะเล)	126
- สมุทรสงคราม (จิกทะเล)	128
- สมุทรสาคร (สัตตบรรณ)	130
- สระบุรี (ตะแบก)	132
- สระแก้ว (มะขามป้อม)	134
- สิงห์บุรี (มะกกล้าตัน)	136
- สุพรรณบุรี (มะเกลือ)	138
- สุราษฎร์ธานี (เคี่ยม)	140
- สุรินทร์ (มะค่าแต้)	142
- สุโขทัย (มะค่าโมง)	144
- หนองคาย (ชิงชัน)	146
- หนองบัวลำภู (พะยุง)	148
- อ่างทอง (มะพลับ)	150
- อำนาจเจริญ (ตะเคียนหิน)	151
- อุตรธานี (รัง)	153
- อุตรดิตถ์ (สัก)	155
- อุทัยธานี (สะเคา)	157
- อุบลราชธานี (ยางนา)	159
สรุปและวิจารณ์ผล	161
เอกสารอ้างอิง	165
ภาคผนวก	167

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ก)

สารบัญญภาพ

ชื่อจังหวัด		หน้า
- กระบี่ (หึ่งฟ้า)	แสดงลักษณะของใบ, ดอก	18
- กรุงเทพมหานคร (ไทรย้อยใบแหลม)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ	20
- กาญจนบุรี (ขานาง)	แสดงลักษณะของใบ	21
- กาฬสินธุ์ (มะหาด)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ผล	23
- กำแพงเพชร (สี่เสียดแก่น)	แสดงลักษณะของใบ	25
- ขอนแก่น (กัลปพฤกษ์)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก, ผล	27
- จันทบุรี (จัน)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ผล	29
- ฉะเชิงเทรา (นนทรีป่า)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ดอก, ผล	31
- ชลบุรี (ประดู่ป่า)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ผล	33
- ชุมพร (มะเค็ดชุมพร)	แสดงลักษณะของใบ	34
- เชียงราย (กาสะลองคำ)	แสดงลักษณะของดอก	35
- เชียงใหม่ (ทองกวาว)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก	37
- ชัยนาท (มะคูน)	แสดงลักษณะของใบ, ผล	39
- ชัยภูมิ (จีเหล็กบ้าน)	แสดงลักษณะของใบ, ดอก, ผล	41
- ตรารค (หูกวาง)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ผล	43
- ตรัง (ศรีตรัง)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก	45
- ตาก (แดง)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก, ผล	47
- นครนายก (สุพรรณิการ)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ดอก	49
- นครปฐม (จันทน์หอม)	แสดงลักษณะของใบ, ดอก	51
- นครพนม (กันเกรา)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก	53
- นครราชสีมา (สาธร)	แสดงลักษณะของใบ, ดอก, ผล	55
- นครศรีธรรมราช (ชะชะ)	แสดงลักษณะของดอก	56
- นครสวรรค์ (เสลา)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ดอก	58
- นนทบุรี (นนทรีบ้าน)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก, ผล	60
- นราธิวาส (ตะเคียนชันตาแมว)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก, ผล	62
- น่าน (กำลังเสือโคร่ง)	แสดงลักษณะของใบ	64
- บุรีรัมย์ (กาฬพฤกษ์)	แสดงลักษณะของใบ, ดอก, ผล	66
- ปทุมธานี (ทองกลางตาย)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก	68
- ประจวบคีรีขันธ์ (เกด)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ	70

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยนาให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อจังหวัด

หน้า

- ปราจีนบุรี (โพธิ์ศรีมหาโพธิ์)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ	72
- ปัตตานี (ตะเคียนทอง)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก	74
- พะเยา (สารภี)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ	76
- พระนครศรีอยุธยา (หมั่น)	แสดงลักษณะของใบ	77
- พิจิตร (บุนนาค)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก	79
- พิษณุโลก (ปีบ)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก	81
- พังงา (เทพาโร)	แสดงลักษณะของใบ	82
- พัทลุง (พะยอม)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก	84
- เพชรบุรี (หว้า)	แสดงลักษณะของใบ, ผล	86
- เพชรบูรณ์ (มะขาม)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก, ผล	88
- แพร่ (ยมหิน)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ	90
- ภูเก็ต (ประดู่บ้าน)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก, ผล	92
- มหาสารคาม (พุดกษัย)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก	94
- Mukdahan (ช้างน้ำ)	แสดงลักษณะของดอก	95
- แม่ฮ่องสอน (กระพี้จั่น)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก, ผล	97
- ยะลา (โศกเหลือง)	แสดงลักษณะของดอก	99
- ยโสธร (กระบาก)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ	101
- ร้อยเอ็ด (กระบก)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ	103
- ระนอง (อบเชย)	แสดงลักษณะของใบ, ดอก	105
- ระยอง (สารภีทะเล)	แสดงลักษณะของใบ, ดอก, ผล	107
- ราชบุรี (โมกมัน)	แสดงลักษณะของดอก	109
- ลพบุรี (พิกุล)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก, ผล	111
- ลำปาง (ชะจาว)	แสดงลักษณะของใบ	113
- ลำพูน (จามจุรี)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก, ผล	115
- เลย (สนสามใบ)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ผล	117
- ศรีสะเกษ (ลำควน)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก	119
- สกลนคร (อินทนิลน้ำ)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก	121
- สงขลา (สะเดาเทียม)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ	123
- สตูล (กระซิก)	แสดงลักษณะของใบ	125
- สมุทรปราการ (โพธิ์ทะเล)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก, ผล	127
- สมุทรสงคราม (จิกทะเล)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก, ผล	129

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ขึ้นต้นการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อจังหวัด		หน้า
- สมุทรสาคร (สัคตบรรณ)	แสดงลักษณะของใบ, ดอก, ผล	131
- สระบุรี (ตะแบก)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ดอก	133
- สระแก้ว (มะขามป้อม)	แสดงลักษณะของผล	135
- สิงห์บุรี (มะกล่ำต้น)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก, ผล	137
- สุพรรณบุรี (มะเกลือ)	แสดงลักษณะของใบ, ผล	139
- สุราษฎร์ธานี (เคี่ยม)	แสดงลักษณะของใบ, ดอก	141
- สุรินทร์ (มะค่าแต้)	แสดงลักษณะของใบ	143
- สุโขทัย (มะค่าโมง)	แสดงลักษณะของใบ, ดอก, ผล	145
- หนองคาย (ชิงชัน)	แสดงลักษณะของผล	147
- หนองบัวลำพู (พะยุง)	แสดงลักษณะของใบ, ผล	149
- อ่างทอง (มะพลับ)	แสดงลักษณะของผล	150
- อำนาจเจริญ (ตะเคียนหิน)	แสดงลักษณะของใบ	152
- อุตรธานี (รัง)	แสดงลักษณะของใบ, ดอก	154
- อุตรดิตถ์ (สัก)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก	156
- อุทัยธานี (ตะเคา)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ผล	158
- อุบลราชธานี (ยางนา)	แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก	160

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการรวบรวมข้อมูลต้นไม้ ซึ่งเป็นต้นไม้ประจำจังหวัดของไทย พบว่าต้นไม้ส่วนใหญ่ เป็นพรรณไม้ป่าที่ได้รับพระราชทานให้เป็นต้นไม้ประจำจังหวัด และมีสรรพคุณสำคัญ ใช้ทำยาสมุนไพรและบางชนิด สามารถนำมาออกแบบตกแต่งจัดสวนได้ ทั้งเป็นการรวบรวมพรรณไม้ที่หาได้ยาก หรือน้อยคนนักที่จะรู้จัก

ปัจจุบันนี้เทคโนโลยีได้มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วในเรื่องของการสื่อสาร สามารถรับส่งข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่อยู่ห่างกันคนละทวีป ได้ในเวลาไม่กี่นาทีโดยมีการกำหนดมาตรฐานต่างๆที่ทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ ในที่นี้จะกล่าวถึงมาตรฐานของการติดต่อสื่อสาร โดยใช้เอกสาร HTML เป็นตัวกลางหรือตัวแสดงผลบนจอภาพระหว่างการติดต่อสื่อสาร

โปรแกรมที่มีขีดความสามารถ และประสิทธิภาพ สูงสะดวกรวดเร็ว และง่ายต่อการประยุกต์ใช้ ได้แก่ โปรแกรมสำเร็จรูป HTML ซึ่งเป็นเอกสารแบบไฮเปอร์เท็กซ์ มีความสามารถในการเชื่อมโยงข้อมูลไปยังเอกสารอื่นได้ และสามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูป HTML ในการสร้างโฮมเพจ เพื่อการรวบรวมข้อมูล และโปรแกรม Photo shop ซึ่งใช้ในการ scanning รูปภาพ เพื่อนำมาเก็บไว้ในโฮมเพจอีกที่หนึ่ง เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในอีกรูปแบบหนึ่ง เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ในการค้นหาข้อมูล เฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเป็นสื่อในการช่วยค้นคว้าข้อมูลในยุคปัจจุบัน และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาต่อไป

1. เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลต้นไม้มงคลที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ประจำจังหวัดของไทย ในลักษณะรูปแบบโฮมเพจไว้ใน CD-ROM
2. เพื่อศึกษาถึงประโยชน์ในด้านต่างๆ ที่ได้รับจากต้นไม้มงคลที่เป็นสัญลักษณ์ประจำจังหวัด
3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตรวจเอกสาร

Family Annonaceae (วงศ์ไม้กระดังงา)

ปริมาณพืช	มีอยู่หลายสกุล
นิเวศวิสัย	ลักษณะ โดยทั่วไปของวงศ์นี้ มีทั้งไม้ต้น ไม้พุ่ม และ ไม้เถา เปลือกและใบมีกลิ่นเหม็นเขียวเพราะมีต่อมน้ำมันกระจายอยู่ เปลือกค่อนข้างเรียบ ส่วนมากมีสีเทาปนดำหรือปนน้ำตาลเปลือกชั้นในลอกออกได้เป็นชั้นๆ เนื้อบางเป็นร่างแห
ใบ	เป็นชนิดใบเดี่ยว เรียงสลับกัน ขอบใบเรียบ ไม่มีหูใบ
ดอก	โดยมากเป็นดอกสมบูรณ์ คือมีทั้งเพศผู้และเมียในดอกเดียวกัน มีน้อยที่จะแยกเพศกันอยู่
กลีบรองดอก	มี 3 กลีบ กลีบอาจเชื่อมติดกันหรือแยกเป็นอิสระแก่กัน
กลีบดอก	มี 3-6 กลีบ ถ้าเป็น 6 กลีบจะเรียงกัน เป็น 2 ชั้นๆละ 3 กลีบ โคนกลีบจะซ้อนทะแยงกันอยู่ได้กระเปาะรังไข่
เกสรตัวผู้	มีมากเบียดชิดติดกันบนแกนที่บวม เป็นกระเปาะคล้ายกระดุม ก้านเกสรสั้นมากหรือมองไม่เห็นเลย ทั้งหมดอยู่ภายในกระพุ้งของกลีบดอก อับเรณูมี 2 ลอน ปลายเป็นจะงอย และแตกออกตามยาว
เกสรตัวเมีย	รังไข่มีมากหลายกึ่งที่จะมีเดี่ยวๆ มีช่องเดียวหรือหลายช่อง แต่ละช่องจะมีไข่อ่อน 1 หรือมากกว่า ติดอยู่ตรงกันรังไข่ ท่อรังไข่มักสั้นหรือไม่มีเลย
ผล	มักมีก้านเห็นชัด และเกาะเป็นกลุ่ม หรือเป็นหวีคล้ายผลกล้วยอยู่บนแกนอันเดียวกัน
เมล็ด	มักมีเยื่อ (aril) หุ้ม
ลักษณะเด่นของวงศ์	ดอกจะเรียงเป็นชั้นๆ ชั้นละ 3 กลีบ ใบและเปลือกเมื่อขยี้จะออกกลิ่นเหม็นเขียว เปลือกชั้นในลอกออกเป็นชั้นๆ เนื้อบางเป็นร่างแห กิ่งหรือเนื้อไม้ถ้าตัดตามขวางจะเห็นเส้นรัศมีจากแกนกลางไปถึงเปลือกชัดเจน
ตัวอย่างชนิดพืช	<i>Melodorum fruticosum</i> Lour. ลำควน (จำลอง, 2515)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Family Apocynaceae (วงศ์ไม้ตีนเป็ด)

ปริมาณพืช	พันธุ์ไม้ทั้งหมดของสกุลมีประมาณ 30 ชนิด ประกาศเป็นไม้หวงห้ามมี 2 ชนิดคือ ตีนเป็ด และเหี่ยยะ	
นิเวศวิสัย	พันธุ์ไม้ในวงศ์นี้มีทั้งไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้ล้มลุกและมีเป็นจำนวนมากที่เป็นเถา กระจายพันธุ์อยู่ในเขตร้อนทั่วโลก เป็นไม้ประดับที่นิยมปลูกกันทั่วไป หลายชนิด เช่น ยี่โถ รำเพย บานบุรีเหลือง	
ใบ	ส่วนมากเป็นแบบใบเดี่ยวขึ้นตรงกันข้ามเป็นคู่ๆ บางครั้งตั้งฉากซึ่งกันและกัน หรือเรียงเป็นวงรอบกิ่ง ไม่มีหูใบ	
ดอก	ออกเป็นช่อสั้นๆ หรือเป็นดอกเดี่ยว	
กลีบรองดอก	ขนาดค่อนข้างเล็กมี 5 แฉก	
กลีบดอก	เชื่อมติดกันเป็นรูปท่อหรือรูปแตรสั้นๆ ส่วนปลายแยกออกเป็น 5 กลีบ มีขนาดเท่าๆ กัน และกลีบดอกหมุนเวียนซ้อนทับไปทางเดียวกันเมื่อดอกยังไม่บาน	
เกสรตัวผู้	มีจำนวน 5 อัน ช่อนอยู่ในหลอดกลีบดอกรูปท่อ และเชื่อมติดอยู่บนผนังของท่อ	
เกสรตัวเมีย	มีจำนวน 1 อัน ประกอบด้วยรังไข่ มีเพียงห้องเดียว แต่แยกออกเป็น 2 ตอน แฉกๆ และเชื่อมประสานที่ส่วนบนติดต่อกับคอเกสรตัวเมียซึ่งมีเพียงอันเดียว ยอดเกสรตัวเมีย มักจะบวมพองออกคล้ายๆ กับปุ่มลูกบิดประตูดูอยู่ในระดับเดียวกับอับเรณู	
ผล	ส่วนมากเป็นแบบฝักคู่ เชื่อมติดกันที่ฐาน ฝักมีรูปทรงยาวเรียว หรือค่อนข้างสั้นแต่หนา	
เมล็ด	มีหลายแบบ ตั้งแต่มีรขนยาวปุกปุยติดเป็นกระจุกที่หัวและท้าย หรือมีขนเพียงด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว หรือมีปีกจนกระทั่งมีแต่ตัวเมล็ดอย่างเดียว ไม่มีส่วนประกอบอื่นใดอยู่เลย	
ลักษณะเด่นของวงศ์	สังเกตได้จากน้ำยางสีขาวเหลือง ใบเป็นแบบตรงกันข้ามหรือเป็นวงรอบกิ่ง ดอกตูมซึ่งมีกลีบดอกเวียนซ้อนทับไปทางเดียวกัน และผลซึ่งเป็นแบบฝักคู่ เชื่อมติดกันที่ฐาน	
ตัวอย่างชนิดพืช	<i>Alstonia macrophylla</i> Wall.	ทุ้งฟ้า
	<i>Alstonia scholaris</i> R.Br.	ตัดบรรณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Family Bignoniaceae (วงศ์ไม้แค)

ปริมาณพืช	มีหลายสกุลแต่ไม้ที่ประกาศหวงห้ามคือสกุลปีป และสกุลแคหิน	
นิเวศวิทยา	พันธุ์ไม้ในวงศ์นี้มีทั้งไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม ไม้เถา และไม้ล้มลุก มีเขตการกระจายพันธุ์อยู่ในประเทศไทย ล้วนแต่เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง-ขนาดใหญ่	
ใบ	ส่วนใหญ่เป็นชนิดใบผสมแบบขนนกชั้นเดียวจนถึงสามชั้น ใบย่อยเรียงตรงกันข้ามเป็นคู่ๆ ไม้แคบางชนิดที่โคนก้านใบผสม อาจจะมีใบย่อยขนาดเล็กกว่าใบย่อยธรรมดาอยู่หนึ่งติดอยู่ ทำหน้าที่เสมือนเป็นหูใบ บางครั้งก็เรียกใบพวกนี้ว่า หูใบปลอม	
ดอก	เป็นชนิดสมบุรณ์เพศ และมีขนาดใหญ่	
กลีบรองดอก	เชื่อมติดกันเป็นรูปท่อหรือรูปถ้วย	
กลีบดอก	เชื่อมติดกันเป็นรูปแตร รูปประฆัง หรือรูปท่อซึ่งมีลักษณะบวมพองตรงปลายสุดแยกเป็น 5 แฉก	
เกสรตัวผู้	มีจำนวน 4 อัน ยาวไม่เท่ากัน เป็นคู่ยาวคู่หนึ่งและคู่สั้นคู่หนึ่ง โดยที่อับเรณูของแต่ละคู่จะชิดติดกันเมื่อดอกยังอ่อน และอาจจะแยกจากกันภายหลัง	
เกสรตัวเมีย	รังไข่มี 2 ช่องและมีไข่อ่อนเป็นจำนวนมาก ที่ปลายยอดเกสรตัวเมีย	
ผล	เป็นฝัก ทรงกลมหรือแบน เมื่อฝักแก่แตกออกเป็น 2 ซีก	
เมล็ด	มีเป็นจำนวนมากและส่วนใหญ่ตัวเมล็ดมักจะแบนและบางมีปีกบางๆ คล้ายเยื่อล้อมรอบ	
ลักษณะเด่นของวงศ์	เมล็ดมีปีกบางๆ ผลแบบฝัก แตกออกเป็น 2 ซีก กลีบรอง กลีบดอกต่างเชื่อมติดกันเป็นรูปท่อหรือรูปประฆัง และใบเป็นใบผสม	
ตัวอย่างชนิดพืช	<i>Jacaranda filicifolia</i> D. Don	ศรีตรัง
	<i>Milling hortensis</i> Linn.f.	ปีป
	<i>Radermachera igner</i> (Kurz) Steenis	กาสะลองคำ (เต็ม, 2518)

Family Dipterocarpaceae (วงศ์ไม้ยาง)

ปริมาณพืช	พันธุ์ไม้ทั้งหมดในวงศ์นี้เป็นไม้หวงห้ามทั้งสิ้นเช่นตะเคียนชันตาแมว ทั้งหมดมี 9 สกุล	
-----------	---	--

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิเวศวิสัย	พันธุ์ไม้วงศ์ไม้อย่างเป็นต้น ไม้ขนาดใหญ่พบขึ้นอยู่ทั่วไปในประเทศ ทั้งในป่าแล้ง และป่าดงดิบ ลำต้นมักจะเปลา เกติยงกลา หรือขรุขระ แตกเป็นร่องลึก	
ใบ	เป็นชนิดใบเดี่ยว เรียงสลับกัน เส้นย่อยใบเรียงขนานกันแบบชั้น บันได	
ดอก	เป็นดอกสมบูรณ์เพศออกเป็นช่อสีขาว เหลือง หรือชมพูตามง่ามใบ มี กลิ่นหอม	
กลีบรองดอก	มีจำนวน 5 กลีบแต่ละกลีบมักเจริญไปเป็นปีก โคนกลีบเชื่อมติดกัน บางที่ก็เชื่อมติดกันเป็นหลอด	
กลีบดอก	มี 5 กลีบ ส่วนมาก โคนกลีบประสานต่อกัน กลีบเรียงตามกันแบบ กึ่งหัน	
เกสรตัวผู้	มีมากตั้งแต่ 5,10 หรือ 30 อัน	
เกสรตัวเมีย	รังไข่จมอยู่ในส่วนที่บวมพองเหนือก้านผลมี 3 ช่อง แต่ละช่องมีไข่ อ่อนจำนวน 2 ท่อ รังไข่มี 1 ถึง 3	
ผล	ผิวแข็ง เมื่อแก่จัดไม่แยกออกจากกัน	
ลักษณะเด่นของวงศ์	เนื้อไม้จะมีชันหรือยาง กลีบรองกลีบดอกเจริญออกไปเป็นปีกหรือ อย่างน้อยก็มีขนาดใหญ่ขึ้น	
ตัวอย่างชนิดพืช	<i>Anisoptera costata</i> Korth.	กระบาก
	<i>Balanocarpus heimii</i> King.	ตะเคียนชันตาแมว
	<i>Cotylelobium melanoxyton</i> Pierre.	เคี่ยม
	<i>Hopea ferrea</i> Picrr.	ตะเคียนหิน
	<i>Hopea odorata</i> Roxb.	ตะเคียนทอง
		(จำลอง, 2515)
	Family Ebenaceae (วงศ์ไม้มะเกลือ)	
ปริมาณพืช	สำหรับพันธุ์ไม้ของไทยที่ทราบมีประมาณ 60 ชนิด	
นิเวศวิสัย	เป็นวงศ์หนึ่งที่มีค่าทางเศรษฐกิจหลายชนิดด้วยกัน ผลของพันธุ์ไม้ใน วงศ์นี้สามารถนำมาใช้ได้ทั้งด้านเภสัชกรรม ทางโภชนาการ และทาง อุตสาหกรรมด้านการย้อมสี เช่น ผลของไม้มะเกลือ พันธุ์ไม้วงศ์นี้มี ทั้งไม้ยืนต้น และไม้พุ่มขนาดเล็ก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลีบดอก	มี 2-6 กลีบ สีขาวอ่อน หรือสีเหลือง กลีบอ่อนบางเป็นมัน ร่วงง่าย
เกสรตัวผู้	มีจำนวนมาก แยกกันหรืออยู่รวมกันเป็นกลุ่มๆ
ผล	เป็นแบบ berry หรือ drupe หรือ capsule ผิวของผลเหนียวหนา เนื้อผลมักเป็นสีม่วงเข้ม
เมล็ด	มีขนาดใหญ่ ผิวเมล็ดเป็นปุยต้นอ่อนในเมล็ดมีขนาดใหญ่
ลักษณะเด่นของวงศ์	ลำต้นหรือกิ่งอ่อนจะเป็นเหลี่ยมตามยาว 4 เหลี่ยม เปลือกสับคูดจะมียางเหนียวๆ สีเหลืองซีมออกมา (อาจขาวขุ่นในระยะแรก) เส้นแขนงใบละเอียดและเรียงขนานกัน
ตัวอย่างชนิดพืช	<i>Calophyllum inophyllum</i> กระทิง <i>Mammea siamensis</i> สตาร์กี <i>Mesua ferrea</i> บุนนาค
	Family Leguminosae (วงศ์ไม้ประดู่)
ปริมาณพืช	มีประมาณ 550 สกุล แบ่งออกได้เป็น 3 อนุวงศ์
นิเวศวิสัย	พันธุ์ไม้วงศ์นี้มีทั้งไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม เถาวัลย์ และพืชล้มลุกเป็นวงศ์ที่มีพันธุ์ไม้มากเป็นอันดับที่ 3 รองจากวงศ์ (Compositae) และวงศ์ (Orchidaceae)
ใบ	ขึ้นสลับกัน ส่วนใหญ่เป็นแบบช่อ 3 ใบ หรือแบบขนนก มีหูใบ
ดอก	ขนาดใหญ่ หรือเล็ก ส่วนต่างๆของดอกได้ตัดส่วน หรือไม่ได้ตัดส่วน และส่วนใหญ่เป็นดอกสมบูรณ์เพศ ดอกมักจะออกเป็นช่อแตกกิ่งก้าน หรือช่อที่ไม่แตกแขนง
กลีบรองดอก	ส่วนใหญ่มี 5 กลีบ แยกจากกันเป็นอิสระ หรือเชื่อมติดกัน
กลีบดอก	มักจะมีจำนวน 5 กลีบ บางครั้งมีจำนวนน้อยกว่า 5 กลีบ หรือกลีบดอกลดขนาดลงจนคล้ายกับว่าไม่มีกลีบดอก
เกสรตัวผู้	10 อันหรือบางครั้งมีจำนวนน้อยกว่า 10 อัน หรือมีเป็นจำนวนมาก
เกสรตัวเมีย	1 อัน มักจะมีก้านรังไข่ รังไข่มี 1 ห้อง ภายในรังไข่มีไข่อ่อน 1 หน่วย หรือมีจำนวนมาก
ผล	เป็นฝัก เมื่อฝักแก่ผิวแห้ง แตกออกจากกันเป็น 2 ซีก หรือไม่แตกแยกจากกัน
เมล็ด	มี 1 ถึงหลายเมล็ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะเด่นของวงศ์	พันธุ์ไม้วงศ์นี้มีลักษณะเด่นแบ่งออกได้เป็น 3 อนุวงศ์ดังนี้ อนุวงศ์ Caesalpinaceae	
ปริมาณพืช	ประมาณ 152 สกุล ประมาณ 2,800 ชนิดพันธุ์	
นิเวศวิสัย	ส่วนใหญ่มีถิ่นกำเนิดอยู่ในประเทศเขตร้อน เป็นพันธุ์ไม้กลางแจ้ง ชอบแสงแดดจัด ทนแล้งมีทั้งที่เป็นไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม ไม้เลื้อย ไม้ล้มลุก มีน้อย ตามลำต้นอาจมีหนาม	
ใบ	เป็นใบประกอบ บางชนิดเป็นใบเดี่ยว ดัดเรียงแบบสลับ มีเยื่อก้าน ใบปรากฏเห็นได้ในลักษณะต่างๆ โคนก้านใบพองโป่ง บางชนิดก้านใบแบน	
กลีบรองดอก	มี 5 กลีบ อาจแยกกันหรือติดกันเป็นบางกลีบ	
กลีบดอก	มี 5 กลีบ ขนาดไม่เท่ากัน อยู่แยกกันมีสีสด โคนกลีบอาจคอดโค้ง บางชนิดเนื้อกลีบย่น	
เกสรตัวผู้	ปกติมี 10 อัน แต่บางชนิดอาจมีเพียง 3 หรือ 5 หรือ 7 อัน รวมอยู่เป็นกลุ่มๆ ก้านเกสรโค้ง อาจมีความยาวไม่เท่ากัน อับเกสรแข็ง แตกตามแนวยาวมีช่องเปิดตอนปลาย	
เกสรตัวเมีย	มีรังไข่ 1 อัน ภายในมี 1 ห้องมีเมล็ดไข่หลายเมล็ด รังไข่อาจมีรูปตรงหรือโค้งคดมีขนอ่อนคลุม	
ผล	เป็นฝักกลม หรือ แบน	
เมล็ด	มีจำนวนมาก มีเยื่อหุ้มเมล็ด ต้นอ่อนในเมล็ดตรง	
ตัวอย่างชนิดพืช	<i>Cassia fistula</i>	ราชพฤกษ์ หรือ กุณ
	<i>Cassia siamea</i>	จี่เหล็ก
	<i>Peltophorum pterocarpum</i>	นนทรี
	<i>Saraca indica</i>	โศกน้ำ

อนุวงศ์ Mimosaceae (วงศ์ไม้สี่เสียด)

ปริมาณพืช	ประมาณ 56 สกุล ประมาณ 2,800 ชนิดพันธุ์	
นิเวศวิสัย	ส่วนใหญ่มีถิ่นกำเนิดอยู่ในประเทศเขตร้อน เป็นพันธุ์ไม้ที่ชอบแสงแดดจัดทนแล้งและเจริญเติบโตได้ดี ในดินทุกชนิดมีทั้งที่เป็น ไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม ไม้ล้มลุกที่มีเนื้อไม้ และที่เป็นพืชน้ำซึ่งมีเยื่อหนวมหุ้มลำต้น บางชนิดเป็นไม้เลื้อย บางชนิดตามลำต้นมีหนาม	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบ	เป็นใบประกอบติดเรียงแบบสลับ มักมีเยื่อก้านใบปรากฏที่โคนก้านใบ แลโคนก้านใบย่อยมักพองโป่ง เพราะมีกลุ่มเนื้อเยื่อ pulvinus อยู่ บางชนิดก้านใบเป็น phyllode						
กลีบรองดอก	มี 4-5 กลีบ เชื่อมรวมกันเป็นหลอด ปลายจัก หรืออาจแยกกัน						
กลีบดอก	มี 4-5 กลีบขนาดเล็กอยู่แยกกัน						
เกสรตัวผู้	มีจำนวนมาก อยู่แยกกันก้านเกสรยาวและมี สี ละอองเกสรอัดรวมกัน เป็นก้อน						
เกสรตัวเมีย	มีรังไข่ 1 อันภายในมี 1 ห้อง มีเมล็ดไข่มาก						
ผล	เป็นแบบ pod หรือ legume						
เมล็ด	มีจำนวนมาก ลักษณะกลมแบน อูม บางชนิดมีสายจั่ว เมล็ดยาวและมีสี						
ตัวอย่างชนิดพืช	<table border="0"> <tr> <td><i>Acacia auriculiformis</i></td> <td>กระถินณรงค์</td> </tr> <tr> <td><i>Albizia lebbek</i></td> <td>พญาสัตบรรณ</td> </tr> <tr> <td><i>Samanea saman</i></td> <td>จามจุรี หรือ ก้ามปู</td> </tr> </table> <p>อนุวงศ์ Papilionaceae (วงศ์ไม้ประดู่)</p>	<i>Acacia auriculiformis</i>	กระถินณรงค์	<i>Albizia lebbek</i>	พญาสัตบรรณ	<i>Samanea saman</i>	จามจุรี หรือ ก้ามปู
<i>Acacia auriculiformis</i>	กระถินณรงค์						
<i>Albizia lebbek</i>	พญาสัตบรรณ						
<i>Samanea saman</i>	จามจุรี หรือ ก้ามปู						
ปริมาณพืช	มี 48 สกุล ประมาณ 7,200 ชนิดพันธุ์						
นิเวศวิสัย	ส่วนใหญ่มีถิ่นกำเนิดอยู่ในเขตตะวันออกเฉียงใต้ เป็นพันธุ์ไม้กลางแจ้ง ชอบแสงแดดจัด ที่รากจะมีปมซึ่งเป็นที่อยู่ของแบคทีเรียที่สร้างสารไนโตรเจนจากบรรยากาศ ตามลำต้นและใบมักมีขนปกคลุม						
ใบ	มีทั้งแบบใบเดี่ยว และใบประกอบ การติดเรียงของใบมักเป็นแบบสลับ มีเยื่อก้านใบเห็นได้ชัด ที่โคนก้านใบจะพองเล็กน้อยเพราะมีเยื่อ pulvinus						
ดอก	มีทั้งดอกเดี่ยว และแบบช่อดอก ดอกมีกลีบประดับรองรับ มีเพศครบ						
กลีบรองดอก	มี 5 กลีบ เชื่อมติดกันเป็นหลอดรูปกระดิ่ง						
กลีบดอก	มี 5 กลีบ ที่มีขนาดและลักษณะไม่เหมือนกันกลีบที่อยู่นอกสุดมีขนาดใหญ่ที่สุด กลีบที่ประกบอยู่ทางด้านข้างทั้งสองมีลักษณะคล้ายกันคือ งอนโค้งคล้ายปีกนกเรียกว่ากลีบ wing กลีบดอกเหล่านี้จะประกบรูปทรงขึ้นมาเป็นแบบเฉพาะรูปคล้ายปีกผีเสื้อ						
ผล	เป็นแบบ pod บางชนิดเจริญอยู่ใต้ดิน						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมล็ด มีขนาดใหญ่ บางชนิดมีน้ำมันสะสม ต้นอ่อนในเมล็ดมีขนาดใหญ่

ตัวอย่างชนิดพืช	<i>Butea monosperma</i>	ทองกวาว
	<i>Erythrina variegata</i>	ทองกลางลาย
	<i>Pterocarpus indicus</i>	ประคู้บ้าน

นักพฤกษศาสตร์บางท่านแยกวงศ์ Leguminosae เป็น 3 วงศ์โดยถือเอาลักษณะการแยก อนุวงศ์ ดังกล่าวเป็นเกณฑ์

Family Lythraceae (วงศ์ไม้ตะแบก)

ปริมาณพืช	ประมาณ 26 สกุล 552 ชนิดพันธุ์
นิเวศวิสัย	ส่วนใหญ่มีถิ่นกำเนิดอยู่ในเอเชียเขตร้อน เป็นพันธุ์ไม้ กลางแจ้ง ต้องการน้ำและความชื้นปานกลาง บางชนิดตามกิ่งก้านอาจมีหนาม แข็งใหญ่ โคนต้นมักเป็นพุ่ม ฝักเปลือกของลำต้นและกิ่งมักเรียบ เป็นแผ่น หรืออาจเป็นสะเก็ดเมื่อลอกเปลือก บาดแผลจะมีสีม่วง
ใบ	เป็นใบเดี่ยว ติดเรียงแบบตรงกันข้าม ขอบใบเรียบ เนื้อใบเหนียว อาจมีขนนุ่มคลุมผิวใบ กิ่งที่ยังมีใบติด มักมีหน้าตัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส
ดอก	อาจเป็นดอกเดี่ยว หรือเป็นช่อดอก เป็นดอกเพศครบ รูปทรงได้ส่วน สมดุลย์ มีผิวเป็นร่องริ้ว
กลีบรองดอก	มี 4-8 กลีบ เชื่อมติดกันรวมเป็น calyx tube มีสภาพคงทน
กลีบดอก	มีจำนวนเท่ากับกลีบรอง กลีบอ่อนบางพลั่ว เนื้อกลีบย่น โคนกลีบคอด โค้ง กลีบมีสีชมพูเข้มจนถึงม่วงปนน้ำเงิน มักร่วงง่าย
ผล	เป็นแบบ loculicidal capsule
เมล็ด	มีจำนวนมาก นูนแบน อาจมีปีกครีบ ไม่มีอาหารสะสม ต้นอ่อนในเมล็ดตรง
ลักษณะเด่นของวงศ์	สังเกตได้จากรอยแตกเปลือกไม้ เมื่อสับเปลือกลึกเข้าไปถึงเนื้อไม้ จะปรากฏมีลายเส้นสีม่วงขึ้นที่บริเวณเยื่อด้านในของเปลือก
ตัวอย่างชนิดพืช	<i>Lagerstroemia floribunda</i> ตะแบกนา <i>Lagerstroemia speciosa</i> อินทนิลน้ำ

Family Sapotaceae (วงศ์ไม้พิกุล)

ปริมาณพืช	ประมาณ 40 สกุล 800 ชนิดพันธุ์
นิเวศวิสัย	ส่วนใหญ่มีถิ่นกำเนิดอยู่ในประเทศเขตร้อนเป็นพันธุ์ไม้กลางแจ้ง ชอบแสงแดดจัด มีทั้งที่เป็นไม้พุ่มและไม้ยืนต้น ทุกส่วนของพืชมีน้ำยางเหนียว สีขาวข้น บางชนิดเปลือกมีสารฝาดนำไปใช้ประโยชน์ได้
ใบ	เป็นใบเดี่ยวติดเรียงแบบเวียนสลับ และมักเป็นกลุ่มอยู่ตอนปลายกิ่ง รูปใบมนหรือรูปไข่ ขอบใบเรียบเนื้อใบเหนียวหนา เนียนเป็นมัน ปลายใบมักชี้ขึ้น อาจมีเยื่อก้านใบแต่ร่วงง่าย
ดอก	เป็นดอกสมบูรณ์เพศ มีรูปทรงได้สัดส่วนสมคูลย์ ปลายดอกมักชี้ลงดิน ช่อดอกเป็นแบบ cyme ออกที่ซอกกิ่ง
กลีบรองดอก	มี 4-8 กลีบ โคนติดกัน ปลายแยกเป็นแฉกรัศมีมักเรียงเป็นสองชั้น มีสภาพคงทนมาก ขณะดอกตูมกลีบเหล่านี้จะหุ้มกลีบดอกมิดชิด
กลีบดอก	มีจำนวนตั้งแต่ 4 กลีบขึ้นไป ติดกันตั้งแต่กลางกลีบลงมา กลีบมักมีสีขาว เหลืองอ่อน หรือเขียวอ่อน ที่โคนกลีบมีต่อมสร้างน้ำหวานและน้ำมันหอมระเหย
เกสรตัวผู้	มีจำนวนสองเท่าของกลีบดอก เรียงติดอยู่ที่กลีบดอก แยกเป็นสองวง วงในมักเป็นหมัน
เกสรตัวเมีย	มีรังไข่แบบ superior ภายในมีจำนวนห้องเท่ากัน หรือเป็น 2 เท่าของกลีบดอก ก้านเกสรมี 1 อัน ยาวเรียวแหลม มีสภาพคงทน มีเมือคไข่ 1 เม็ด ในแต่ละห้อง
ผล	เป็นแบบ berry
เมล็ด	แข็ง นูน ผิวเป็นมันวาว มีอาหารสะสมประเภทน้ำมัน
ลักษณะเด่นของวงศ์	ตามยอดอ่อน กิ่งอ่อน ก้านใบ ก้านช่อหรือส่วนต่างๆที่ยังอ่อนอยู่ จะมีขนหรือเกล็ดสีน้ำตาลแดงปกคลุม ส่วนที่ยังสดอยู่ถ้าตัดหรือหักดูจะมีน้ำยางเหนียวๆ สีขาวไหลออกมา ใบเป็นชนิดใบเดี่ยวเรียงสลับเวียนกันถี่ๆ คูเป็นกระจุกตามปลายกิ่ง เนื้อใบค่อนข้างหนา
ตัวอย่างชนิดพืช	<i>Mimosops elengi</i> พิกุล (ณพพร, 2530)

HTML (Hyper Text Makeup Language) เป็นภาษาโปรแกรมหนึ่งที่ใช้กันบนอินเทอร์เน็ต ใช้โปรโตคอลแบบ HTTP (Hyper Text Transfer Protocal) โดยบราวเซอร์ จะทำหน้าที่แปลง Sourcecode ของ HTML

การเขียนโฮมเพจก็หมายถึง การเขียน html นั่นเอง ดังนั้นไม่ว่าเราจะใช้เครื่องมือชนิดใดในการเขียนโฮมเพจ สิ่งสำเร็จออกมาก็คือ เอกสาร html ทั้งสิ้น

ประเภทเครื่องมือที่ใช้ในที่นี้คือกลุ่มของ HTML Generator

โปรแกรมในกลุ่มนี้จะช่วยให้เราเขียนโฮมเพจ ได้อย่างรวดเร็วที่สุด เนื่องจากเป็นโปรแกรม ประเภท WYSIWYG (What You See What You Get) โดยเมื่อเราตั้งบันทึกข้อมูลตัวโปรแกรมจะสร้างไฟล์ html ขึ้นมาให้เราเอง Netscape Composer เป็น HTML Generatorตัวหนึ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างเพจเริ่มต้น

ขั้นตอนในการสร้างโฮมเพจ

1.กำหนดวัตถุประสงค์และเนื้อหา

ในการกำหนด วัตถุประสงค์ และเนื้อหาที่ต้องการจะสร้าง เมื่อรู้วัตถุประสงค์ที่ต้องการจะสร้างคืออะไรแล้ว ก็จะสามารถเนื้อหาเพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้

2.เริ่มต้นเขียนเนื้อเรื่อง

หลังจากที่กำหนดวัตถุประสงค์ และเนื้อหาเสร็จเรียบร้อยแล้วก็คือการเขียนเนื้อเรื่อง ขั้นแรกคือเขียนเนื้อเรื่องลงบนกระดาษ หรือพิมพ์ลงใน Computer ก็ได้คุณควรเขียน เนื้อเรื่องที่ต้องการนำเสนอทั้งหมดให้เสร็จเสียก่อน

3.ตรวจสอบและแก้ไขเนื้อเรื่อง

หลังจากที่เขียนหรือจัดหา เนื้อเรื่องได้ครบสมบูรณ์ อย่างที่ต้องการแล้ว ต้องมีการตรวจทานอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจะทำได้สามารถค้นพบข้อผิดพลาดช่วยให้สามารถแก้ไข เนื้อหาและทำให้เนื้อเรื่องสมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อนที่จะเริ่มขั้นตอนต่อไป

4.จัดหาภาพ Clip Arts หรือ Graphics เพื่อใช้ในโฮมเพจ

จะต้องกำหนดว่าจะใช้ภาพแบบใด เพื่อเหมาะสมกับเนื้อหา แล้วจึงทำการจัดหาภาพ

5.HTML Coding

หลังจากที่มีเนื้อเรื่อง และภาพที่ต้องการอยู่ในมือแล้วก็ทำการ Coding HTML. ได้แล้ว

6.ทดลองและตรวจสอบ

ตรวจสอบภายในเครื่องแล้วทดลอง upload โฮมเพจเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อทำการทดสอบในระบบจริงๆ เนื่องจากว่าในระบบอินเทอร์เน็ต รูปภาพต่างๆ ไม่ได้ load เร็วเหมือนอย่างที่เราเห็นเมื่อตอนที่ทดสอบในเครื่อง ดังนั้นก็จะสามารถลดขนาดของรูปภาพ หรือแก้ไขข้อผิดพลาดเหล่านี้ได้ (สัญญาพงศ์, 2540)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปกรณ์และวิธีการ

อุปกรณ์

1. กล้องถ่ายรูปและฟิล์ม
2. เอกสารและหนังสือที่เกี่ยวข้อง
3. สมุดบันทึกและปากกา
4. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
  - 4.1 เครื่องคอมพิวเตอร์
  - 4.2 scanner
  - 4.3 color printer
  - 4.4 CD-ROM

วิธีการ

1. ทำการศึกษาและสำรวจค้นคว้าที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ประจำจังหวัดของไทย
2. ทำการรวบรวมข้อมูลโดยศึกษาถึง ชื่อไทย ชื่อสามัญ ชื่ออื่นๆ ชื่อวิทยาศาสตร์ ถิ่นกำเนิด ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ การขยายพันธุ์ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโต การใช้ประโยชน์ และประโยชน์ในการจัดสวน
3. นำข้อมูลและรูปภาพทั้งหมดที่ทำการรวบรวมได้ มาทำการจัดเก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม Photo shop ในการ scanning รูปภาพ และ โปรแกรม HTML ในการจัดเก็บรูปภาพ ซึ่งเคลื่อนย้ายมาจาก Photo shop พร้อมทั้งป้อนข้อมูลทั้งหมดของแต่ละชนิดลงในโปรแกรมนี้

ขั้นตอนการป้อนข้อมูลทั้งหมด ในการสร้าง โฮมเพจ

ในการเขียนโฮมเพจ โปรแกรมที่ใช้ คือ HTML (Hyper Text Markup Language) ซึ่ง HTML คือ ภาษาโปรแกรมหนึ่งที่ใช้กันบนอินเทอร์เน็ต โครงสร้างพื้นฐานของภาษา HTML แบ่งได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วน HEAD และ BODY ซึ่ง โปรแกรมในส่วน HEAD จะกำหนดหัวข้อของเวปเพจ และโปรแกรมในส่วน BODY จะกำหนดหน้าตาของเวปเพจ

วิธีใช้ Notepad เขียน HTML มีดังนี้

1. หลังจากที่ได้เข้าสู่โปรแกรม Notepad โดยปุ่มเริ่ม (Start) สามารถพิมพ์โปรแกรม HTML ได้เลย และ ใช้ Save As เป็นไฟล์นามสกุล .html
2. เมื่อ Save เอกสารเรียบร้อยแล้ว สามารถเปิดบราวเซอร์ เพื่อดูหน้าตาของเวปเพจที่เขียน
3. ถ้าต้องการแก้ไขเวปเพจ ให้ click mouse กลับไปที่ Notepad และทำการแก้ไขได้เลย
4. หลังจากแก้ไขแล้ว ให้ Save ไฟล์ และ click mouse กลับไปที่บราวเซอร์อีกครั้ง
5. Click ปุ่ม Refresh เพื่อให้บราวเซอร์ทำการ โหลดเวปเพจที่แก้ไขขึ้นมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งที่ใช้ใน HTML ได้แก่

- การใช้คำสั่งขึ้นบรรทัดใหม่ คำสั่งที่ใช้คือ
- การใช้คำสั่งขึ้นวรรคใหม่ คำสั่งที่ใช้คือ <P>
- ต้องการให้แสดงข้อความตามที่ปรากฏใน Notepad ต้องใช้คำสั่ง <PRE>....</PRE>
- คำสั่งที่ใช้ในการกำหนดรูปแบบตัวอักษร ได้แก่
  - ตัวหนา ใช้ <B>..</B>
  - ตัวเอียง ใช้ <I>..</I>
  - ขีดเส้นใต้ ใช้ <U>..</U>
- การปรับเปลี่ยนขนาดตัวอักษร ถ้าต้องการให้ขนาดตัวอักษรแตกต่างกัน ให้ใช้คำสั่ง <FRONT SIZE=ขนาดตัวอักษร>..</FRONT>
- การจัดวางข้อความถ้าต้องการให้ชิดซ้าย ใช้คำสั่ง <P ALIGN=LEFT>....</P> ถ้าต้องการให้ชิดขวาใช้คำสั่ง <P ALIGN=RIGHT>....</P> ถ้าต้องการให้กึ่งกลางใช้คำสั่ง <P ALIGN=CENTER>
- การกำหนดสีพื้นของเว็บเพจ ใช้คำสั่ง BGCOLOR=#รหัสสี แทรกในคำสั่ง <BODY> เพื่อให้สีที่กำหนดมีผลกับเว็บเพจ
- การกำหนดความยาวและความกว้างของเส้นคั่น ด้วย WIDTH = ความยาวที่ต้องการ และ SIZE = ความกว้างที่ต้องการ แทรกในคำสั่ง <HR>
- การใส่ข้อความกำกับภาพทำได้โดยใช้ ALT ข้อความกำกับภาพ แทรกในคำสั่ง <IMG SRC...>
- การกำหนดขนาดให้กับภาพ โดยระบุความกว้าง และความยาวที่ต้องการด้วย WIDTH = ความกว้างของภาพ HEIGHT = ความสูงของภาพ แทรกในคำสั่ง <IMG SRC...>
- การแสดงภาพบนเว็บ ทำได้โดยใช้คำสั่ง <IMG SRC =ชื่อไฟล์ภาพ>
- การวางตำแหน่งภาพ จัดภาพให้เข้ากับเนื้อหาที่มีอยู่สามารถใช้คำสั่ง ALIGN =รูปแบบการวางตำแหน่ง

การเชื่อมโยงเว็บเพจด้วย Link รูปแบบคำสั่ง Link มีดังนี้

<A HREF =ส่วนเชื่อม> ข้อความที่ใช้เป็น Link</A> Linkสามารถเชื่อมโยงข้อมูลได้ 3 วิธี

- การเชื่อมโยงข้อมูลในเว็บเพจเดียวกัน
- การเชื่อมโยงข้อมูลในเว็บเพจกับเว็บเพจอื่น
- การเชื่อมโยงข้อมูลกับเว็บไซต์อื่น

การใช้ Link เชื่อมโยงข้อมูลภายในเว็บเพจ ต้องกำหนดจุดเชื่อมโยงด้วยคำสั่ง

<A Name=ชื่อจุดเชื่อมโยง>จุดเชื่อมโยง</A> และให้ Link กระโดดไปที่จุดเชื่อมโยงนั้น

เมื่อมีการ Click mouse โดยใช้คำสั่ง <A HREF=#ชื่อจุดเชื่อมโยง>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความที่ใช้เป็นจุดเชื่อมโยง </A> และใช้วิธีจัดข้อมูลในเว็บเพจให้เป็นสัดส่วนด้วยการ ใช้ตาราง รูปแบบคำสั่งตารางมีดังนี้

```
<TABLE>
```

```
<TR><TD>ข้อมูล</TD><TD>ข้อมูล</TD></TR>
```

```
<TR><TD>ข้อมูล</TD><TD>ข้อมูล</TD></TR>
```

...

```
</TABLE>
```

จำนวนคำสั่ง <TR>..</TR> เป็นการกำหนดจำนวนแถวในตาราง และคำสั่ง <TD>..</TD>

เป็นการกำหนดจำนวนคอลัมน์ในแต่ละแถว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การบันทึกผลการศึกษา

ทำการบันทึกผลการศึกษาในหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. ชื่อภาษาไทย
2. ชื่อวิทยาศาสตร์
3. ชื่อวงศ์
4. ชื่อสามัญ
5. ชื่ออื่นๆ
6. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์
  - ลักษณะลำต้น
  - ลักษณะใบ
  - ลักษณะดอก
  - ลักษณะผลหรือฝัก

- 6.1 นิเวศวิทยา
- 6.2 การออกดอก
- 6.3 การขยายพันธุ์

7. ประโยชน์ทางด้านอื่น
8. ประโยชน์ทางการจัดสวน

เวลาและสถานที่ทำการศึกษา

ระยะเวลาในการศึกษา

เริ่มทำการศึกษา เดือน ตุลาคม 2541

สิ้นสุดการศึกษา เดือน เมษายน 2542

สถานที่ทำการค้นคว้าข้อมูล

- ห้องสมุดกรมป่าไม้
- ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- ห้องสมุดคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดกระบี่

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ทุ้งฟ้า

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Alstonia macrophylla*

วงศ์ APOCYNACEAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น ทุ้งฟ้าไก่ ตีนเทียน พวมพร้าว

นิเวศวิทยา ขึ้นประปรายในป่าดงดิบ และบนพื้นที่ป่าที่ถูกแผ้วถางมาก่อนทางภาคใต้

ฤดูกาลออกดอก -

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ดและตอนกิ่ง

ประโยชน์ ไม้ใช้ทำกระดานพื้น ฝาเครื่องเรือน และเครื่องใช้เบาๆ ลักษณะเนื้อไม้คล้ายไม้

ตีนเป็ด รากใช้ผสมยาบำรุงกำลัง บำรุงกำหนด

ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกเป็นไม้ประดับเพื่อให้ร่มเงา

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงใหญ่ ไม้ผลัดใบ เรือนยอดรูปไข่แกมรูป

กรวยแหลม ค่อนข้างโปร่ง (fastigiata)

ลำต้น สูง 15 - 25 เมตร ลำต้นเปลาตรง กิ่งใหญ่ตั้งฉากกับลำต้นเป็นวงรอบ เปลือกต้นสีขาว

อมเทาหรือสีเทาอ่อนผิวเรียบ ตัดดูจะมียางสีขาวเหนียวๆ ชิมออกมามีกลิ่นคาว โคนต้นเป็น

พูพอน

ใบ เป็นใบเดี่ยว รูปไข่แกมรูปหอกกลับ (oblancoolate) เรียงเวียนกันเป็นวงตามปลายกิ่ง

แผ่นท้องใบเป็นนวลสีขาว หลังใบสีเขียว เส้นแขนงใบถี่และเป็นเส้นตรง

ดอก ดอกสีขาวออกเป็นช่อตามง่ามใบตอนปลายๆกิ่ง

ผล ผลเป็นฝัก เรียว ยาว มีเป็นกลุ่มเมื่อแก่จะแตกและบิดเป็นเกลียว ปล่อนให้เมล็ดเล็กมีฟูสี

ขาวปลิวไปตามลม

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของดอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า (ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ไทรย้อยใบแหลม

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ficus benjamina*

วงศ์ MORACEAE

ชื่อสามัญ Golden Fig, Weeping Fig, Benjamin tree, Java Fig, Weeping Chinese Banyan

ชื่ออื่น ไทรกระเบื้อง ไทรย้อย ไทร

นิเวศวิทยา ถิ่นกำเนิด อินเดียน และมาเลเซีย

ฤดูกาลออกดอก กุมภาพันธ์ - มีนาคม

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด ปักชำกิ่ง และตอนกิ่ง

ประโยชน์ ปลูกประดับ

ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกประดับ ให้ร่มเงา ผลเป็นอาหารของนก ไม่นิยมนำมาจัดสวนในบ้านเนื่องจากรากของไทรจะชอนไชทำให้ส่วนของบ้านเสียหาย ควรปลูกในบริเวณกว้าง ห่างจากสิ่งก่อสร้าง

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้น ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ไม้ผลัดใบ มีรากอากาศ เรือนยอดแผ่กว้างมาก กิ่งก้านห้อยย้อย (weeping)

ลำต้น สูง 5 - 10 เมตร มีรากอากาศ

ใบ ใบเดี่ยว เรียงสลับ แผ่นใบรูปรีแกมรูปไข่ กว้าง 2.5 - 5 เซนติเมตร ยาว 5 - 11 เซนติเมตร

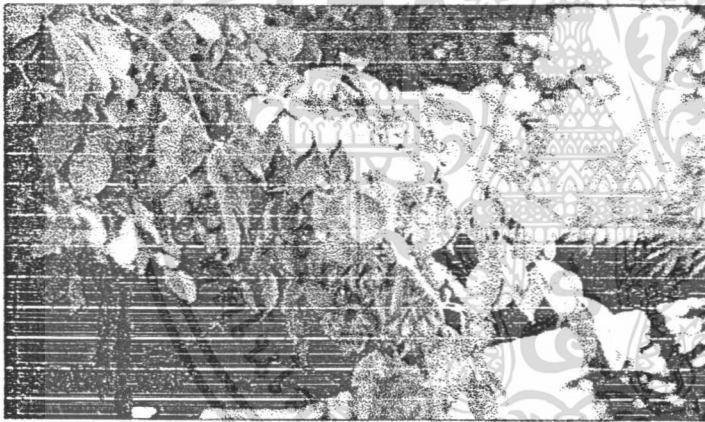
ปลายเรียวแหลม โคนสอบ ใบเป็นมัน เส้นแขนงใบ ขนานกันถี่

ดอก ดอกเล็กเกิดภายในฐานรองดอกที่มีรูปร่างกลมคล้ายผล ออกเป็นคู่จากข้างกิ่ง ดอกตัวผู้ และดอกตัวเมีย ไม่มีก้าน

ผล ผลรูปกลม ออกเป็นคู่ ไม่มีก้านผล เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 0.8 เซนติเมตร เมื่อสุกสีเหลืองหรือสีแดงเข้ม

แสดงลักษณะของทรงต้น
(ที่มาของภาพ: หนังสือพรรณไม้ในสวนหลวง)

แสดงลักษณะของใบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดกาญจนบุรี

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ขานาง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Homalium tomentosum*

วงศ์ FLACOURTIACEAE

ชื่อสามัญ Moulmein lancewood

ชื่ออื่น ข่านาง ข้างเผือกหลวง เปลือย ถึงง้อ กะนาง โคค เป็ยนาง เป็ยค่างไห้

นิเวศวิทยา ขึ้นในป่าเบญจพรรณขึ้น พบมากในเขตจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี บริเวณที่เป็นเขาหินปูนที่สูงจากระดับน้ำทะเล 100 - 350 เมตร

ฤดูกาลออกดอก ธันวาคม - มกราคม ผลแก่ มีนาคม - พฤษภาคม

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด และตอนกิ่ง

ประโยชน์ เนื้อไม้สีน้ำตาลอมเหลือง แข็ง เหนียว ใช้ทำเครื่องเรือน เสา ค้ำเครื่องมือทางการเกษตร

ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกเป็นไม้ประดับและไม้ให้ร่มเงาตามสถานที่ต่างๆ

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ผลัดใบ เรือนยอดเป็นพุ่มทึบ กิ่งอ่อนมีขนสีน้ำตาลนุ่ม

ลำต้น สูง 15 - 30 เมตร ลำต้นเปลา กลมและตรง เปลือกนอกสีเทาขาวนวล เรียบเป็นมัน เนื้อไม้มีริ้วสีน้ำตาลแกมเทา เนื้อละเอียดและถี่แข็ง

ใบ เป็นใบเดี่ยว ออกเรียงสลับเวียนกันตอนปลายกิ่ง แผ่นใบรูปไข่กลับ (ovulate) กว้าง 5 - 13 เซนติเมตร ยาว 10 - 20 เซนติเมตร ขอบใบหยักคล้ายฟันเลื่อยท้องใบมีขนสากหนาแน่น

ดอก ดอกเล็กสีเหลืองอ่อน ออกรวมกันเป็นช่อ ตามง่ามใบและปลายกิ่ง

ผล ผลเล็ก เป็นชนิดผลแห้งหรือแคปซูลเล็กๆ มีฐานดอกขยายคล้ายปีกติดที่ขั้วผล

เอกสารนี้จัดทำขึ้นเพื่อการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่าในรูปแบบใดๆ ทั้งสิ้น (ทั้งมีหรือไม่มีชื่อของภาชนะ) ทั้งนี้ถือพันธุ์ไม้ดังกล่าวไว้สำหรับใช้
เอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดกาฬสินธุ์

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นมะหาด

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Artocarpus lakoocha*

วงศ์ MORACEAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น หาด ตาแป หาดหนูน

นิเวศวิทยา ขึ้นประปรายตามป่าดงดิบทั่วไป

ฤดูกาลออกดอก กุมภาพันธ์ - เมษายน เป็นผล มีนาคม - พฤษภาคม

ขยายพันธุ์ โดยการตอนกิ่ง ปักชำ และเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้หยาบ แข็งเหนียว ทนทานมาก ใช้ทำเครื่องดนตรี เปลือกทำเชือก

รากให้สีเหลืองใช้ย้อมผ้า แกะไข ขับพยาธิ

ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกประดับสวนมีลักษณะทรงพุ่มกลม ด้านบนลำต้นสูงใหญ่ปลูกเดี่ยวสร้างความโดดเด่น

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ต้นไม่ผลัดใบขนาดใหญ่ ขึ้นตามป่าดิบแล้ง แก่นใช้เป็นยาขับพยาธิตัวดี ผลรับประทานได้

ลำต้น ไม้ต้น ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูง 15 - 25 เมตร เปลือกสีน้ำตาลคล้ำแตกเป็นสะเก็ดเล็กๆ เรือนยอดเป็นพุ่มทึบ (globular)

ใบ ใบเดี่ยวเรียงสลับ (alternate) แผ่นใบรูปขอบขนาน รูปรีถึงรูปไข่ กว้าง 5 - 20 เซนติเมตรยาว

10 - 30 เซนติเมตร ผิวใบมีขนสากทั้งสองด้าน ขอบใบแกะเรียบหรือเป็นคลื่นบ้าง

ดอก ดอกเล็กสีขาวอมเหลือง ออกรวมเป็นแท่งกลมขนาดเล็ก ตามง่ามใบและปลายกิ่ง

ผล ผลรวม รูปทรงกลมบุบเบี้ยว สุกสีเหลือง เส้นผ่านศูนย์กลาง 5 - 10 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารทสวงไวสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า แสดงลักษณะของทรงต้น (ที่มาของภาพ: หนังสือพรรณไม้ในสวนหลวง) ไม่ว่าจะพิมพ์ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าชียงเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของใบ

(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

แสดงลักษณะของผล

(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดกำแพงเพชร

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นตีนเป็ดแก่น

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Acacia catechu*

วงศ์ LEGUMMINOSAE

ชื่อสามัญ Catechu tree

ชื่ออื่น สีเสียดเหนื่อ สะเจ สีเสียดเหลือง

นิเวศวิทยา ถิ่นเดิมอยู่ในประเทศอินเดียทนความแห้งแล้งและทนไฟได้ดี ขึ้นได้ดีในที่แห้งแล้งและภูเขาหินเจริญเติบโตได้ดีในดินทุกสภาพ ต้องการน้ำและความชุ่มชื้นในปริมาณปานกลาง

ฤดูกาลออกดอก เมษายน-พฤษภาคม เป็นผลระหว่างเดือน พฤษภาคม-กรกฎาคม

ขยายพันธุ์ โดยการตอนกิ่ง ปักชำ และเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้แข็งเหนียว สีสน้ำตาลแดง ใสบกตบแต่งยาก ใช้ทำสิ่งปลูกสร้างที่ต้องรับน้ำหนักมากๆ เช่น เสา ตง คาน สะพาน ทำตามเครื่องมือทางการเกษตรแก่นให้น้ำฟาดใช้ฟอกหนังและสีน้ำตาลสำหรับย้อมผ้า แห อวนก้อนสีเสียดเป็นยาสมุนไพรอย่างแรง แก้โรคท้องร่วง บิด แก้ไข้จับสั่น แก้ไอ ใช้เป็นยารักษาเหงือกอักเสบและฟันรักษาแผลในลำคอ

ประโยชน์ในการจัดสวน นำมาปลูกตกแต่งเพื่อใช้ดอก ให้ดอกสีเหลืองสวยงามช่วยเพิ่มสีสันให้กับสวน

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง มีหนามปลูกตามที่แล้งอย่างที่ไคจากการเคี้ยวเนื้อไม้ให้สีเสียดเป็นก้อนแข็งสีน้ำตาลดำ ผงสีเสียด ไร้ยางเนื้อ

ลำต้น ไม้ต้นขนาดกลาง สูงถึง 15 เมตร เปลือกสีเทาคล้ำ แตกเป็นสะเก็ดบางเรื้อนยอดเป็นรูปกรวยต่ำๆ ตามกิ่งก้านมีหนามโค้ง เป็นคู่อยู่ทั่วไป

ใบ ใบประกอบรูปไข่ขนนก 2 ชั้น (bipinnate) ใบย่อยเล็กเป็นฝอย แฉกใบสั้นป้อย หรือใบกระถิน ช่อใบยาว 9 - 17 เซนติเมตร มีข้อแขนงด้านข้างออกตรงข้ามกันเป็นคู่ 10 - 20 คู่ มีก้านแข็ง 10 - 12 คู่ใบย่อยเล็กมากเรียงกันอยู่แน่น ประมาณก้านละ 30 - 50 คู่

ดอก ดอกเล็กออกเป็นช่อแบบหางกระรอก สีเหลืองกลิ่นหอมอ่อนๆ ยาวประมาณ 5 - 10 เซนติเมตร

ผล ผลเป็นฝักแบน บางแฉก สีสน้ำตาลแตกเมื่อแห้ง ฝักหนึ่งมี 3 - 7 เมล็ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของใบ
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดขอนแก่น

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ กัลปพฤกษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cassia bakeriana*

วงศ์ LEGUMINOSAE

ชื่อสามัญ Wishing Tree , Pink Cassia , Pink-And-White Shower

ชื่ออื่น กานล์ , แก่นร้าง , เปลือกขม

นิเวศวิทยา มีถิ่นกำเนิดในพม่า อินโดจีน ลาว ในไทยพบขึ้นในป่าเบญจพรรณแล้งทางภาคเหนือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ฤดูกาลออกดอก มีนาคม - พฤษภาคม ผลแก่ในเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน

ขยายพันธุ์ ไม้ชนิดนี้ขึ้นง่าย โตเร็ว ขึ้นได้ดีกับดินทุกชนิดแต่ชอบดินปนทราย ขยายพันธุ์ด้วยการเพาะเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้ฝักเป็นยาระบายอ่อนๆ

ประโยชน์ในการจัดสวน นิยมนำมาปลูกเป็นไม้ประดับตามสถานที่ต่างๆ เพราะให้ดอกสีชมพูอ่อนปนขาว

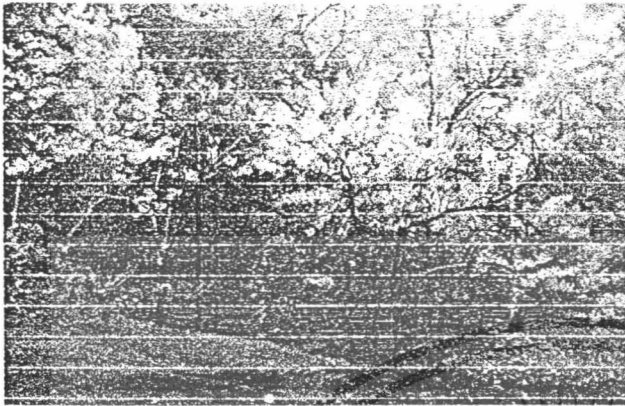
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้น ผลัดใบ ขนาดกลาง เรือนยอดแผ่กว้างแต่ไม่หนาเท่า กาลพฤกษ์

ลำต้น สูง 5 - 10 เมตร เปลือกสีเทา มีขนนุ่ม เนื้อไม้สีเหลืองจนถึงสีน้ำตาล

ใบ ใบประกอบรูปขนนกชั้นเดียวเรียงสลับ มีใบย่อย 5 - 6 คู่ แผ่นใบรูปหอกกลับแกมรูปขอบขนาน กว้าง 1.5 - 3 เซนติเมตร ยาว 6 - 8 เซนติเมตร ใบร่วงในฤดูหนาว ระหว่างพฤศจิกายนถึงมีนาคม

ดอก ดอกดกใหญ่ ออกบนช่อสั้นๆ ตามกิ่งก้านและตามง่ามใบ เต็มต้นในฤดูร้อนดอกเริ่มบานสีชมพู เมื่อใกล้โรยเปลี่ยนเป็นสีขาว ดอกไม่มีกลิ่น ผลิดอกฤดูหนาว

ผล เป็นฝักกลมยาวตรงรูปทรงกระบอก ผลแก่สีน้ำตาลเข้ม ผิวของผลมีขนนุ่ม ยาว 30 - 40 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2 - 2.5 เซนติเมตร

แสดงลักษณะของทรงต้น
(ที่มาของภาพ: หนังสือพรรณไม้ในสวนหลวง)

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของดอก

(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

แสดงลักษณะของผล

(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดจันทบุรี

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ จัน

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Diospyros packmanni*

วงศ์ EBENACEAE

ชื่อสามัญ Diospyros decandra Lour.

ชื่ออื่น จันลูกหอม จันขาว จัน-อิน

นิเวศวิทยาขึ้นในที่ชุ่มชื้นทั่วไป ขึ้นได้กับดินทุกชนิด

ฤดูกาลออกดอก -

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ดและการตอนกิ่ง

ประโยชน์ ผลรับประทานได้ นำมาทำเป็นสมุนไพร เนื้อไม้เป็นยาบำรุงหัวใจ และแก้ไข้

ประโยชน์ในการจัดสวน นิยมปลูกกันตามสวนและบ้านเรือน ปัจจุบันหายากค่อนข้างมาก

จัดเป็นไม้ประดับที่ปลูกไว้ชมลูกที่ออกมาน่ารักและมีกลิ่นหอม เป็นไม้กลางแจ้ง

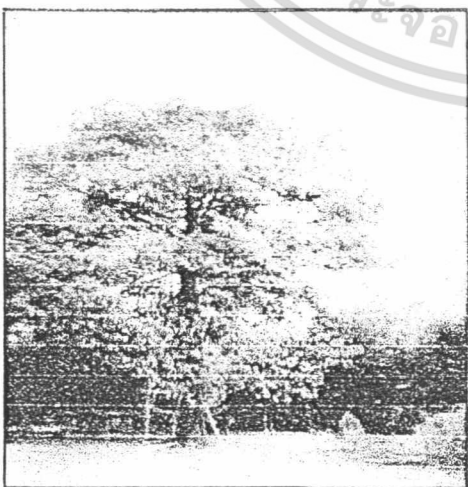
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้น ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ เรือนยอดเป็นพุ่มกลมหรือรูป
กระสวยต่ำๆ ทั่ว

ลำต้น สูง 10 - 20 เมตร ลำต้นเปลาตรง เปลือกของลำต้นเป็นสีน้ำตาล

ใบ ใบแข็งคดเรียวยาว ทั่ว มีสีเขียว ขอบใบเรียบ ไม่มีจัก ปลายใบแหลม

ดอก ดอกเล็กออกเป็นช่อตามยอดของลำต้น สีขาวหรือเหลืองอ่อน มีกลิ่นหอม

ผล ลักษณะของผลกลม โตและแบน เมื่อแก่มีกลิ่นหอม สีเหลืองนวล รับประทานได้มีรส
หวานและฝาดเล็กน้อย

เอกสารนี้จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของผล

(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดฉะเชิงเทรา

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ นนทรีป่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Peltophorum dasyrachis*

วงศ์ LEGUMINOSAE

ชื่อสามัญ

ชื่ออื่น อะราง ร้าง อะล้าง ช้ำชม คางรูง กร่าเชก จ้าขาม ช้ำขม ตาเชก ราง อินทรี

นิเวศวิทยา ขึ้นเป็นกลุ่มๆ ตามชายป่าดิบแล้งทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ และขึ้นตามป่าโปร่งขึ้น

ฤดูกาลออกดอก กุมภาพันธ์ - มีนาคม

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด และตอนกิ่ง

ประโยชน์ ใช้ทำสิ่งก่อสร้างเครื่องเรือน เปลือกมีรสฝาดรับประทานเป็นยากล่อมเสมหะ แก้โรคท้องร่วง เป็นยาขับลม

ประโยชน์ในการจัดสวน นิยมนำมาใช้จัดสวน เนื่องจากดอกมีสีส้มสวยงามและให้ร่มเงาได้ดี นิยมปลูกตามทางเดิน

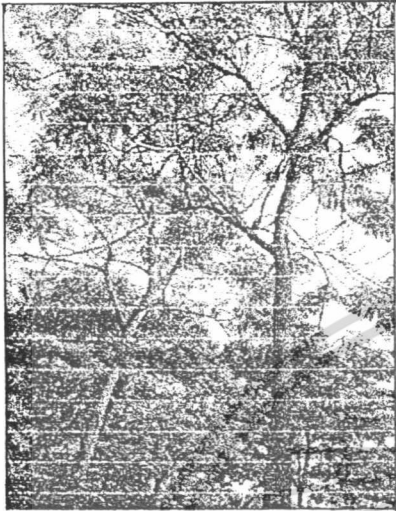
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ เรือนยอดเป็นรูปทรงกลมทึบ ลำต้น สูงถึง 15 - 30 เมตร ต้นเล็กมักจะแตกกิ่งต่ำ แต่พออายุมากขึ้นจะเปลาตรง เปลือกต้นสีเทาหรือเทาอมน้ำตาล ค่อนข้างเรียบ หรือแตกเป็นสะเก็ดเล็กๆ เปลือกในสีน้ำตาลปนแดง ยอดอ่อนสีน้ำตาลแดง

ใบ ใบเป็นช่อแบบขนนก 2 ชั้น (bipinnate) เรียงสลับกัน ยาว 15 - 40 เซนติเมตร มีช่อใบแขนงด้านข้างอยู่ตรงข้ามกัน 5 - 9 ช่อแต่ละช่อมีใบย่อยเล็กๆคล้ายใบกระดิน ออกตรงข้ามกัน 6 - 18 คู่ แผ่นใบย่อยรูปขอบขนานเบี้ยว กว้าง 0.5 - 1 เซนติเมตร ยาว 1 - 2.5 เซนติเมตร ปลายมน เว้าตื้นๆ ตรงกลาง หลังใบเกลี้ยงเป็นมัน ท้องใบมีขนสีน้ำตาลแดง เล็กน้อย ใบย่อยไม่มีก้าน

ดอก ดอกสีเหลืองออกเป็นช่อ ห้อยลง ไม่แตกกิ่งก้าน ยาว 15 - 30 เซนติเมตร ออกตามกิ่ง

ผล ผลเป็นฝักแบน รูปหอก ปลายและโคนสอบแหลม สีน้ำตาลแดง กว้าง 2 - 4 เซนติเมตร ยาว 10 - 15 เซนติเมตร ฝักแก่จะไม่แตกถ้าออกจากกัน แต่ละฝักมีเมล็ดเรียงตามขวางกับฝัก 4 - 8 เมล็ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะทรงต้น
(ที่มาของภาพ: หนังสือไม้ดอกไม้ประดับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)

แสดงลักษณะของดอก
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามใช้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
(ที่มาของภาพ: หนังสือไม้ดอกไม้ประดับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)

จังหวัดชลบุรี

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ประดู่ป่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Pterocarpus macrocarpus*

วงศ์ LEGUMINOSAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น จิตอก คู ประดู่เสน ฉะนอง ตะเลอ เตอะเลอ

นิเวศวิทยา ขึ้นอยู่ในป่าเบญจพรรณชื้น และป่าดิบแล้งทั่วไป สูงจากระดับน้ำทะเล 100-600 เมตรยกเว้นภาคใต้ เป็นไม้เบิกนำที่ตีชนิดหนึ่ง

ฤดูกาลออกดอก มีนาคม - เมษายน ผลแก่ พฤษภาคม - มิถุนายน

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด และตอนกิ่ง

ประโยชน์ เนื้อไม้สีแดงอมเหลืองมีลวดลายสวยงามแข็งแรงทนทาน ใช้ทำเสา พื้น ค่อเรือ เครื่องเรือนที่สวยงาม เครื่องดนตรี เช่น ซอ ลูกและวางระนาด เมียโนเปลือกให้น้ำฝาดใช้พอกหนัง แก่นให้สีแดงคล้ำ ใช้ย้อมผ้า

ประโยชน์ในการจัดสวน นิยมนำมาปลูกเพื่อให้ร่มเงา และดอกมีสีส้มสวยงาม เพิ่มความสดใให้กับสวน

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ ผลัดใบ เรือนยอด เป็นพุ่มกลม ทึบ ปลายกิ่งส่วนมากจะชี้ขึ้น ไม่ย้อยลู่ลง

ลำต้น สูง 15 - 30 เมตร ลำต้นเปลาตรงเปลือกต้นสีน้ำตาลดำ หนาแตกสะเก็ดทั้งตามยาว และตามขวางลำต้น เปลือกในมีน้ำเลี้ยงสีแดง

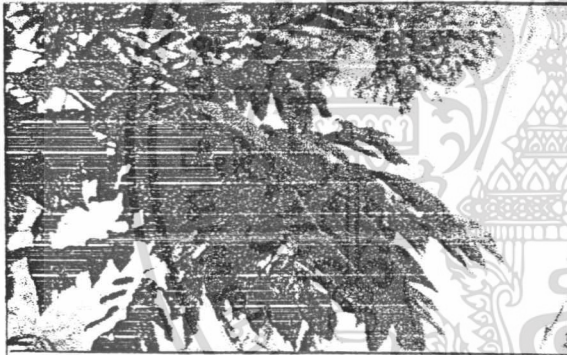
ใบ ใบประกอบรูปขนนกเรียงสลับ ใบย่อยเยื้องสลับกัน 4 - 10 ใบ แผ่นใบย่อยรูปไข่ถึงรูปขอบขนาน ลักษณะคล้ายแผ่นหนังบางๆ กว้าง 2.5 - 5 เซนติเมตร ยาว 5 - 15 เซนติเมตร ขอบเรียบหรือเป็นคลื่นเล็กน้อย ปลายเป็นติ่ง โคนมน เรียว โคนงอเข้าหากันทางปลายใบ ปลายสุดยาวยื่นออกมาเห็นได้ชัดหลังใบสีเขียวเข้มกว่าท้องใบ

ดอก ดอกสีเหลือง กลิ่นหอม ออกเป็นช่อยาว 10 - 20 เซนติเมตรตามง่ามใบ โกล็ยออก

ผล ผลรูปโล่แบนบาง ตรงกลางนูน เส้นผ่าศูนย์กลาง 5 - 7 เซนติเมตรขนาดใหญ่กว่าประดู่บ้านมาก มีขนอยู่ทั่วไป

แสดงลักษณะของทรงต้น

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของผล

(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดชุมพร

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นมะเดื่อชุมพร

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ficus racemosa*

วงศ์ MORACEAE

ชื่อสามัญ Cluster Fig

ชื่ออื่น มะเดื่อ มะเดื่ออุทุมพร

นิเวศวิทยา ถิ่นกำเนิดศรีลังกา จีนตอนใต้ เอเชียใต้ และตะวันออกเฉียงใต้ เป็นพรรณไม้กลางแจ้ง อยู่ในที่มีแสงแดดจัด เจริญเติบโตได้ดีในดินที่ร่วนซุย ต้องการน้ำหรือความชื้นปานกลาง

ฤดูกาลออกดอก -

ขยายพันธุ์ โดยการปักชำ และเมล็ด

ประโยชน์ ปลูกเป็นไม้ประดับกลางแจ้ง

ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกประดับช่วยลดอุณหภูมิเมื่อนำมาปลูกใกล้อาคาร หรือจัดภูมิทัศน์ ทำให้อาคารดูร่มรื่นสดชื่น

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง - ใหญ่ ผลัดใบ ใบเดี่ยวเรียงสลับ ดอกเล็ก ผลเมื่อสุกสีแดงเข้ม มีถิ่นกำเนิดศรีลังกา จีนตอนใต้

ลำต้น ไม้ต้นผลัดใบสูง 10 - 20 เมตร กิ่งอ่อนมีขนสีน้ำตาลแดงปกคลุมบางๆ ต่อมาจะหลุดร่วง

ใบ ใบเดี่ยวเรียงสลับกันไปตามข้อต้น แผ่นใบรูปไข่ถึงรูปหอกแกมไข่ปลายแหลม โคนใบหูลู่ถึงกลม ก้านใบยาว 10.5 เซนติเมตร

ดอก ดอกเล็กออกเป็นกระจุกหรือบางทีก็ออก 2 - 3 ดอกอยู่ตามง่ามใบตรงส่วนยอดของต้น

ผล ผลรูปไข่กลับเป็นลูกกลมๆ โตประมาณ 1 เซนติเมตร เมื่อสุกสีแดงเข้มถึงสีม่วง

แสดงลักษณะของใบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารซึ่งสวปว่าสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า (ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดเชียงราย

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ กาสะลองคำ

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Radermachera ignea*

วงศ์ BIGNONIACEAE

ชื่อสามัญ Tree Jasmine

ชื่ออื่น กากี และเปาะ ลำเภาหลามต้น จางจืด สะเภา อ้อยช้าง ปีบทอง

นิเวศวิทยา ขึ้นตามธรรมชาติบนเทือกเขาหินปูนที่ค่อนข้างชื้น ทางภาคเหนือ

ฤดูกาลออกดอก มกราคม-เมษายน ผลัดใบก่อนออกดอก

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด ตอนกิ่ง ปักชำกิ่งและหน่อ

ประโยชน์ ปลูกประดับ

ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกเป็นไม้ประดับให้ร่มเงา ดอกมีสีส้มทำให้สวนดูสดใส สบายตา

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ต้นขนาดกลางผลัดใบ เรือนยอดจะทึบแผ่กว้างเป็นพุ่มแบน

ลำต้น ตามลำต้นและกิ่งก้านจะมีรูระบายอากาศอยู่ทั่วลำต้น เปลือกต้นเรียบสีเทาลำต้นสูง

ประมาณ 6 - 14 เมตร

ใบ ใบประกอบรูปขนนก ออกตรงข้ามกัน (opposite) ใบย่อย 2 - 5 คู่แผ่นใบย่อยรูปรีแกม

ใบหอกถึงรูปไข่แกมรูปหอก หรือขอบขนานแกมรูปหอกกว้าง 2 - 6 เซนติเมตร ยาว 5 - 12 เซนติเมตรปลายใบจะแหลมยาว ขอบใบเรียบ ใบบางเหมือนกับกระดาษ

ดอก ออกดอกเป็นช่อ จะออกตามต้นและกิ่งก้านช่อหนึ่งๆจะมีดอกอยู่ 5 - 10 ดอกแต่จะบาน

ไม่พร้อมกันดอกจะมีกลีบรองดอกซึ่งยาว 1 นิ้ว เชื่อมติดกันอยู่ ส่วนกลีบดอกจะยาว 2 - 2.5 นิ้ว จะเชื่อมติดกันเป็นหลอดสั้นๆตรงกลางและตอนบนจะ โป่งออก และส่วนบนจะ

แยกกลีบออกเป็น 5 กลีบดอกสีเหลืองอมส้ม หรือสีส้ม มีเกสรตัวผู้ 2 คู่จะยาวไม่เท่ากัน

ผล เป็นฝักคล้ายถั่ว ยาว 35 - 90 เซนติเมตร ไม่มีขนปกคลุมและพอฝักแก่เต็มทีก็จะแตกแยก

ออกเป็น 2 ซีกและปีดงภายในฝักมีเมล็ดขนาดประมาณ 2 - 13 มิลลิเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แต่ยังคงลักษณะของดอกไม้ (ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดเชียงใหม่

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ทองกวาว

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Butea monosper*

วงศ์ LEGUMINOSEA

ชื่อสามัญ Flame of the forest , Bastard Teak

ชื่ออื่น กวาว ก้าว จอมทอง จำ งาน ทองธรรมชาติ ทองพรหมชาติ ทองคัน

นิเวศวิทยา ขึ้นตามที่ราบลุ่มในป่าผลัดใบ ป่าหญ้าหรือป่าละเมาะแห้งแล้ง พบมากทางภาคเหนือส่วนภาคอื่นขึ้นกระจัดกระจาย ยกเว้นภาคใต้ มีถิ่นกำเนิดอยู่ในประเทศอินเดียและไทย ถูกลาออกดอก ธันวาคม - มีนาคม ผลแก่ เมษายน หรือ พฤษภาคม ขยายพันธุ์ ขึ้นได้ในดินทุกชนิดส่วนมากจะปลูกร่วมกับที่ราบน้ำท่วมถึง ขยายพันธุ์ ด้วยวิธีการตอน การเพาะเมล็ดมีเปอร์เซ็นต์การงอกสูง เพาะง่าย

ประโยชน์ เปลือกใช้ทำเชือกและกระดาษ ยางแก้ท้องร่วง ใบตำพอกฝีและสิ่ว ถอนพิษ แก้ปวด ริดสีดวง เข้ายาบำรุงกำลัง ดอกถอนพิษไข้ ขับปัสสาวะ ให้สีเหลือง ใช้ย้อมผ้าเมล็ดใช้ขับพยาธิตัวกลม บดให้ละเอียดผสมกับน้ำมันาว ทาแก้คันและแสบริ้อน

ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกร่วมไม้ประดับและไม้ให้ร่มตามสถานที่ราชการ อาคาร บ้านเรือน

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นพรรณไม้พุ่มขนาดกลาง - ขนาดใหญ่ ผลัดใบ แตกกิ่งก้านสาขาไม่มากนัก พุ่มใบโปร่งปลายกิ่ง ห้อยลง และกิ่งมักจะคดงอ (open tree or picturesque) ลำต้น ขนาดลำต้นสูง 8 - 15 เมตร เปลือกสีเทาคล้ำ แตกเป็นร่องต้นลำต้นและใบคล้ายพวกทองหลางใบมนและทองหลางดอกแดงผิกลั่นตรงที่ทองกวาวไม่มีหนามแตกกิ่งก้านสาขาไม่มากนัก พุ่มใบโปร่ง

ใบ ใบประกอบรูปขนนก ออกสลับ มีใบย่อย 3 ใบ ใบย่อยยอรูปไข่กลับ ปลายมนโคนสอบส่วนอีก 2 ใบ รูปไข่ค่อนข้างกว้าง โคนเบี้ยว ขนาดของใบกว้างประมาณ 10 - 12 เซนติเมตร ยาว 15 - 20 เซนติเมตร มีสีเขียว ผลัดใบฤดูหนาว พืชจักายจนถึงมกราคม

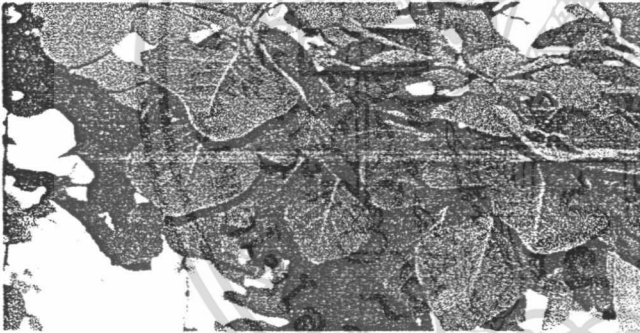
ดอก ออกดอกเป็นช่อ อยู่ตามกิ่งยอดของต้น ช่อดอกช่อหนึ่งๆยาวประมาณ 2 - 3 ฟุตรูปร่างของดอกคล้ายกับดอกถั่วหรือดอกแค มีสีเหลือง ,แดง ถึงแดงแสด ดอกยาวประมาณ 6 เซนติเมตร โค้งงอ กลีบดอก 5 กลีบ ยาวประมาณ 7 เซนติเมตร เมื่อเวลาออกดอกจะทิ้งใบหมด

ผล ฝักรูปขอบขนานแบน กว้างประมาณ 3.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 14 เซนติเมตร มี 1 - 2 เมล็ดที่ปลายฝัก

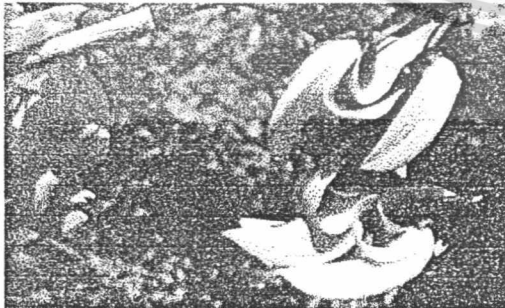
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของทรงต้น

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของดอก

(ที่มาของภาพ: หนังสือสวนจิตรลดาพฤกษาพรรณ 2538)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดชัยนาท

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นมะตูม

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Aegle marmelos*

วงศ์ RUTACEAE

ชื่อสามัญ Bael Fruit Tree

ชื่ออื่น กะทันตาเถร ตุ่มตั้ง ตูม มะปี่ตำ

นิเวศวิทยา พบประปรายตามป่าเบญจพรรณ ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงใต้ และ ภาคใต้

ฤดูกาลออกดอก มีนาคม - พฤษภาคม ผลแก่ ธันวาคม - กุมภาพันธ์

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้ละเอียดสีเหลืองอ่อน มีกลิ่นหอมเมื่อยังสด ใช้ทำตัวเกวียน เผลาเกวียน วิทยายางจากผลดิบผสมสีทากระดาษแทนกาว เปลือกของผลให้สีเหลืองใช้ย้อมผ้าเนื้อในเชื่อมทำของหวานและใช้ทำเครื่องคั้น ช่วยย่อยอาหาร รักษาโรคเกี่ยวกับกระเพาะ แก้อาการเสียบ ผลสุกเป็นยาระบาย

ประโยชน์ในการจัดสวน ประดับจัดเป็นสวนไม้ผลในบ้านได้ ลำต้นไม่สูงมากแต่ต้องระวังผลของมะตูม เพราะแข็งมากควรปลูกไว้ไกลจากบริเวณ ที่มีผู้นั่งพักผ่อน

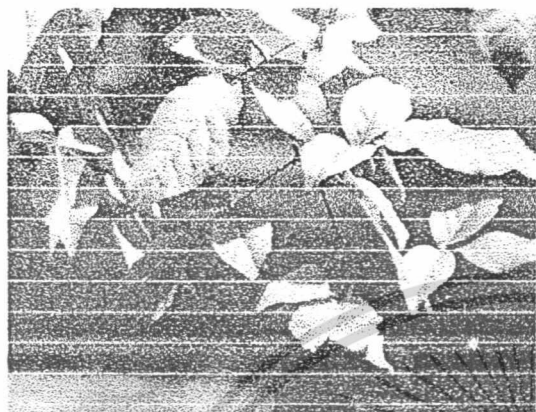
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ต้นผลัดใบกิ่งก้านมีหนามปลูกกันข้างตามชนบท ดอกสีขาวหอม ผลแก่ใช้หั่นตากแห้งผลสุกเป็นอาหารและระบาย ใบมะตูมสดใช้ในพิธีพราหมณ์

ลำต้น ไม้ต้น ผลัดใบสูง 5 - 10 เมตร แตกกิ่งต่ำ ตามลำต้นมีหนามยาว เปลือกสีเทาเรื่อเนียนยอดค่อนข้างโปร่ง

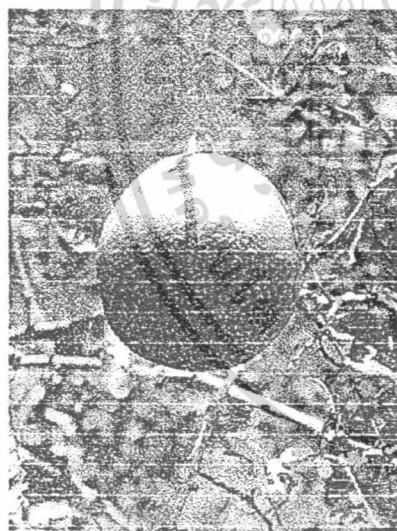
ใบ ใบประกอบแบบนิ้วมือ (digitate) เรียงสลับ มีใบย่อยรูปไข่ 3 ใบสองใบล่างออกตรงข้ามกัน ใบปลายมีขนาดใหญ่กว่า กว้าง 3 - 6 เซนติเมตร ยาว 4 - 12 เซนติเมตร ปลายใบแหลมโคนสอบ

ดอก ดอกเล็ก สีขาวอมเขียวหรือเหลืองอ่อน กลิ่นหอม

ผล ผลรูปไข่แข็งแรงมาก เส้นผ่านศูนย์กลาง 8 - 10 เซนติเมตร ยาว 12 - 18 เซนติเมตรเนื้อในสีเหลืองมียางเหนียวเมล็ดรูปรี

แสดงลักษณะของใบ
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

แสดงลักษณะของผล
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดชัยภูมิ

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ จีเหล็กบ้าน

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cassia siamea*

วงศ์ LEGUMINOSAE

ชื่อสามัญ Thai Copper Pod , Cassod tree

ชื่ออื่น จีเหล็กแก่น จีเหล็กหลวง จีเหล็กใหญ่ จีเหล็กบ้าน ยะหา จีเหล็กเผือก ผักจี๊ด

นิเวศวิทยา ถิ่นกำเนิดเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขึ้นตามป่าเบญจพรรณชื้นและในที่โปร่งชุ่มชื้นทั่วประเทศ

ฤดูกาลออกดอก เกือบตลอดปี

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด และตอนกิ่ง

ประโยชน์ รากแก้ไข้ บำรุงธาตุ แก้โรคเหน็บชา ลำต้น ดอกตูมและใบอ่อนเป็นยาระบาย แก้บิด ขับปัสสาวะแก้เบาหวาน ลดความดัน ช่วยให้นอนหลับ ดอกลดความดันโลหิตสูง แก้หืด ถ้างศริษะแก้รังแคเปลือกฝักแก้เส้นเอ็นพิการ

ประโยชน์ในการจัดสวน นิยมนำมาใช้จัดสวน ปลูกประดับให้ร่มเงาตามทางเดิน ดอกมีสีส้ม สดใส

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดกลาง เรือนยอดเป็นพุ่มแคบๆทึบ สีเขียวเข้ม

ลำต้น สูง 8 - 15 เมตร เปลือกสีเทาอมน้ำตาล แตกตามยาวลำต้นเป็นร่องตื้นๆ

ใบ เป็นใบประกอบรูปขนนกเรียงสลับ มีใบย่อย 7 - 10 คู่ แผ่นใบย่อยรูปขอบขนาน

(oblong) กว้าง 1 - 1.5 เซนติเมตร ยาว 3 - 7 เซนติเมตร ด้านล่างมีขนสั้น ใบอ่อนมีขนสีน้ำตาลอมเขียว

ดอก ดอกสีเหลืองเข้ม ออกเป็นช่อใหญ่ แยกแขนงตามปลายกิ่ง ยาว 20 - 30 เซนติเมตรและรวมกันอยู่เป็นกระจุกที่ปลายก้าน กระจุกหนึ่งมีมากกว่า 10 ดอกบานไม่พร้อมกัน กลีบดอกขนาดเท่าๆกันหลุดร่วงได้ง่ายบานเต็มที่ เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2.5 - 4 เซนติเมตร

ผล เป็นฝักแบน ค่อนข้างหนา สีน้ำตาลคล้ำ กว้าง 1 - 1.5 เซนติเมตร ยาว 20 - 30 เซนติเมตร มีเมล็ด 20 - 30 เมล็ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของดอก

(ที่มาของภาพ: หนังสือสวนจิตรลดาพฤกษาพรรณ 2538)

แสดงลักษณะของผล

(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดตราด

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นหูกวาง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Terminalia catappa*

วงศ์ COMBRETACEAE

ชื่อสามัญ Tropical Almond

ชื่ออื่น คัดมือ หลุมบั้ง

นิเวศวิทยา ขึ้นตามหาดทราย หาดหิน และขึ้นได้ทั่วไป เป็นไม้กลางแจ้งที่ชอบแสงแดด

ต้องการน้ำและความชื้นปานกลาง

ฤดูกาลออกดอก กุมภาพันธ์ - เมษายน และ สิงหาคม - ตุลาคม

ขยายพันธุ์ โดยการตอนกิ่ง ปักชำ และเมล็ด

ประโยชน์ เปลือกและผลมีรสฝาด ใช้แก้ท้องเสีย ฟอกหนังสัตว์ ทำหมึก เมล็ดในผลรับประทานได้ให้น้ำมันคล้ายน้ำมันอัลมอนด์

ประโยชน์ในการจัดสวน เป็นไม้ยืนต้นที่นิยมปลูกเป็นไม้ให้ร่มมากกว่าเป็นไม้ประดับ เพราะหูกวางมีเรือนยอดหนาแน่นไม่ควรปลูกบริเวณริมถนนที่มียานพาหนะวิ่งผ่านไปมาเพราะเมื่อรถยนต์แล่นผ่านทำให้เกิดอันตราย และดูไม่สวยงามได้

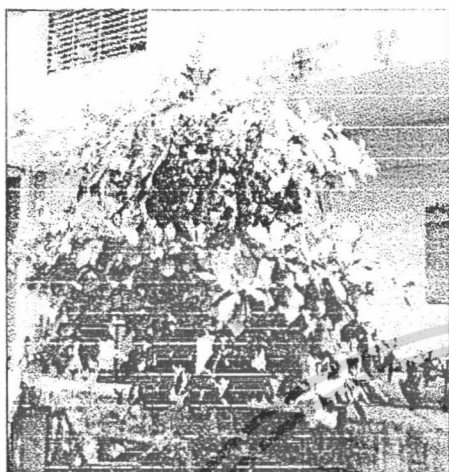
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นกลางแจ้งที่ชอบแสงแดด สามารถขึ้นได้กับดินทุกสภาพ ลำต้นมีเปลือกเรียบใบเดี่ยวดกเล็กสีเขียว ผลมีสีแดงค่อนข้างแบน เปลือกและผลมีรสฝาด

ลำต้น ไม้ต้นผลัดใบสูง 8 - 20 เซนติเมตร เปลือกเรียบ แตกกิ่งตามแนวนอนเป็นชั้น ๆ เรือนยอดแผ่กว้างในแนวราบ (horizontal)

ใบ ใบเดี่ยว ออกเวียนสลับตอนปลายกิ่ง แผ่นใบรูปไข่กลับ (obovate) กว้าง 8 - 15 เซนติเมตร ยาว 12 - 25 เซนติเมตร

ดอก ดอกเล็กสีขาวนวลออกเป็นช่อตามง่ามใบ

ผล ผลรูปไข่หรือรีแบนเล็กน้อย กว้าง 2 - 5 เซนติเมตร ยาว 3 - 7 เซนติเมตรมีสีแดงเหลืองหรือเขียว

แสดงลักษณะของทรงต้น

แสดงลักษณะของใบ
(ที่มาของภาพ:หนังสือพรรณไม้ในสวนหลวง)

แสดงลักษณะของผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับการใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า (ที่มาของภาพ: หนังสือสวนจิตรลดาพฤกษาร พรรณ 2538)
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดตรัง

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นศรีตรัง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Jacaranda filicifolia*

วงศ์ BIGNONIACEAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น แผล้อย

นิเวศวิทยา เป็นไม้ถิ่นอเมริกาใต้ ปลูกได้ดีในดินแทบทุกชนิด ชอบแสงแดดอ่อน ต้องการน้ำมาพระราชยานุประดิษฐ์ได้นำเข้ามาปลูกที่จังหวัดตรัง

ฤดูกาลออกดอก มกราคม - มีนาคม ทั้งใบก่อนออกดอก

ขยายพันธุ์ โดยการปักชำ ตอนกิ่ง และเมล็ด

ประโยชน์ ปลูกเป็นไม้ประดับกลางแจ้ง

ประโยชน์ในการจัดสวน เป็นไม้ประดับยืนต้น สามารถแต่งพุ่มเรือนยอดให้กลมหรือปล่อยตามธรรมชาติ ช่วยเพิ่มความสวยงามให้กับสวนได้

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์เป็นไม้ต้นผลัดใบ สูงได้ถึง 10 เมตร ใบประกอบแบบขนนก ปลูกได้ทั่วไป

ลำต้น ไม้ต้นผลัดใบสูง 4 - 10 เมตร เรือนยอดโปร่ง แตกกิ่งก้านด้านบนทรงพุ่มเกือบเป็นอิสระ (semi-pendulous)

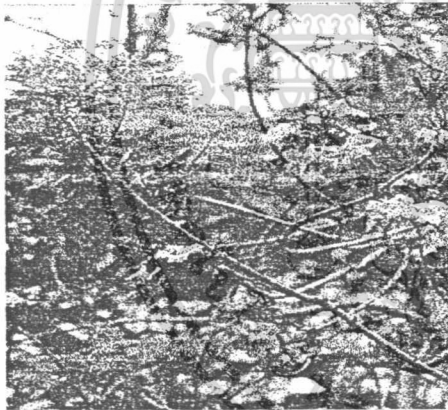
ใบ ใบประกอบรูปขนนกปรี่ปลายแหลม ออกตรงข้ามกัน ใบย่อยเล็กมาก

ดอก ดอกสีม่วง ออกเป็นช่อใหญ่ตามกิ่ง กลีบดอก 5 กลีบ เชื่อมกันเป็นหลอด เมื่อบานเส้นผ่านศูนย์กลาง ประมาณ 2 เซนติเมตร

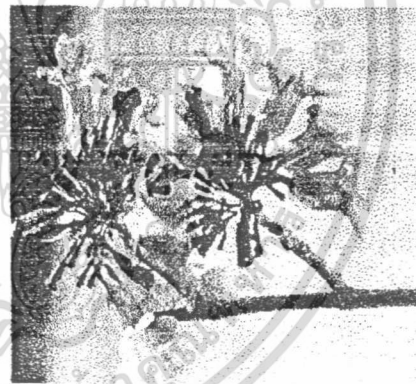
ผล ผลเป็นฝักแบน กว้าง 1 - 1.5 เซนติเมตร ยาว 2 - 2.5 เซนติเมตร เมื่อแก่แตกเป็น 2 ซีก เมล็ดมีปีก

แสดงลักษณะของทรงต้น
(ที่มาของภาพ:หนังสือพรรณไม้ในสวนหลวง)

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของดอก

(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดตาก

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ แดง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Xylocarpus xylocarpa*

วงศ์ LEGUMINOSAE

ชื่อสามัญ Iron Wood , Jamba , Pyinkado , Irul

ชื่ออื่น กร้อม ควาย ไคว เพร์ จาดาน ตะกร้อม ปราณ สะกรอม ไปรน์ เพีย ฟ่าน

นิเวศวิทยา เป็นพันธุ์ไม้หลักของป่าเบญจพรรณและป่าเต็งรังทั่วไป ถ้ำขึ้นในที่ดินสมบูรณ์

ลำต้นจะมีลักษณะเปลาตรง

ฤดูกาลออก กุมพฤษภาคม - มีนาคม ฝักแก่เดือน ตุลาคม - ธันวาคม

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด และตอนกิ่ง

ประโยชน์ เนื้อไม้แข็งเหนียว ทนทาน ใช้ก่อสร้างบ้านเรือน เกรียน ต่อเรือ หมอนรองรางรถไฟ เครื่องมือการทำเกษตร ทำหูก กระจวย คันธนู หน้าไม้

ประโยชน์ในการจัดสวน ใช้ปลูกประดับตามสถานที่ต่างๆ ดอกมีกลิ่นหอม

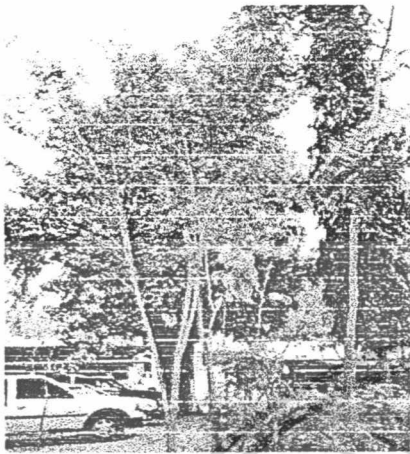
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ผลัดใบ เรือนยอดรูปทรงกลมหรือแก่งก้าง ไม้ค่อนข้างอ่อนสีเขียวออกแดง

ลำต้น สูง 15 - 25 เมตร ลำต้นค่อนข้างเปลาตรงหรือเป็นปุ่มปม เปลือกสีเทาอมแดงแตกก่อนเป็นแผ่นบางๆรอบลำต้น เปลือกในสีน้ำตาลแดงและมีน้ำเลี้ยงสีแดงซึมออกมาเมื่อถูกตัด

ใบ ใบประกอบรูปขนนกสองชั้น (bipinnate) เรียงสลับมีก้านแขนงออกจากปลายก้านใหญ่ สองแขนงระหว่างก้านแขนงมีคุ่ม สีชมพูหรือสีน้ำตาลแดงแผ่นใบย่อยรูปไข่แกมขอบขนาน กว้าง 3 - 7 เซนติเมตรยาว 7 - 20 เซนติเมตร ออกตรงข้ามกันเป็นคู่ๆ จำนวน 4 - 5 คู่

ดอก ดอกเล็กสีเหลือง กลิ่นหอมอ่อนๆ ออกรวมกันเป็นกระจุกรูปทรงกลมบนก้านช่อดอกสั้น ดอกกระถิน

ผล ผลเป็นฝักรูปไต แบนแข็ง ยาว 7 - 10 เซนติเมตร ฝักแก่สีน้ำตาลอมเทาแตกม้วนบิดงอ เมล็ดแบน มีหลายเมล็ด

แสดงลักษณะของทรงต้น

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของผล

(ที่มาของภาพ: หนังสือสวนจิตรลดาพฤกษาพรรณ 2538)

แสดงลักษณะของดอก

(ที่มาของภาพ: หนังสือสวนจิตรลดาพฤกษาพรรณ 2538)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดนครนายก

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นสุพรรณิการ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cochlospermum religiosum*

วงศ์ COCHLOSPERMACEAE

ชื่อสามัญ Yellow Silk Cotton

ชื่ออื่น ฝ้ายคำ

นิเวศวิทยา ถิ่นกำเนิด อเมริกากลางและอเมริกาใต้ มีทั้งชนิดดอกซ้อนและดอกไม้ซ้อนชั้นได้
ในดินแทบทุกชนิด ต้องการน้ำและความชื้นในปริมาณปานกลาง

ฤดูกาลออกดอก ธันวาคม - กุมภาพันธ์ ก่อนออกดอกทิ้งใบ

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ดและปักชำ

ประโยชน์ ปลูกเป็นไม้ประดับ งามจากต้นให้ผลิตผลเป็น karaya gum หรือทางการค้าเรียกว่า
Crystal gum เป็นก้อนผลึกสีเหลืองอ่อนหรือน้ำตาลอมชมพู ใช้เป็นยาระบาย ใช้เป็นส่วนผสม
ในน้ำยาเซทผสม

ประโยชน์ในการจัดสวน เป็นไม้ดอกยืนต้นที่กำลังเป็นที่นิยมปลูกเป็นไม้ประดับตามอาคาร
บ้านเรือน สถานที่ราชการสวนสาธารณะ

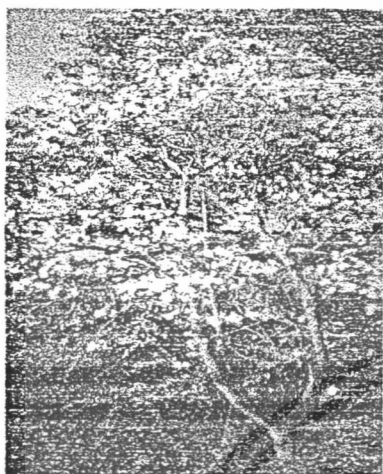
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง ทรงพุ่มโปร่ง ลำต้นมีผิวเรียบใบคล้ายรูป
หัวใจดอกสีเหลืองบานเต็มที่มีขนาด 4 - 6 เซนติเมตร

ลำต้น ไม้ต้นขนาดกลาง การแตกกิ่งก้านของทรงพุ่มโปร่ง แผ่กว้าง (structural) ผลัดใบสูง 5 -
10 เมตร เปลือกต้นสีน้ำตาลเทา

ใบ ใบเดี่ยวคล้ายรูปหัวใจ (cordate) ออกเวียนสลับรูปฝ่ามือ มี 5 แฉกปลายแฉกแหลมโคน
เว้าออกเป็นคลื่น

ดอก ดอกสีเหลืองออกเป็นช่อ ช่อหนึ่งยาวประมาณ 20 - 30 เซนติเมตรที่ปลายกิ่งทยอยบาน
เมื่อบานเส้นผ่านศูนย์กลาง 6 - 8 เซนติเมตร

ผล ผลรูปไข่กลับ กว้าง 2.5 - 3 เซนติเมตร ยาว 5 - 7 เซนติเมตร แตกเป็น 3 - 5 ซีกเมื่อแห้ง
เมล็ดสีน้ำตาล มีปุยคล้ายปุยฝ้ายหุ้ม

แสดงลักษณะของทรงต้น
(ที่มาของภาพ: หนังสือพรรณไม้ในสวนหลวง)

แสดงลักษณะของดอก
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดนครปฐม

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ จันทน์หอม

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Mansonia gagei*

วงศ์ STERCULIACEAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น จันทน์ จันทน์ชะมด จันทน์ขาว จันทน์พม่า

นิเวศวิทยา ขึ้นในป่าดิบแล้งและป่าเบญจพรรณขึ้นทั่วไป ชอบขึ้นตามเขาหินปูน ทางภาคตะวันออกเฉียงใต้และภาคตะวันตกเฉียงใต้ ที่สูงจากระดับน้ำทะเล 200 - 400 เมตร

ฤดูกาลออกดอก สิงหาคม - ตุลาคม ผลแก่ ธันวาคม - มกราคม

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด และตอนกิ่ง

ประโยชน์ เนื้อไม้ กระพี้ สีขาว แก่นสีน้ำตาลเข้ม โสภนตบแต่งง่าย ไม้ที่ตายเองจะมีกลิ่นหอม ใช้ทำหีบใส่เสื้อผ้า เครื่องกลึง เครื่องแกะสลัก ทำหวี ดอกไม้จันทน์ รูป น้ำมันหอมที่ได้จากการกลั่นขึ้นไม้ ใช้ปรุงเครื่องหอมและเครื่องสำอาง เนื้อไม้มีรสขมปราศจากพิษเล็กน้อย ใช้เป็นยาบำรุงหัวใจ เนื้อไม้ใช้เป็นยาแก้ไข้ แก้โลหิตเสียแก้กระหายน้ำและอ่อนเพลีย

ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกประดับตามอาคาร บ้านเรือน สถานที่ต่างๆ ดอกสีขาว ผลสีเหลืองรับประทานได้

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงใหญ่ ไม่ผลัดใบ เรือนยอดเป็นรูปกรวยต่ำพุ่มค่อนข้างโปร่ง

ลำต้น สูง 10 - 20 เมตร เปลือกต้นค่อนข้างเรียบ สีเทาอมขาวหรือเทาอมน้ำตาลแตกเป็นร่องตื้นๆ ตามยาวลำต้น เป็นเส้นใยหนา เปลือกชั้นในเมื่อฉีกใหม่ๆสีขาวหึ่งไว้ให้แห้งจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล

ใบ เป็นใบเดี่ยว เรียงสลับ (alternate) แผ่นใบรูปรีแกมรูปขอบขนานหรือแกมรูปไข่กลับ กว้าง 3 - 6 เซนติเมตร ยาว 8 - 14 เซนติเมตรปลายใบแหลมโคนใบเว้า เบี้ยวเล็กน้อยขอบใบเป็นคลื่นห่างๆ เส้นงใบออกสีน้ำตาลไหม้มีขนสีอ่อนๆประปราย หลังใบเกลี้ยง

ดอก ดอกเล็กสีขาวออกรวมกันเป็นช่อตามปลายกิ่งและตามง่ามใบ ภายนอกมีขนสีเทานุ่ม

ผล ผลรูปกระสวย สีเหลืองอ่อน กว้าง 0.5 - 0.7 เซนติเมตร ยาว 1 - 1.5 เซนติเมตรมีปีกรูปทรงสามเหลี่ยมหนึ่งปีก กว้าง 1 - 1.5 เซนติเมตร ยาว 2.5 - 3 เซนติเมตร

แสดงลักษณะของใบ,ดอก
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดนครพนม

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ กันเกรา

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Fagraea fragrans*

วงศ์ POTALIACEAE

ชื่อสามัญ Common Tembusu

ชื่ออื่น มั่นปลา คำเสา ทำเสา

นิเวศวิทยา ขึ้นทั่วไปในป่าเบญจพรรณชื้น และตามที่ต่ำที่ชื้นแฉะใกล้น้ำ ทั่วทุกภาคของประเทศไทย

ฤดูกาลออกดอก เมษายน - มิถุนายน เป็นผล มิถุนายน - กรกฎาคม

ขยายพันธุ์ เป็นไม้ที่แข็งแรง อยู่กลางแจ้งได้ ขยายพันธุ์ด้วยการเพาะเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้สีเหลืองอ่อน เลียนตรง เนื้อละเอียด เหนียว แข็ง ทนทาน ใช้ในการก่อสร้าง แก่นมีรสฝาดใช้เข้ายาบำรุงธาตุแน่นหน้าอก เปลือกใช้บำรุงโลหิต ผิวหนังพุพอง ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกเป็นไม้ประดับและไม้ให้ร่มเงา ดอกมีกลิ่นสวยและเปลี่ยนสีได้ มีกลิ่นหอมเพิ่มบรรยากาศให้กับสวน

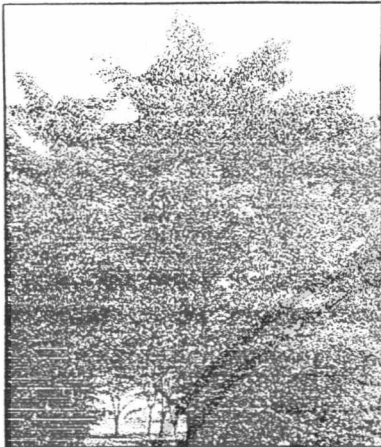
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ไม้ผลัดใบ ทรงพุ่มเป็นรูปทรงกระบอกทึบ

ลำต้น มีลำต้นสูง 15 - 25 เมตร เปลือกนอกหยาบสีน้ำตาลปนดำ แตกสะเก็ดเป็นร่องลึกไม่เป็นระเบียบ จะแตกกิ่งก้านสาขาออกไป ตรงปลายกิ่งจะห้อยดูลง

ใบ ใบเดี่ยว ออกเป็นคู่ๆ ตรงข้ามกัน (opposite) มีสีเขียวเข้มและมันใบจะหนาคล้ายกับแผ่นหนัง ลักษณะของใบมน โคนมนและปลายใบเรียวแหลมแผ่นใบรูปรีแกมรูปขอบขนาน กว้าง 2.5 - 3.5 เซนติเมตร ยาว 8 - 11 เซนติเมตรเส้นแขนงใบ จะเห็นไม่ชัด มีก้านใบยาว 2.5 เซนติเมตร

ดอก ออกดอกเป็นช่อ ออกตามง่ามใบและตามยอดของกิ่งเมื่อเริ่มออกใหม่จะมีสีขาวครีม พอแก่จะมีสีเหลืองถึงสีเหลืองแก่ มีกลิ่นหอมดอกจะบานเต็มที่ราว 2.5 เซนติเมตรโคนกลีบดอกจะเชื่อมติดกันเป็นหลอดรูปแฉกทรงสูง ยาว 1 - 1.5 นิ้วปลายดอกแยกออกเป็น 5 แฉก มีเกสรตัวผู้ยื่นพ้นปากดอกออกมา มีจำนวน 5 อัน

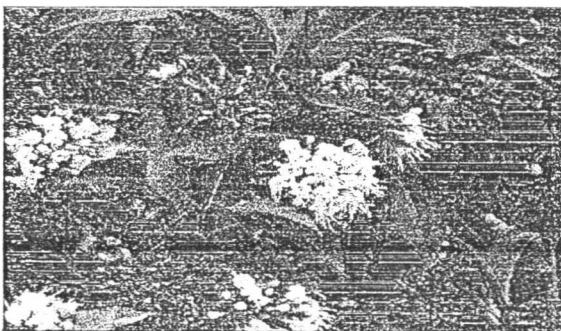
ผล เมื่ออ่อนจะเป็นสีส้ม แต่พอแก่แล้วจะเป็นสีแดงเข้ม ลักษณะผลจะเป็นลูกกลมเล็กเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 6 มิลลิเมตร สีส้มแก่ สีแดงเกือบดำและจะมีติ่งแหลมสั้นๆอยู่ มีเมล็ดเล็กๆ จำนวนมาก

แสดงลักษณะทรงต้น
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

แสดงลักษณะของใบ
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่าแสดงลักษณะหรือองค์ประกอบ (ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน) ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดนครราชสีมา

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นสารภ

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Millettia leucantha*

วงศ์ LEGUMINOSAE

ชื่อสามัญ กระเจี๊ว ชะเจี๊ว

นิเวศวิทยา พบขึ้นในป่าเบญจพรรณใกล้แหล่งน้ำทั่วไป ทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ฤดูกาลออกดอก มีนาคม - พฤษภาคม ฝักแก่ พฤษภาคม - สิงหาคม

ขยายพันธุ์ โดยการตอนกิ่ง ปักชำ และเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้ใช้ในการก่อสร้าง และเครื่องเรือน

ประโยชน์ในการจัดสวน เป็นต้นไม้ขนาดกลาง เวลานั้นมาใช้ในการนอกแบบ ประโยชน์ที่ได้รับคล้ายคลึงกับต้นไม้อื่นๆ แต่ทรงพุ่มความสูงมีขนาดย่อมกว่า แต่การปลูกเพื่อป้องกันลมหรือเปลี่ยนทิศทางการพัดของลม

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางผลัดใบ เปลือกสีเทา เรียบหรือแตกเป็นสะเก็ดเล็กพบขึ้นในป่าเบญจพรรณใกล้แหล่งน้ำ

ลำต้น ไม้ต้น ผลัดใบ สูง 18 - 20 เมตร เปลือกสีเทาเร็นยอดเป็นพุ่มที่บริเวณที่ศีรษะของน้ำตาล ใบ ใบอ่อนและยอดอ่อนมีขนยาว ใบประกอบเรียงสลับ (alternate) ใบย่อยติดเป็นคู่ตรงกันข้าม 3 - 5 คู่ ปลายสุดเป็นใบเดี่ยว แผ่นใบย่อยรูปรีกว้าง 3 - 5.5 เซนติเมตร ยาว 5 - 12 เซนติเมตร ปลายแหลม โคนมนส่วนกว้างที่สุดอยู่ประมาณกึ่งกลางใบแล้วค่อยๆเรียวเล็กไปทางโคนท้องใบสีจางกว่าหลังใบ มีขนนุ่มทั้งสองด้าน

ดอก ดอกสีขาว รูปดอกถั่ว สีชมพูอ่อนออกรวมกันเป็นช่อตามง่ามใบและปลายกิ่ง

ผล เป็นฝักแบนยาวคล้ายมีดดาบ กว้างประมาณ 2 เซนติเมตร ยาว 4 - 10 เซนติเมตร เมล็ดรูปโล่ เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1.3 เซนติเมตร

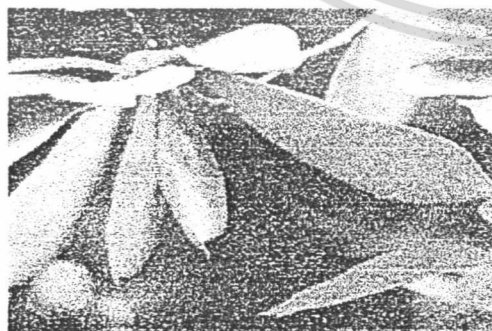
แสดงลักษณะของใบ

(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

แสดงลักษณะของดอก

(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

แสดงลักษณะของผล

(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดนครศรีธรรมราช

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ แซะ

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Millettia atropurpurea*

วงศ์ LEGUMINOSAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น กะแซะ

นิเวศวิทยา พบตามชายป่าดิบชื้นทางภาคใต้ สูงจากระดับน้ำทะเล 10 - 50 เมตร

ฤดูกาลออกดอก มกราคม - เมษายน ผลแก่หลังจากออกดอกประมาณ 2 เดือน

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้ใช้ในการก่อสร้างทั่วไป แต่ไม่ได้รับความนิยม เพราะเนื้อไม้เป็นที่ชอบ

ของมอดและแมลง โดยมากมักใช้ทำฟืนและถ่าน ยอดอ่อนนิยมนำรับประทานเป็นผักสด

ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกเป็นไม้ให้ร่มเงา ดอกมีกลิ่นหอมและสวยงาม

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ ทรงพุ่มเป็นรูปร่ม เรือนยอดเป็นพุ่มทึบ

(horizontal)

ลำต้น สูง 20 - 30 เมตร เปลือกสีน้ำตาลปนเทา แตกเป็นสะเก็ด ล่อนเป็นแผ่น

ใบ ใบประกอบรูปขนนก ใบย่อยออกตรงกันข้าม 3 - 5 คู่ และมีใบย่อยปลายก้านอีก 1

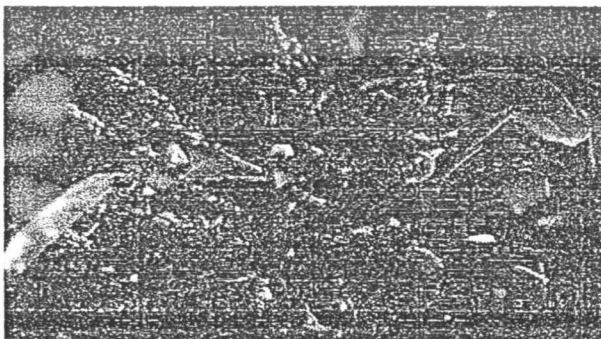
ใบ แผ่นใบย่อยรูปขอบขนานแกมหอก กว้าง 3 - 8 เซนติเมตร ยาว 8 - 18 เซนติเมตร

ดอก ดอกรูปดอกถั่ว ออกเป็นช่อตามปลายกิ่ง ยาวประมาณ 2 เซนติเมตร

สีแดงแกมม่วงทึบ กลิ่นหอม

ผล ผลเป็นฝัก กว้าง 4 - 5 เซนติเมตร ยาว 5 - 10 เซนติเมตร มี 1 - 3 เมล็ด สีน้ำตาล

กลมรี ขนาดกว้าง 3.5 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร

แสดงลักษณะของดอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า (ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน) ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดนครสวรรค์

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นเสลา

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Lagerstroemia loudonii*

วงศ์ LYTHRACEAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น เกรียบ ตะเกรียบ ตะแบกขน เสลาใบใหญ่ อินทรชิต

นิเวศวิทยา ขึ้นตามป่าเบญจพรรณ ป่าดิบและป่าชายหาด พบทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออกและภาคกลางลงไปถึงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ต้องการความชื้นและน้ำปานกลางเจริญเติบโตได้ดีในดินร่วนซุย

ฤดูกาลออกดอก ธันวาคม - มีนาคม

ขยายพันธุ์ โดยการตอนกิ่ง ปักชำ และเมล็ด

ประโยชน์ ไม้ทำเครื่องแกะสลัก ค้ำเครื่องมือ ทำพื้น รอด ตง คาน ได้ดี ปลูกเป็นไม้ประดับ ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกเป็นไม้ประดับและไม้ให้ร่ม ตามอาคารบ้านเรือน สถานที่ราชการ แนวถนนและสวนสาธารณะ

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็น ไม้ยืนต้นผลัดใบลำต้นมีเปลือกสีเทาดำ ดอกสีม่วง พบขึ้นตามป่าเบญจพรรณ ไม้สามารถทำเครื่องแกะสลักได้ดี

ลำต้น ไม้ต้นผลัดใบ สูง 10 - 20 เมตร เรือนยอดกลม ทึบ กิ่งมักย้อยห้อยลง (weeping) เปลือกสีเทาดำ มีรอยแตกเป็นทางยาว

ใบ ใบเดี่ยว ออกตรงกันข้าม แผ่นใบรูปขอบขนาน (oblong) กว้าง 6 - 10 เซนติเมตร ยาว 16 - 24 เซนติเมตร ปลายเรียวแหลมเป็นติ่ง โคนมน ผิวใบมีขนนุ่มทั้ง 2 ด้าน

ดอก ดอกสีม่วง ม่วงอมชมพู หรือม่วงกับขาว ออกช่อที่ปลายกิ่ง เมื่อบานเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 - 4 เซนติเมตร

ผล ผลรูปกลมรี ผิวแข็ง ยาวประมาณ 2 เซนติเมตร ผลแห้ง ตามยาวมี 5 - 6 พู เมล็ดจำนวนมาก มีปีก

แสดงลักษณะของทรงต้น
(ที่มาของภาพ: หนังสือพรรณไม้ในสวนหลวง)

แสดงลักษณะของคอก
(ที่มาของภาพ: หนังสือพรรณไม้ในสวนหลวง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดนนทบุรี

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ นนทบุรีบ้าน

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Peltophorum pterocarpum* Back.ex

วงศ์ LEGUMINOSAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น กระดินป่า กระดินแดง สารเงิน

นิเวศวิทยา ชอบขึ้นตามป่าชายหาด

ฤดูกาลออกดอก มกราคม - มีนาคม ผลแก่ เมษายน - มิถุนายน

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด และตอนกิ่ง

ประโยชน์ ใช้ทำสิ่งก่อสร้าง เครื่องเรือน เปลือกมีรสฝาด รับประทานเป็นยากล่อมเสมหะ

แก้โรคท้องร่วง เป็นยาขับลม

ประโยชน์ในการจัดสวน นิยมปลูกเป็นไม้ต้นประดับตามข้างถนน ตามสวนสาธารณะและสถานที่ราชการทั่วไป เพื่อให้ร่มเงา ทำให้เกิดความสวยงาม โดยเฉพาะในช่วงเดือน

มีนาคม - เมษายน จะแตกใบออกเป็นสีเขียวสดใส

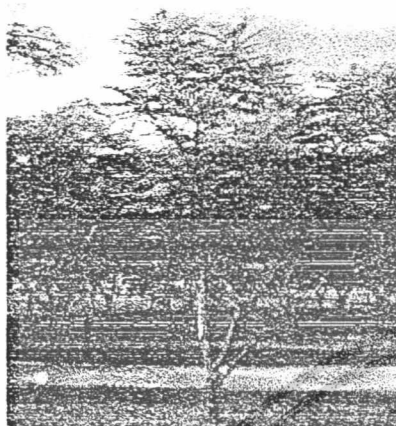
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดกลาง ผลัดใบ เรือนยอดรูปร่ม (horizontal) หรือรูปทรงกลมตามกิ่งและก้านอ่อนจะมีขนสีน้ำตาลแดง ส่วนกิ่งแก่จะเกลี้ยง

ลำต้น สูง 8 - 15 เมตร ลำต้นค่อนข้างเปลาตรง เปลือกสีเทาอ่อนข้างเรียบหรือแตกเป็นสะเก็ดเล็กๆ ตามกิ่งหรือก้านอ่อนจะมีขนสีน้ำตาลแดงทั่วไป

ใบ เป็นช่อ เรียงสลับเวียนกันถี่ๆตามปลายกิ่งคู่เป็นกลุ่ม ช่อยาว 20 - 27 เซนติเมตรมีข้อแขนงใบย่อยออกตรงข้ามกันเป็นคู่ๆ 9 - 13 คู่ใบย่อยเล็กเป็นฝอยคล้ายใบกระถิน แผ่นใบย่อยรูปขอบขนาน (oblong) กว้างประมาณ 0.5 เซนติเมตร ยาว 1 - 1.5 เซนติเมตร โคนเขียว ปลายทู่หลังใบสีเขียวเข้มกว่าท้องใบ

ดอก ดอกสีเหลือง ออกเป็นช่อตั้งตรง ขนาดใหญ่ มีกิ่งก้านแขนงมากอยู่ตามง่ามใบและปลายกิ่ง ช่อยาว 20 - 30 เซนติเมตร

ผล ผลเป็นฝักแบนๆ รูปหอก โคนและปลายสอบแหลม กว้างประมาณ 2 เซนติเมตร ยาว 5 - 12 เซนติเมตร สีน้ำตาลอมม่วง เมื่อแก่จัดจนแห้งออกสีน้ำตาลดำ มีเมล็ด 1 - 4 เมล็ด โดยทั่วไปมี 2 เมล็ด เมล็ดเรียงตามยาวของฝัก

แสดงลักษณะของทรงต้น
(ที่มาของภาพ: หนังสือพรรณไม้ในสวนหลวง)

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของดอก

(ที่มาของภาพ: หนังสือพรรณไม้ในสวนหลวง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แสดงลักษณะของต้น (ที่มาของภาพ: หนังสือพรรณไม้ในสวนหลวง) เอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดเบี่ยงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงแหล่งเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดนราธิวาส

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ตะเคียนชันตาแมว

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Balanocarpus heimii*

วงศ์ DIPTEROCAPACEAE

ชื่อสามัญ Chingal

ชื่ออื่น ตะเคียนชัน ตะเคียนทอง จิงงาบาดู จิงงามัส เจ็งกัลปีนัก

นิเวศวิทยา ขึ้นเป็นกลุ่มในป่าดงดิบ พบมากที่จังหวัดยะลาและนราธิวาส

ฤดูกาลออกดอก -

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้ทนทานแข็งแรง ใช้ในการก่อสร้าง ทำเรือสำเภาเดินทะเล เสากระโคงเรือ

ชันมีราคาสูง ใช้ผสมน้ำมันทาไม้และน้ำมันชักเงาอย่างดี

ประโยชน์ในการจัดสวน ไม่นิยมนำมาใช้จัดสวนตามบ้านเนื่องจากความเชื่อตั้งแต่โบราณ

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ เรือนยอดเป็นพุ่มกลม ทึบ (globular)

ลำต้น สูง 30 - 40 เมตร ลำต้นเปลาตรง เปลือกสีน้ำตาลเข้ม ล่อนเป็นสะเก็ดคกชันสีขาวๆ

เปลือกในสีเหลือง เนื้อไม้มีลักษณะหยาบพอประมาณแข็งและทนทานมาก

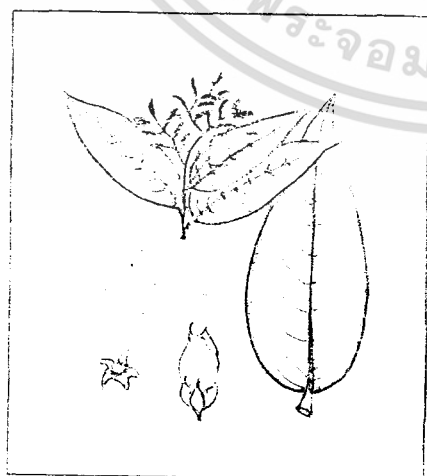
ใบ เป็นใบเดี่ยว เรียงสลับ แผ่นใบรูปหอกหรือรูปดาบ (lanceolate) กว้าง 2 - 4

เซนติเมตร ยาว 8 - 15 เซนติเมตร เนื้อหนา เกือบแข็ง ปลายสอบเรียวแหลม โคนสอบ

ดอก ดอกสีขาว กลิ่นหอม ออกเป็นช่อตามง่ามใบและปลายกิ่ง

ผล ผลเป็นรูปขอบขนาน ปลายโค้ง เกือบแข็ง กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 5 - 7 เซนติเมตร

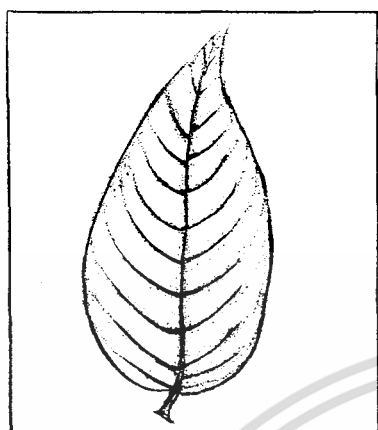
ไม่มีปีก มีกลีบรองดอกเป็นกระถาง 5 พู หุ้มแนบอยู่ประมาณ 1 ใน 4 ของผล

แสดงลักษณะของทรงต้น, ใบ, ดอก, ผล

(ที่มาของภาพ: หนังสือคู่มือไม้เมืองนราธิวาส)

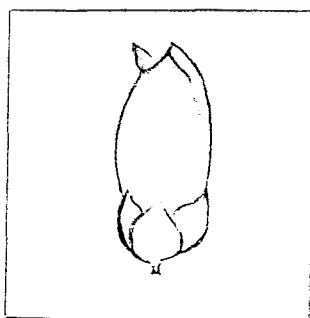
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของใบ
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

แสดงลักษณะของดอก
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

แสดงลักษณะของผล (ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดน่าน

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ กำลังเสือโคร่ง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Betula alnoides*

วงศ์ BETULACEAE

ชื่อสามัญ Birch

ชื่ออื่น กำลังพญาเสือโคร่ง

นิเวศวิทยา เป็นต้นไม้เขตอบอุ่นที่พบในประเทศไทย ขึ้นทั่วไปตามป่าดิบเขา สูงจากระดับน้ำทะเล 800 - 1,800 เมตร ทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ฤดูกาลออกดอก -

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้สีน้ำตาลอ่อน ใสกบดบแต่งง่าย ชักชักเงาได้ดี ไม้ใช้ทำพื้น เครื่องเรือน และใช้ในการก่อสร้าง เปลือกมีกลิ่นหอมคล้ายการะบูร ใช้ต้มกับน้ำเป็นยาบำรุงธาตุ บำรุงร่างกายเจริญอาหาร แก้ปวดเมื่อยตามร่างกาย

ประโยชน์ในการจัดสวน ส่วนใหญ่นิยมนำส่วนของลำต้นมาใช้ต้มเป็นยาบำรุงกำลัง ไม้ค่อนิยมนำมาจัดสวน

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่

ลำต้น สูง 20 - 35 เมตร เปลือกสีน้ำตาลเทาหรือเกือบดำ

มีต่อมระบายอากาศเป็นจุดเล็กๆ ขาวๆ กลมบ้าง รีบ้าง ประปนกันอยู่

มีกลิ่นหอมคล้ายการะบูร เวลาแก่จะลอกออกเป็นชั้นๆ คล้ายกระดาษ ที่ยอดอ่อน ก้านใบ และช่อดอกมีขนสีเหลือง หรือสีน้ำตาล และจะลดน้อยลงจนเกลี้ยง หรือเกือบเกลี้ยงเมื่อแก่

ใบ ใบเดี่ยว แผ่นใบรูปไข่ (ovulate) หรือรูปไข่แกมรูปหอก กว้าง 1.5 - 6.5 เซนติเมตร ยาว 6.5 - 13.5 เซนติเมตร เนื้อบางคล้ายกระดาษหรืออาจหนา ท้องใบมีดุมโคนป้านหรือเกือบเป็นเส้นตรง ขอบใบหยักแบบฟันเลื่อย 2 ชั้น ซี่หยักแหลม ขอบซี่เรียวแหลม

ดอก ช่อดอกเป็นพวงยาวแบบหางกระรอก ออกตามง่ามใบ แห่งละ 2 - 5 ช่อ

ช่อดอกเพศผู้และช่อดอกเพศเมียแยกกันอยู่

ผล ผลแบนเล็ก กว้าง 0.2 - 0.3 เซนติเมตร ยาว 0.2 - 0.4 เซนติเมตร มีปีกบางโปร่งแสงอยู่สองข้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของใบ
(ที่มาของภาพ:หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดบุรีรัมย์

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ กาฬพฤกษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cassia grandis*

วงศ์ LEGUMINOSAE

ชื่อสามัญ Pink Shower, Pinkshower Cassia

ชื่ออื่น -

นิเวศวิทยา มีถิ่นกำเนิดในอเมริกาใต้ , เอเชียพบใน มาเลเซีย , กัมพูชา , ลาว , เวียดนามและไทย

ฤดูกาลออกดอก กุมภาพันธ์ - มีนาคม ผลแก่ราวเดือน มกราคม - เมษายน ขยายพันธุ์ เมล็ดจะงอกเร็ว ถ้าเราตัดเปลือกเมล็ดออกเล็กน้อยโดยไม่ให้ถูกส่วนของตัวอ่อนที่อยู่ในเมล็ดออกดอกเมื่ออายุ 3 - 8 ปี ลำต้นมักถูกทำลายโดยหนอนผีเสื้อกลางคืน

ประโยชน์ ปลูกประดับ

ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกเป็นไม้ประดับและไม้ให้ร่มเงา เนื่องจากดอกมีสีส้มสวยงามทำให้เพลินตา

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ถึงผลัดใบ ถ้าปลูกในที่ชุ่มชื้นจะไม่ผลัดใบ ถ้าปลูกในที่แห้งแล้งจะผลัดใบ

ลำต้น สูงถึง 20 เมตร โคนมีพูพอน เปลือกสีน้ำตาลเป็นร่องลึก กิ่งอ่อน หรือช่อดอกมีขนสีน้ำตาล

ใบ ใบประกอบรูปขนนก เรียงสลับ ใบย่อย 10 - 20 คู่ ใบอ่อนสีแดง แผ่นใบย่อยรูปขอบขนาน (oblong) กว้าง 1 - 2 เซนติเมตร ยาว 3 - 5 เซนติเมตร ปลายใบหูด้านบนเป็นมัน ด้านล่างมีขนสีน้ำตาล

ดอก เป็นช่อยาวประมาณ 5 - 10 เซนติเมตร ดอกสีชมพูซีดๆ ดอกเริ่มบานสีแดงแล้วเปลี่ยนเป็นชมพูตามลำดับ กลีบดอกสีชมพูเข้มกว่ากลีบพฤกษ์

ผล เป็นฝักกลมยาวขนาดใหญ่ รูปทรงกระบอกสีน้ำตาล เส้นผ่าศูนย์กลาง 2 - 4 เซนติเมตร ยาว 15 - 25 เซนติเมตร มีเมล็ด 20 - 40 เมล็ด อยู่เป็นห้องๆ เมล็ดกลมแบนใหญ่กว่ากลีบพฤกษ์

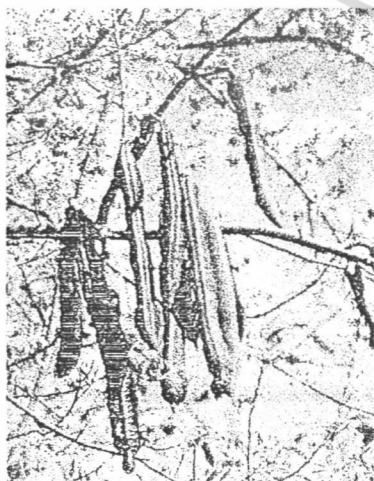
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของดอก
(ที่มาของภาพ:หนังสือพรรณไม้ในสวนหลวง)

เอกสารแสดงลักษณะของผลไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่า(ที่มาของภาพ:หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)ต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดปทุมธานี

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ทองหลวงลาย

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Erythrina variegata*

วงศ์ LEGUMINOSEA

ชื่อสามัญ Indian Coral Tree, Variegated Coral Tree, Tiger's Claw

ชื่ออื่น ปารีชาติ ปารีชาติ ทองบ้าน ทองเผือก ทองหลวงค่าง มังการา (ฮินดู) ทองหลวงใบมน
นิเวศวิทยา พบอยู่ตามริมทะเลและริมแม่น้ำลำคลอง ปลูกได้ดีในดินร่วนซุยขึ้นได้ในดินทุก
ชนิดพบทั่วไปในย่านเอเชียเขตร้อนและอบอุ่น

ฤดูกาลออกดอก มกราคม - กุมภาพันธ์

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ดและปักชำ

ประโยชน์ ปลูกประดับ

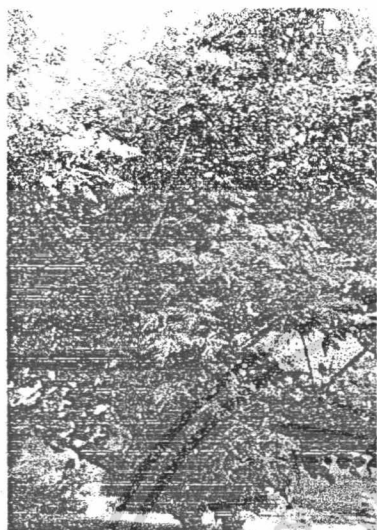
ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกเป็นไม้ประดับและไม้ให้ร่มเงาตามสถานที่ต่างๆ เนื่องจากดอก
สวยงามเมื่อผลัดใบเพิ่มสีสันให้กับสวน

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดกลาง ผลัดใบ เรือนยอดเป็นพุ่มกลม โปร่ง
ลำต้น สูง 5 - 10 เมตร ตามกิ่งต้นอ่อนมีหนาม

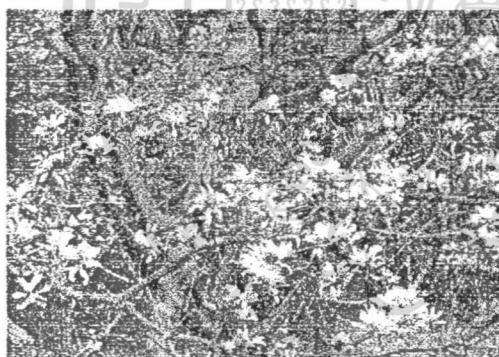
ใบ ใบประกอบรูปขนนก ออกใบเป็นช่อ มีใบย่อย 3 ใบ ใบกลางจะ โตกว่าสองใบด้านข้าง
ใบเป็นรูปป้อมๆ มนๆ กว้างประมาณ 10 เซนติเมตร ยาว 15 เซนติเมตร ก้านใบยาว 15
เซนติเมตร โคนก้านจะอวบเป็นสีเขียวทองหลวงลายต่างจากทองหลวงอื่นๆตรงที่สีของ
ใบของทองหลวงลายจะมีพื้นเป็นสีเขียวและมีสีเขียวเหลืองลากผ่านตามเส้นแขนงของใบไป
ทั่วจึงทำให้ใบลาย

ดอก รูปดอกถั่วสีขาว ออกรวมกันเป็นช่อยาวประมาณ 30 - 40 เซนติเมตร

ผล เป็นฝักแบนๆ ยาว 15 - 30 เซนติเมตร ตรงโคนฝักจะลีบ

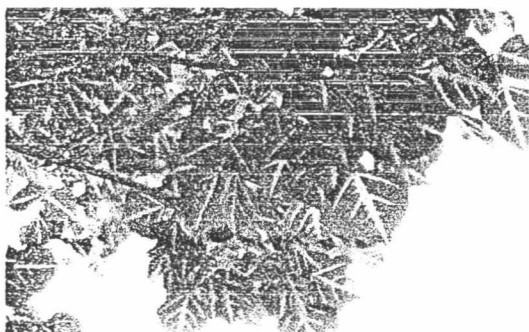

แสดงลักษณะของทรงต้น

แสดงลักษณะของดอก

(ที่มาของภาพ:หนังสือพรรณไม้ในสวนหลวง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารลักษณะของใบ ทรัพยากรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม (ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน) ไปถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ เกด

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Manilkara hexandra Dubard*

วงศ์ SAPOTACEAE

ชื่อสามัญ Milky Tree

ชื่ออื่น ครินี ไรนี (ฮินดู) เกด

นิเวศวิทยา พบขึ้นทั่วไปตามป่าที่มีดินเป็นดินทราย และดินปนหิน ในสภาพป่าค่อนข้างแห้ง แสงพบทั่วไปในภูมิภาคเอเชีย ในประเทศไทยพบตั้งแต่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ลงไป และตามเกาะต่างๆ

ฤดูกาลออกดอก มกราคม - กรกฎาคม

ขยายพันธุ์ โดยการเพาะเมล็ดและการตอน

ประโยชน์ ผลสุกรสหวานรับประทานได้ เนื้อไม้ใช้เป็น สลักแทนตะปูสำหรับติดกระดานกับโครงเรือ

ประโยชน์ในการจัดสวน ใช้ปลูกประดับเพื่อให้ร่มเงา ผลรับประทานได้ ดอกมีกลิ่นหอมเพิ่มบรรยากาศให้สวนสดชื่น

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้น ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ เรือนยอดจะเป็นพุ่มกลม (globular)

ลำต้น มีลำต้นสูงประมาณ 8 - 15 เมตร ลำต้นและกิ่งก้านมักคดงอ มีสีคล้ำๆแต่ก็มีบางต้นที่มีสีน้ำตาลปนเทา ผิวของลำต้นจะแตกเป็นร่องลึกและเป็นสะเก็ด ส่วนเนื้อไม้สีน้ำตาลจะมีสีน้ำตาลอ่อน และจะมีแก่นไม้ซึ่งมีสีน้ำตาลแดง

ใบ ใบเดี่ยว มีสีเขียวเข้มและเป็นมัน แต่ด้านใต้มีสีเขียวอ่อนนวล ใบแกว่งหนา ขอบใบขนานกัน (oblong) ใบเรียงสลับกัน แผ่นใบรูปไข่กลับ กว้าง 2.5 - 6 เซนติเมตร ยาว 5 - 10 เซนติเมตร ปลายหยักเว้าเล็กน้อย โคนสอบ

ดอก ออกดอกเป็นกลุ่มตามง่ามใบ ดอกเล็กมีสีเหลืองอ่อนและมีกลิ่นหอมดอกๆหนึ่งจะมีกลีบอยู่ 18 กลีบ มีกลีบรองดอก 6 กลีบเรียงกันอยู่ซ้อนกันเป็น 2 ชั้น

ผล รูปรี เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1 เซนติเมตร เมื่อสุกสีเหลืองสด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของทรงต้น

แสดงลักษณะของใบ

(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดปราจีนบุรี

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นโพธิ์ศรีมหาโพธิ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ficus religiosa*

วงศ์ MORACEAE

ชื่อสามัญ Sacred Fig Tree, Pipal Tree

ชื่ออื่น โพ ปู ย่อง สลัด

นิเวศวิทยา มีถิ่นกำเนิด อินเดีย ถึงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ต้องการความชื้นปานกลางถึงสูง และแสงแดดเต็มวัน

ฤดูกาลออกดอก -

ขยายพันธุ์ ปักชำ ตอนกิ่ง และเมล็ด

ประโยชน์ เปลือกทำยาขงหรือยาต้ม แก้โรคหนองใน ใบและยอดอ่อนแก้โรคผิวหนัง ผลเป็นยาระบาย

ประโยชน์ในการจัดสวน นิยมนำมาปลูกในวัด เวลาลมพัดใบจะพลิ้วสวยงาม ทนลมแรงปลูกริมทะเลได้ นกกินเมล็ดแล้วไปถ่ายตามที่ต่างๆ ทำให้เติบโตและเป็นอันตรายต่อตัวอาคารและสามารถปลูกริมถนนได้ บริเวณนอกเมืองที่มีพื้นที่กว้างใหญ่ทนน้ำขังไม่นิยมปลูกตามบ้านเนื่องจากมีต้นขนาดใหญ่ และเกี่ยวกับความเชื่อ

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้น ผิวเรียบสีน้ำตาลเทา มียางสีขาว ใบรูปหัวใจ ดอกเล็ก มีจำนวนมาก ผลรูปกลมเมื่อสุกสีม่วงดำ

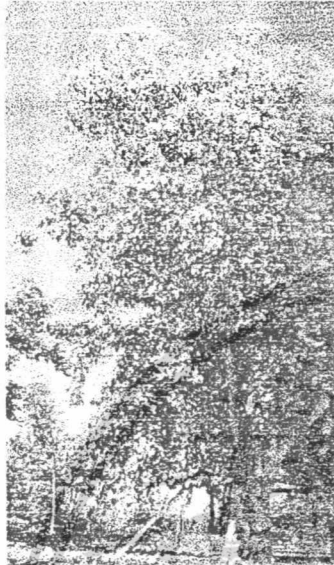
ลำต้น ไม้ต้นผลัดใบ สูง 20-30 เมตร เปลือกสีน้ำตาลเทา มียางสีขาวรูปทรงกลม

ใบ ใบเดี่ยว เรียงสลับ (alternate) รูปหัวใจ (cordate) กว้าง 8 - 15 เซนติเมตร ยาว 12 - 24 เซนติเมตร ปลายแหลมเป็นหางยาว โคนเว้ารูปหัวใจ ก้านใบยาว 8 - 12 เซนติเมตร

ดอก สีเหลืองนวลออกเป็นช่อที่ซอกใบ ดอกแยกเพศขนาดเล็กดอกเล็กจำนวนมากอยู่ภายในฐานรองดอก

ผล ผลเป็นผลรวมรูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 0.8 เซนติเมตร เมื่อสุกสีม่วงดำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของทรงต้น
(ที่มาของภาพ: หนังสือพรรณไม้ในสวนหลวง)

แสดงลักษณะของใบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดปัตตานี

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ตะเคียนทอง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hopea odorata*

วงศ์ DIPTEROCARPACEAE

ชื่อสามัญ Malabar Ironwood , Thingan , Sace , Takian

ชื่ออื่น โกโก้ แคน จะเคียน ตะเคียนใหญ่ กะกั กากั เคียน จูเค้ ตะเคียน ไพร

นิเวศวิทยา ขึ้นตามที่ราบลุ่มและชุ่มชื้น ทั่วทุกภาคของประเทศ

ฤดูกาลออกดอก มกราคม - มีนาคม ผลแก่ มีนาคม - เมษายน

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด และตอนกิ่ง

ประโยชน์ เนื้อไม้มีความทนทาน ทนปลวกได้ดี โสภคคกแต่งและชักเงาได้ดี ใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวางใช้ทำเครื่องเรือน สะพาน ทำเรือ วงกบประตู หน้าต่าง ขึ้นใช้ผสมน้ำมันทาไม้ ทำน้ำมันชักเงา ใช้ยาเรือ เปลือกมีสาร Pyrogallol และ Catechol

ประโยชน์ในการจัดสวน ไม่นิยมนำมาจัดสวนตามบ้านเนื่องจากความเชื่อแต่โบราณ

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ ไม้ผลัดใบ เรือนยอด เป็นพุ่มทึบ กลม หรือรูปเจดีย์ค้ำ

ลำต้น เป็น ไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ เรือนยอดเป็นพุ่มทึบกลม (globular) สูง 20 - 40 เมตรลำต้น

เปลาตรง เปลือกหนาสีน้ำตาลคล้ำหรือสีออกดำ แตกเป็นสะเก็ด มีขนสีเหลืองเกาะตามเปลือกทั่วไป กระพี้สีน้ำตาลอ่อน

ใบ ใบเป็นใบเดี่ยว เรียงสลับ รูปไข่แกมรูปหอกหรือรูปดาบ (lanceolate) กว้าง 3 - 6

เซนติเมตร ยาว 10 - 14 เซนติเมตร เนื้อค่อนข้างหนา ปลายใบแหลม

โคนใบมนป้านและเบี้ยว ท้องใบจะมีตุ่ม อยู่ตามง่ามแขนงใบ

ดอก ดอกเล็กสีขาวหรือเหลืองอ่อน ออกเป็นช่อยาวๆตามง่ามใบและปลายกิ่ง มีกลิ่นหอม ก้านช่อดอก ก้านดอกและกลีบรองดอกมีขนนุ่มกลีบดอกและกลีบรองดอกมีอย่างละ 5 กลีบ

ผล ผลกลม หรือรูปไข่ เกือบกลม ปลายมน เป็นดิ่งคล้ายหนามแหลม ขนาดโต เส้นผ่านศูนย์กลาง 0.6 เซนติเมตร ยาว 1 เซนติเมตร มีปีกรูปใบพายมีปีกยาว 2 ปีก ปีกสั้น 3 ปีก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของทรงต้น

แสดงลักษณะของใบ

(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็น**แสดงลักษณะของกิ่งก**รับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)งอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดพะเยา

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นสารภี

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Mammea siamensis*

วงศ์ CLUSIACEAE

ชื่อสามัญ ทรพี สาร้อยพี สารภีแนน

ชื่ออื่น -

นิเวศวิทยา ถิ่นกำเนิดในประเทศไทย ขึ้นตามป่าเบญจพรรณและป่าดิบ ปลูกได้ทั่วไป

ฤดูกาลออกดอก มกราคม - มีนาคม

ขยายพันธุ์ โดยการตอนกิ่ง ปักชำ และเมล็ด

ประโยชน์ ไม้ ทำเสา พื้น ฝา ดอกปรุงเป็นยาแก้ร้อนใน แก้ไข้ลม บำรุงปอด เป็นหนึ่งในเกสร
ทั้ง 5 ทั้ง 7 และทั้ง 9 ผลรสหวาน รับประทานได้

ประโยชน์ในการจัดสวน ไม้นิยมปลูกบริเวณบ้าน ถิ่นเนื่องมาจากความเชื่อตั้งแต่สมัยโบราณ
จึงมักพบเห็นว่ามีกรปลูกกันบริเวณวัด หรือสถานที่ราชการต่างๆ

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง - ใหญ่ ดอกสีขาวก่อนโรยสีเหลืองผลรูป
กระสวยเมื่อสุกสีเหลืองดอกปรุงเป็นยาแก้ร้อนใน บำรุงปอด

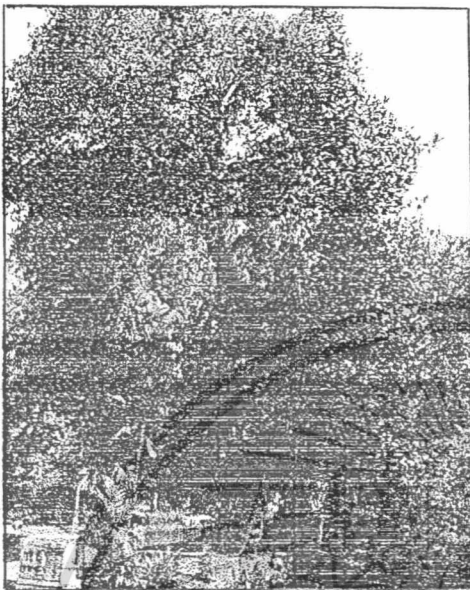
ลำต้น ไม้ต้นขนาดกลาง สูง 10-15 เมตร เปลือกสีเทาแตกออกเป็นสะเก็ดเปลือกใน
สีน้ำตาลแดง มียางสีขาวและเปลี่ยนเป็นสีเหลืองอ่อนเรื้อนยอดพืกกิ่งอ่อนเป็นต้น
เหลี่ยม (irregular forked)

ใบ ใบเดี่ยวออกตรงข้ามกันเป็นคู่ตลับ แผ่นใบรูปไข่กลับแกมรูปขอบขนาน กว้าง 4-6.5
เซนติเมตร ยาว 14 - 20 เซนติเมตร ปลายมน โคนสอบแคบ เนื้อใบหนา

ดอก ดอกสีขาว ก่อนโรยสีเหลือง กลิ่นหอม เมื่อบานเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1.5
เซนติเมตร ออกช่อเดี่ยว หรือหลายช่อตามกิ่ง กิ่งบิดเบี้ยว 2 กิ่ง ติดทนและขยายโต
ตามผล

ผล ผลรูปกระสวย ยาวประมาณ 2.5 เซนติเมตร เมื่อสุกสีเหลือง มีเนื้อสีเหลืองหรือสีแดง
หุ้มเมล็ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะทรงต้น
(ที่มาของภาพ: หนังสือพรรณไม้ในสวนหลวง)

แสดงลักษณะของใบ
(ที่มาของภาพ: หนังสือพรรณไม้ในสวนหลวง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นหมัน

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cordia cochinchinensis*

วงศ์ EHRETIACEAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น -

นิเวศวิทยา พบมากในป่าชายเลนที่ดินค่อนข้างแข็ง ฟังทะเลอ่าวไทย

ฤดูกาลออกดอก -

ขยายพันธุ์ โดยการปักชำ ตอนกิ่ง และเมล็ด

ประโยชน์ เปลือกใช้ทำปอ ใช้ทำหมัน ดอกยาแนวเรือ ของเหลวในผลที่ห่อหุ้มเมล็ด

เหนียวมากใช้ทำกาวย

ประโยชน์ในการจัดสวน ไม่นิยมนำมาจัดสวน

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นขนาดเล็ก - ขนาดกลาง ดอกสีขาว ผลแก่จะมี

เปลือกสีชมพู ของเหลวในผลเหนียวมากใช้ทำกาวย

ลำต้น ไม้ต้น สูง 5 - 15 เมตร เปลือก ต้นมีสีเทาคล้ำ

ใบ ใบเดี่ยวเรียงสลับ แผ่นใบรูปไข่กว้างประมาณ 7 เซนติเมตร ยาว 15 เซนติเมตร

ปลายทู่ โคนกว้าง

ดอก ดอกสีขาว

ผล ผลแก่ เปลือกสีชมพู มีของเหลวภายใน เหนียวมากห่อหุ้มเมล็ด

แสดงลักษณะของใบ

เอกสาร (ที่มีชื่อของภพร หนึ่งในชื่อพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน) ศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดพิจิตร

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ บุนนาค

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Mesua ferrea*

วงศ์ GUTTIFERAE

ชื่อสามัญ Iron Wood , Ceylon Iron Wood

ชื่ออื่น นาคบุตร ปะนาคอ สารภีคอย ก้าก้อ ก้าก้อ

นิเวศวิทยา ขึ้นประปรายในป่าดิบ ทางภาคเหนือและใต้ ที่สูงจากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ 20 - 700 เมตร

ฤดูกาลออกดอก มีนาคม - กรกฎาคม

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด และ ตอนกิ่ง

ประโยชน์ ราก แก้ลมในลำไส้ เปลือกใช้กระจายหนอง กระจิ่แก้เสมหะในลำคอ ไม้เป็นยา แก้ลมปิดลักเปิด ใช้ทำหมอนรองรางรถไฟ ก่อสร้าง คอเรือ ทำพานท้ายและรางปืน ค้ำร่ม ใบ พอกแผลสดดอกบำรุงโลหิต ระวังกลิ่นตัว ใช้ผสมสีเพื่อให้ติดทน เมล็ด น้ำมันที่กลั่นจาก เมล็ดใช้จุดตะเกียงและทำเครื่องสำอาง ประุงเป็นยาหอมบำรุงหัวใจ ดอกใช้เตรียมบุหงา กระจิ่ ใช้ขับเสมหะ

ประโยชน์ในการจัดสวน นิยมนำมาใช้จัดสวน เพราะดอกมีกลิ่นหอม ใช้ปลูกเป็นไม้ประดับ ตามสถานที่ราชการ อาคารบ้านเรือน

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ไม้ผลัดใบ เรือนยอดเป็นพุ่มทึบ รูปเจดีย์ต่ำ

ลำต้น สูง 15 - 25 เมตร ลำต้นเปลาตรง กิ่งก้านสาขาแตกเป็นมุม ง่าม ไม้เป็นระเบียบ(irrigular) เปลือกเรียบสีน้ำตาลปนเทา กระจิ่สีขาวแยกจากแก่นเห็นได้ชัด

ใบ ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามกันเป็นคู่ แผ่นใบรูปหอก (lanceolate)หรือขอบขนานแกมรูปหอก กว้าง 2 - 3 เซนติเมตร ยาว 8 - 10 เซนติเมตร เนื้อหนาเรียบเกลี้ยง ปลายเรียวแหลม โคนสอบ ใบอ่อนสีชมพู ขอบเรียบ ใบแก่มีนวลขาวทางด้านใต้ใบ เส้นใบถี่

ดอก ดอกใหญ่กว้าง 5 - 10 เซนติเมตร สีขาวถึงสีเหลืองอ่อน กลิ่นหอมดอกเดี่ยวหรือเป็น กระจุกๆละ 2 - 3 ดอก ตามง่ามใบ

ผล ผลรูปไข่ กว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ปลายโค้งแหลมกลีบรองดอกขยายโตขึ้น เป็นกาบหุ้มผล 4 กาบ มีเมล็ด 1 - 2 เมล็ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดพิษณุโลก

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ป๊อบ

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Millingtonia hortensis*

วงศ์ BIGNOIACEAE

ชื่อสามัญ Cork Tree

ชื่ออื่น กาะละลอง , เต็กตองโพ , กาดสะลอง

นิเวศวิทยา ขึ้นในป่าเบญจพรรณ พบมากในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย

ฤดูกาลออกดอก กันยายน - พฤศจิกายน

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ดและปักชำ แยกไหล

ประโยชน์เนื้อ ไม้สีเหลืองอ่อน ใช้ทำเครื่องเรือน เครื่องประดับบ้าน รากเป็นยาบำรุงปอดรักษา
วัณโรคและปอดพิการ เปลือกทำจุกก๊อกขนาดเล็ก ดอกแห้งใช้สูบรักษาหิด

ประโยชน์ในการจัดสวน นิยมนำมาใช้จัดสวน เนื่องจากดอกสวยงาม และมีกลิ่นหอม ใช้ปลูก
ประดับตามอาคาร บ้านเรือนสถานที่ต่างๆ

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นผลัดใบขนาดใหญ่ เรือนยอดเป็นพุ่มทึบ กิ่งมักห้อยลง
(semi-pendulous)

ลำต้น ลำต้นตรง สูง 5 - 25 เมตร เปลือกหยาบคล้ายไม้ก๊อก สีเทาอมเหลือง แตกเป็นร่องลึก

ใบ ใบประกอบรูปขนนก 2 - 3 ชั้น ออกตรงข้ามกันแผ่นใบย่อยรูปไข่หรือรูปไข่แกมรูป
หอก กว้าง 1.5 - 3 เซนติเมตร ยาว 2.5 - 8 เซนติเมตร ปลายเรียวแหลม โคนมนกลมขอบ
จัก มีสีเขียว

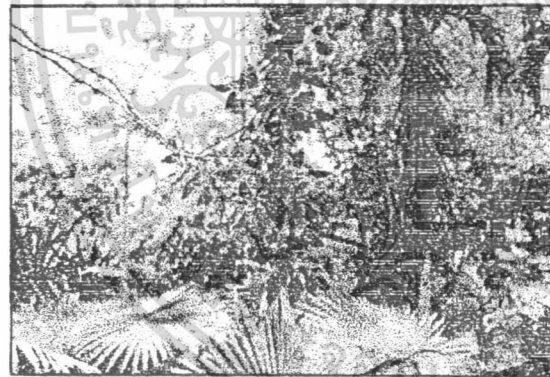
ดอก ออกเป็นช่อตรงแผ่กระจาย อยู่ตามปลายกิ่งยาว 10 - 40 เซนติเมตร ทอยบานตัวดอกจะ
ห้อยย้อยลักษณะของดอกเป็นรูปกรวยยาวประมาณ 2 นิ้วตรงปลายดอกแยกออกเป็น 5
แฉก ดอกมีสีขาว จะบานในเวลาากลางคืน มีกลิ่นหอมแต่พอตอนเช้าเรามักจะเห็นดอก
ร่วงเกลื่อนอยู่ใต้ต้น เกสรจะ โผล่อยู่เหนือดอก 4 อัน

ผล เป็นฝักแบน กว้าง 1.5 - 2 เซนติเมตร ยาว 28 - 36 เซนติเมตร ทั้งปลายและ โคนจะแหลม
แตกเมื่อแห้ง เมล็ดจำนวนมาก มีปีกบางๆซึ่งสามารถที่จะปลิวไปตามลมได้ไกลและ
ขยายพันธุ์ได้

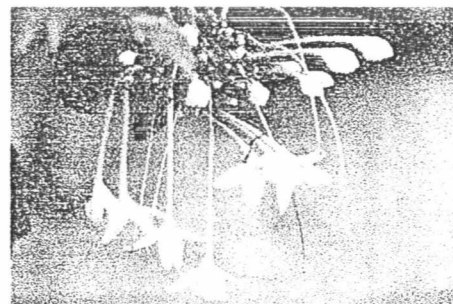
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของทรงต้น
(ที่มาของภาพ: หนังสือสวนพฤกษศาสตร์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของดอก
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
(ที่มาของภาพ: หนังสือสวนพฤกษศาสตร์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดพังงา

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ เทพธาโร

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cinnamomum porrectum*

วงศ์ LAURACEAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น จะไคหอม จะไคตัน จวงหอม พลุต้นขาว จวง ตะไคร้ต้น

นิเวศวิทยา ขึ้นในป่าดงดิบบนเขาทั่วประเทศ พบมากในภาคใต้

ฤดูกาลออกดอก -

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้มีกลิ่นหอมจุน ใช้ในการแกะสลักบางอย่าง ทำเตียงนอน ทำตู้ หีบใส่เสื้อผ้ากั้นและแมลงอื่นๆ และใช้เป็นยาสมุนไพร เปลือกเป็นยาบำรุงกำลังอย่างดี โดยเฉพาะหญิงสาวรุ่น คัมภีร์แก้เสียดท้อง ท้องขึ้น ท้องเฟ้อ

ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกเป็นไม้ประดับและไม้ให้ร่มเงาตามสถานที่ต่างๆ

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ไม่ผลัดใบ เรือนยอดเป็นพุ่มกลม (globular) หน่อสีเขียวเข้มกิ่งอ่อนเกลี้ยงและมักจะมีนวลสีขาว

ลำต้น สูง 10 - 30 เมตร กิ่งอ่อนเกลี้ยงและมักจะมีนวลสีขาว เปลือกสีเทาอมเขียว หรือ

สีน้ำตาลคล้ำ ค่อนข้างเรียบ แตกเป็นร่องตามยาวลำต้น เปลือกจะมีกลิ่นหอม

ใบ เป็นใบเดี่ยว ออกเรียงตรงข้ามกัน (opposite) แผ่นใบรูปรีแกมรูปไข่หรือบางทีรูปไข่แกมรูปขอบขนาน เนื้อค่อนข้างหนาท้องใบเป็นคราบขาว ผิวเกลี้ยง ปลายแหลม โคนสอบ ก้านใบเรียวยาว ยาวประมาณ 2.5 - 3.5 เซนติเมตร

ดอก ดอกสีขาวหรือเหลืองอ่อน ออกเป็นช่อเป็นกระจุก ตามปลายกิ่งก้านช่อเรียวยาวและเล็ก

ผล ผลกลมเล็ก เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 0.7 เซนติเมตร สีเขียวก้านผลเรียวยาวประมาณ 3 - 5 เซนติเมตร

เอกสารนี้แสดงลักษณะของไม้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะเต็มไม้ของนักพิชิตหนึ่งร้อยพันธุไม้นั่งกลพระราชาทาน) อองอองถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดพัทลุง

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ พะยอม

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Shorea roxburghii*

วงศ์ DIPTEROCARPACEAE

ชื่อสามัญ White - Meranti , Shorea

ชื่ออื่น กะยอม ชะยอม พะยอมดง แคน พะยอมทอง ยางหยวก เขียงเขี้ยว ชะยอมแดง

นิเวศวิทยา เป็นพรรณไม้พื้นเมืองของชาวเอเชียขึ้นตามป่าเบญจพรรณแล้งและขึ้น

ตลอดจนป่าดิบแล้งทั่วไปแทบทุกภาคที่สูงจากระดับน้ำทะเล 60 - 1,200 เมตร

ฤดูกาลออกดอก ธันวาคม - กุมภาพันธ์ ผลแก่ประมาณ เดือนมีนาคม - เมษายน

ขยายพันธุ์ เป็นไม้กลางแจ้งที่ชอบแสงแดดจัด ปลูกง่าย ขึ้นได้ในดินทุกชนิด ถ้าจะให้ดี

ควรเป็นดินร่วนซุยมีการระบายน้ำดี ต้องการน้ำปานกลาง ขยายพันธุ์ด้วยการเพาะเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้มีลักษณะคล้ายไม้ตะเคียนทอง ใช้ในการก่อสร้างเครื่องเรือนเปลือกมี

รสฝาดใช้เป็นยาสมานลำไส้ แก้อาการท้องเดิน ไม้เป็นสารกันบูดใต้น้ำตาลสดที่ได้จาก

งวงตาลและงวงมะพร้าว เพื่อนำไปเคี้ยวทำน้ำตาลใช้รับประทานกับหมาก ดอกผสมยาแก้

ไข้ และยาหอมแก้ลม บำรุงหัวใจ ขึ้นใช้ผสมน้ำมันทาไม้ ยาเรือ

ประโยชน์ในการจัดสวน เป็นพรรณไม้ป่าที่นิยมปลูกตามบ้านก็เพราะให้ดอกดกและมี

กลิ่นหอม มักปลูกกันตามสวนและตามทางถนน

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นผลัดใบขนาดใหญ่ เรือนยอดเป็นพุ่มกลม (globular)

ลำต้น สูง 15 - 30 เมตร มีเนื้อไม้แข็งสีเหลืองอ่อนแกมเขียว เปลือกหนาสีน้ำตาล หรือเทา

แตกเป็นร่องตามยาวลำต้น และเป็นสะเก็ดหนาเปลือกในสีน้ำตาลอ่อนปนเหลือง

และมีทางสีน้ำตาลแก่ผ่าน

ใบ ใบเดี่ยว มีสีเขียว ลักษณะของใบเป็นรูปมนรีปลายใบแหลม แผ่นรูปขอบขนาน

(oblong) กว้าง 3 - 4 เซนติเมตร ยาว 8 - 10 เซนติเมตร โคนใบสอบ

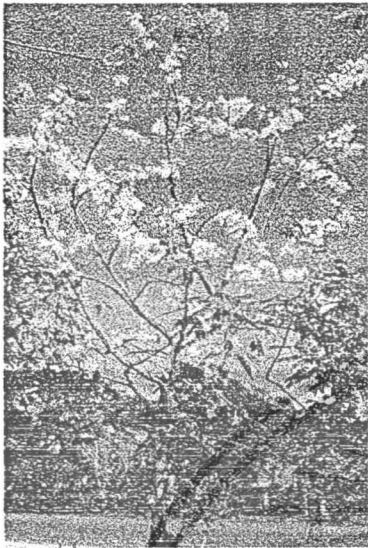
ขอบใบเรียบไม่มีจัก ปลายมน ด้านหลังใบจะมองเห็นเส้นแขนงใบนูนได้ชัด

ดอก ออกดอกเป็นช่อ ดอกดกมาก จะออกตรงส่วนยอดของต้น มีสีเหลืองอ่อน มีกลิ่น

หอมแรง

ผล มีปีกยาว 3 ปีก ปีกสั้น 2 ปีก

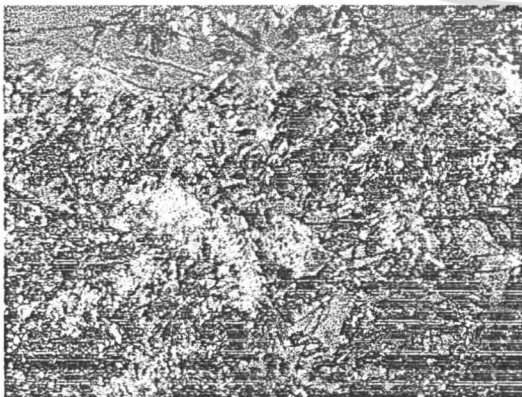
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของทรงต้น
(ที่มาของภาพ:หนังสือ ไม้ดอกไม้ประดับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)

แสดงลักษณะของใบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ หากมีข้อสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่ออ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
(ที่มาของภาพ:หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

จังหวัดเพชรบุรี

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นหว้า

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Syzygium cumini*

วงศ์ MYRTACEAE

ชื่อสามัญ Jambolan Plum, Java Plum

ชื่ออื่น ห้าจีแพะ (เชิงราย)

นิเวศวิทยา ถิ่นกำเนิด เอเชียเขตร้อน จากอินเดียถึงมาเลเซียชอบดินชื้นที่อุดมสมบูรณ์

ฤดูกาลออกดอก ธันวาคม - มกราคม ผลแก่ พฤษภาคม

ขยายพันธุ์ โดยการปักชำ ตอนกิ่ง และเมล็ด

ประโยชน์ เปลือกต้น ต้มน้ำดื่มแก้บิด อมแก้ปากเปื่อย เนื้อไม้ใช้ทำสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในร่ม ผลดิบแก้ท้องเสียผลสุกรับประทานได้ ใช้ทำเครื่องดื่ม เมล็ด ลดน้ำตาลในเลือด แก้ท้องเสียถอนพิษจากเมล็ดแสดลงใจ

ประโยชน์ในการจัดสวน เป็นไม้ใหญ่ไม่ผลัดใบ ปลูกตามถนนจะเพิ่มความร่มรื่น และช่วยลดฝุ่นละออง

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ต้นไม่ผลัดใบขนาดกลาง - ขนาดใหญ่ ขึ้นตามป่าดิบและป่าผลัดใบชื้นทั่วไป

ลำต้น ไม้ต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ไม่ผลัดใบ สูง 10 - 25 เมตร เรือนยอดทรงรูปไข่ทึบ

ปลายกิ่งมักห้อยลู่ลง เปลือกค่อนข้างหนาสีน้ำตาลถึงเทาคล้ำ ค่อนข้างเรียบ หรือแตก

สะเก็ดเป็นแผ่นบางๆ ถ้าถูกรู้ออกสีม่วงคล้ำๆ เปลือกชั้นในสีแดงเรื่อๆ

ใบ ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามกันเป็นคู่ๆ แผ่นใบรูปรีหรือรูปไข่กลับ กว้าง 5 - 9 เซนติเมตร ยาว

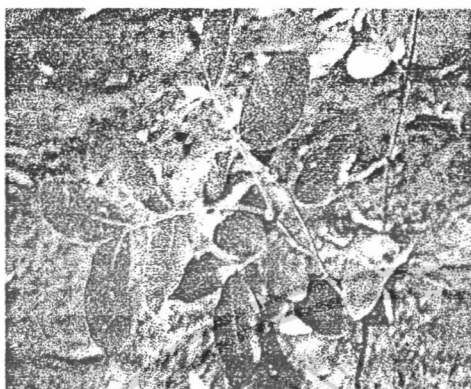
9 - 15 เซนติเมตร ปลายแหลม โคนมน

ดอก ดอก สีขาวออกเป็นช่อตามง่ามใบ เกสรตัวผู้มีมาก คูเป็นฝอยๆ

ผล ผลรี ผลเมื่ออ่อนสีเขียว จะค่อยๆเปลี่ยนเป็นสีม่วง จนถึงม่วงคล้ำเกือบดำ เมื่อแก่เต็มที่

แต่ละผลมีเมล็ดเดียว กว้างประมาณ 0.8 เซนติเมตร ยาว 1.5 - 3 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของผล
(ที่มาของภาพ:หนังสือ ไม้ดอกไม้ประดับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดเพชรบูรณ์

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นมะขาม

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tamarindus indica*

วงศ์ LEGUMINOSAE

ชื่อสามัญ Tamarind, Indian Date

ชื่ออื่น ขาม ตะลูป หมากแกง

นิเวศวิทยา ถิ่นกำเนิด เอเชียและอาฟริกาเขตร้อนชอบแสงแดดจัดหรือกลางแจ้ง ขึ้นได้ง่ายไม่เลือกแม่เป็นต้นไม้ใหญ่แต่รากก็ขวนอยู่รอบๆไม่ชอบไปไกล เรียกรากขัดสมาธิ

ฤดูกาลออกดอก เดือนพฤษภาคม

ขยายพันธุ์ โดยการตอนกิ่ง และ เมล็ด

ประโยชน์ เปลือกต้มกับน้ำหรือน้ำปูนใสแก้ท้องเดิน เนื้อไม้ใช้ทำเชียง ใบต้มน้ำดื่มช่วยย่อยและขับปัสสาวะ ใบคอกและฝักใช้เป็นอาหาร เนื้อในฝักใช้เป็นยาระบายอ่อนๆ แก้อาเจียนเสมหะเมล็ดคั่วใช้เนื้อในขับพยาธิได้เดือน

ประโยชน์ในการจัดสวน สามารถใช้ตัดแต่งเป็นพุ่มเตี้ย กิ่งก้านไม่รบกวนสายไฟฟ้า บริเวณริมถนน และระบอบรากไม่แผ่กว้าง จึงไม่เป็นอันตรายต่อผิวถนนหรือทางเท้า

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ใบย่อยรูปขอบขนาน ดอกสีเหลืองอ่อน ผลเป็นฝักโค้งหรืองอคอกและฝักใช้เป็นอาหาร

ลำต้น ไม้ต้นสูงถึง 20 เมตร เปลือกหนา ขรุขระ สีน้ำตาลเข้ม แตกกิ่งก้านสาขาตรงส่วนยอดของต้นและแข็งแรงมาก (irrigular forked)

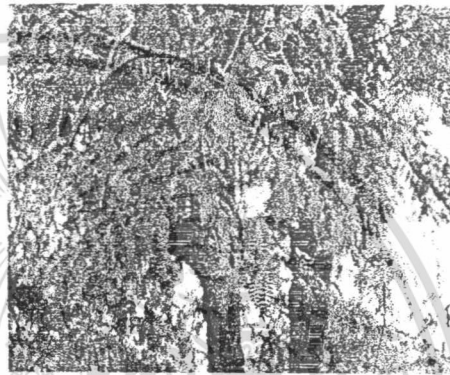
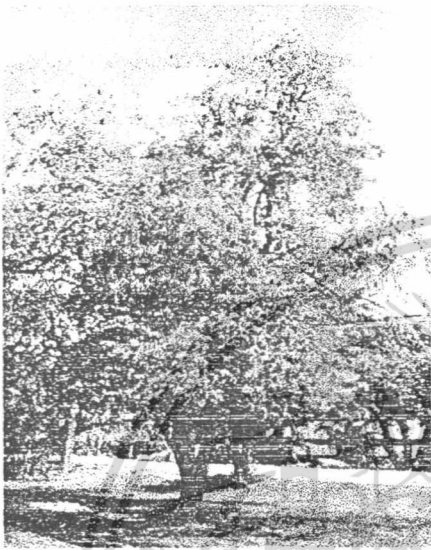
ใบ ใบประกอบรูปขนนก ใบย่อย 10 - 20 คู่ แผ่นใบย่อยรูปขอบขนาน (oblong) ขนาดเล็กปลายใบและโคนใบมนสีเขียวเข้ม

ดอก ดอกสีเหลืองอ่อนปนสีส้ม ออกเป็นช่อตามง่ามใบและปลายกิ่ง กลีบดอก 5 กลีบ

ขนาดไม่เท่ากันดอกจะเล็กมีกลีบสีเหลืองและมีจุดประสีแดงอยู่ตรงกลางดอก

ผล ผลเป็นฝักโค้งหรืองอ กว้าง 1 - 2.5 เซนติเมตร ยาว 5 - 15 เซนติเมตร เปลือกหนาแข็ง สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลอมเทา เนื้อรสเปรี้ยว หวาน มี 3 - 12 เมล็ดผลมีสองชนิดคือชนิดฝักกลมเล็กยาว และชนิดฝักกลมเล็กยาว เรียกว่ามะขามกระดาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของทรงต้น

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของดอก

(ที่มาของภาพ:หนังสือไม้ดอกไม้ประดับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ลิขสิทธิ์สงวนให้ศูนย์โครงการ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
(ที่มาของภาพ:หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

จังหวัดแพร่

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นยมหิน

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Chukrasia velutina*

วงศ์ MELIACEAE

ชื่อสามัญ Almond-wood

ชื่ออื่น มะเฟืองช้าง สะเดาช้าง ยมขาว ไค้โย่ง เสียด่าง

นิเวศวิทยา ขึ้นในป่าเบญจพรรณแล้งขึ้นทั่วไป

ฤดูกาลออกดอก -

ขยายพันธุ์ โดยการตอนกิ่ง ปักชำ และเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้สีน้ำตาลอมเหลือง เป็นมัน เนื้อละเอียด ใสกบดบแต่งได้ ชักเงาได้ดีใช้ใน

การก่อสร้างบ้านเรือน ทำเสา ช้อ รอด ตง กระดาน ทำเครื่องเรือน ค้ำเครื่องมือ และไม้อัด

ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกเป็นไม้ประดับเนื่องจากมีทรงพุ่มที่สวยงาม

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้น ผลัดใบแต่ผลัดใบใหม่เร็ว ดอกเล็กสีเขียวแกมเหลือง

พบตามป่าเบญจพรรณแล้งทั่วไป

ลำต้น ไม้ต้นขนาดกลาง ถึงขนาดใหญ่ ผลัดใบแต่ผลัดใบใหม่เร็ว เรือนยอดเป็นพุ่มรูปกรวย

(conical) เปลือกสีน้ำตาลคล้ำ สีเทา หรือเทาปนดำแตกเป็นร่องลึกตามยาวของลำต้น

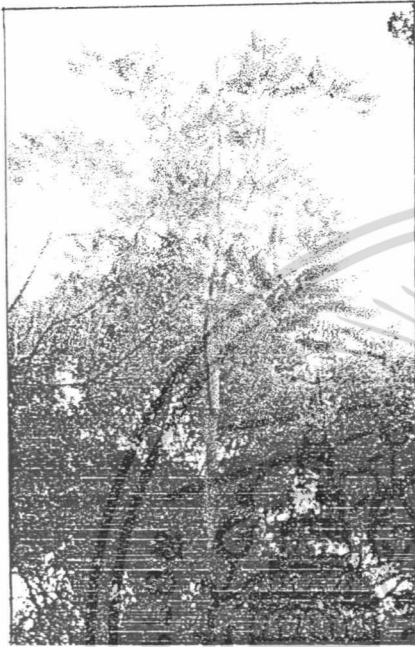
และมีรูระบายอากาศทั่วไป

ใบ ใบประกอบ เรียงสลับ (alternate) ใบย่อยออกเยื้องกันเล็กน้อย แผ่นใบย่อยรูปดาบ

ท้องใบมีขนนุ่ม หลังใบเกลี้ยง

ดอก ดอกเล็กสีเขียวแกมเหลือง ออกเป็นช่อตามปลายกิ่ง

ผล ผลเล็กกลมรีๆ แข็ง สีน้ำตาลอมม่วง

แสดงลักษณะของทรงต้น

แสดงลักษณะของใบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดภูเก็ต

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ประดู่บ้าน

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ptercarpus indicus*

วงศ์ LEGUMINOSAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น ประดู่กิ่งอ่อน สะโน อังสะนา

นิเวศวิทยา พบในป่าดงดิบภาคใต้ ตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป สามารถปลูกได้ทั่วไป

ฤดูกาลออก มีนาคม - เมษายน ดอกจะบานเกือบพร้อมกันและโรยพร้อมกัน

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด ปักชำกิ่ง

ประโยชน์ เนื้อไม้ใช้ทำสิ่งก่อสร้าง เปลือกให้น้ำฝาดสำหรับฟอกหนัง และให้สีน้ำตาลสำหรับย้อมผ้าแก่นให้สีแดงคล้ำ

ประโยชน์ในการจัดสวนปลูกประดับเพื่อให้ร่มเงา ดอกมีสีส้มสดใส เพิ่มบรรยากาศให้กับสวน คูเพลินตา

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นโตเร็ว ไม้ผลัดใบ ขนาดใหญ่ เรือนยอดรูปกลม หรือรูปรี เป็นพุ่มแน่น ทึบปลายกิ่งจะห้อยย้อยลง (horizontal)

ลำต้น สูง 15 - 30 เมตร เปลือกสีน้ำตาลคล้ำ แตกเป็นสะเก็ดทั่วไปเปลือกในมีน้ำเลี้ยงสีแดง

ใบ ประกอบรูปขนนกชั้นเดียวเรียงสลับ (bipinnate) ใบย่อยเรียงสลับกัน 4 - 10 ใบ

ดอก ดอกรูปดอกถั่ว สีเหลือง กลิ่นหอมอ่อนๆออกรวมกันเป็นช่อตามง่ามใบหรือปลายกิ่ง

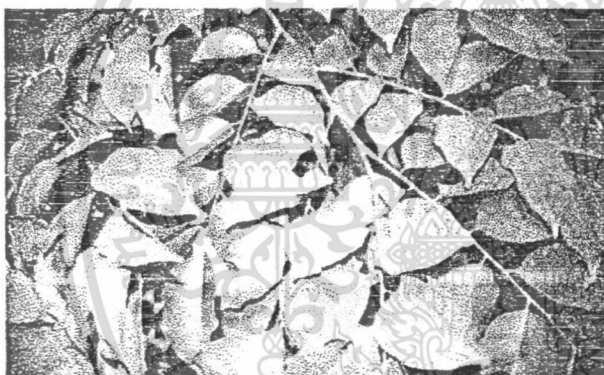
ช่อยาว 20 - 30 เซนติเมตร

ผล ผลรูปโล่ มีครีบเป็นแผ่นกลม ตรงกลางนูน กว้าง 3 - 4 เซนติเมตร มีปีกล้อมรอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของทรงต้น
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของดอก

แสดงลักษณะของผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดมหาสารคาม

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นพดกษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Albizia lebbek*

วงศ์ LEGUMINOSAE

ชื่อสามัญ Indian Walnut

ชื่ออื่น มะขาม โคน มะรุมป่า ซึก

นิเวศวิทยา ขึ้นได้ดีในพื้นที่เสื่อมโทรม เป็นไม้เบิกนำที่ดี

ฤดูกาลออกดอก มีนาคม - เมษายน เป็นฝัก กันยายน - ธันวาคม

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้ใช้ทำสิ่งปลูกสร้าง เครื่องมือทางการเกษตร เปลือกให้น้ำฝาด ใช้พอกหนัง เปลือกมีรสฝาดใช้รักษาแผลในปาก ลำคอเหงือก เมล็ดรักษาโรคผิวหนัง ใบใช้ดับพิษร้อนทำให้เย็น

ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกเป็นไม้ประดับและไม้ให้ร่มตามแนวถนน

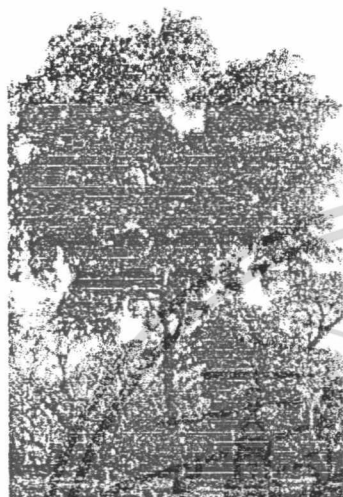
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ ผลัดใบ ใบรูปขนนก ดอกสีขาวกลิ่นหอม เนื้อไม้ใช้ทำสิ่งปลูกสร้างเปลือกมีรสฝาดใช้รักษาแผลในปาก

ลำต้น ไม้ต้นผลัดใบ สูง 15 - 25 เมตร เรือนยอดแบนแผ่กว้าง (spreading) เปลือกสีเทาเข้มหรือสีน้ำตาลอมเหลืองขรุขระเปลือกในสีแดงสด

ใบ ใบรูปขนนกสองชั้น (bipinnate) เรียงสลับมีก้านแขนงออกตรงข้ามกัน 4 - 9 คู่แผ่นใบย่อยเล็กรูปขอบขนานเบี้ยว กว้าง 1 - 2.5 เซนติเมตร ยาว 2 - 4 เซนติเมตรผลัดใบในฤดูหนาว ระหว่างเดือน พฤศจิกายน - มีนาคม

ดอก ดอกเล็กสีขาว กลิ่นหอม ออกเป็นกลุ่มกลมที่ปลายกิ่งช่อ

ผล ฝักรูปขอบขนาน แบนและบาง กว้าง 2-5 เซนติเมตร ยาว 10 - 30 เซนติเมตรเมื่อแห้งสีฟางข้าวมีเมล็ด 4 - 12 เมล็ด

แสดงลักษณะของทรงต้น

แสดงลักษณะของดอก

(ที่มาของภาพ:หนังสือ ไม้ดอกไม้ประดับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)

แสดงลักษณะของใบ

(ที่มาของภาพ:หนังสือ ไม้ดอกไม้ประดับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดมุกดาหาร

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ช้างน้ำ

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ochna integerrima*

วงศ์ OCHNACEAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น ช้างโน้ม ช้างโหม กำลังช้างสาร ขมิ้นพระต้น ตาลเหลือง

นิเวศวิทยา ถิ่นกำเนิดเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ฤดูกาลออกดอก มกราคม - พฤษภาคม

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด และปักชำกิ่ง

ประโยชน์ ราก ใช้ขับพยาธิ แก่น้ำเหลืองเสีย

ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกเป็นไม้ประดับตามอาคาร สถานที่ต่างๆ ดอกสวยงามเวลาบาน

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดกลาง ผลัดใบ ดอกสีเหลือง

ลำต้น สูง 3 - 8 เมตร ตามปลายกิ่งมีกาบหุ้มตา แข็งและเหนียว

ใบ ใบเดี่ยวออกสลับ (alternate) แผ่นใบรูปขอบขนาน รูปไข่กลับ หรือรูปใบหอกกลับ

กว้าง 4 - 7 เซนติเมตร ยาว 8 - 20 เซนติเมตร ปลายเรียวแหลม โคนมน ขอบใบจักถี่

ดอก ดอกสีเหลือง ออกเป็นช่อสั้นตามกิ่ง เมื่อบานเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 3 - 4 เซนติเมตร

ผล ผลกลม เมื่อสุกสีดำ เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เซนติเมตร ติดอยู่บนฐานรองดอก

สีแดง

แสดงลักษณะของดอก

(ที่มาของภาพ: หนังสือไม้ดอกไม้ประดับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ กระพี้จั่น

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Millettia brandisiana*

วงศ์ LEGUMINOSAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น จั่น ปี้จั่น

นิเวศวิทยา ถิ่นกำเนิด เอเชียเขตร้อน ขึ้นประปรายอยู่ในป่าเบญจพรรณ และป่าแดงทั่วไป

ฤดูกาลออกดอก มีนาคม - พฤษภาคม

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด และปักชำราก

ประโยชน์ ไม้ ใช้ในการก่อสร้างทั่วไป เช่น วงกบประตูหน้าต่าง ฝาเพดาน พื้น บันได และใช้

ทำเยื่อกระดาษค้ำเครื่องมือ ของเด็กเล่น ทำดอกไม้ประดิษฐ์

ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกประดับ ให้ร่มเงา และดอกมีกลิ่นสวยงาม

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดกลาง ผลัดใบ เรือนยอดเป็นพุ่มกลม ทึบ

ลำต้น สูง 8 - 10 เมตร โคนต้นมักเป็นพูพอนเล็กน้อย ตามส่วนต่างๆ เกือบ ไม่มีขนเปลือกสี

ดำ แดงเป็นสะเก็ดเล็กๆทั่วไป

ใบ ใบประกอบแบบขนนก ออกเวียนสลับ ตรงปลายก้านช่อบีใบย่อยหนึ่งใบนอกนั้นเรียง

ตัวกันเป็นคู่ๆ ใบย่อยมนหรือรูปขอบขนาน มีใบย่อย 13 - 21 ใบ แผ่นใบย่อยรูปรีแกม

ขอบขนาน กว้าง 1 - 1.5 เซนติเมตร ยาว 3 - 4.5 เซนติเมตร

ดอก ดอกรูปดอกถั่ว สีขาวปนม่วงหรือสีครามแก่อม่วง ออกเป็นช่อเหนือรอยแผลใบตาม

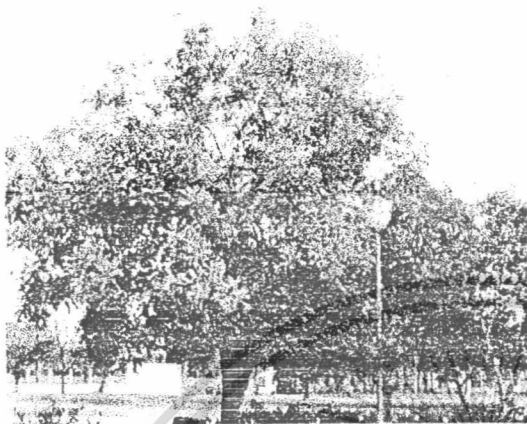
กิ่งเล็กๆ จะออกดอกพร้อมกับผลิใบใหม่

ผล ผลเป็นฝักแบน โคนแคบกว่าปลาย กว้าง 2 - 2.5 เซนติเมตรเปลือกเกลี้ยงหนาคล้ายแผ่น

หนัง รูปขอบขนาน ขอบฝักเป็นสันหนา ผนังฝักหนาแข็ง ฝักแก่จะแตกแยกออกจากกัน

ตามรอยประสาน เมล็ดสีน้ำตาลดำ 1 - 4 เมล็ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

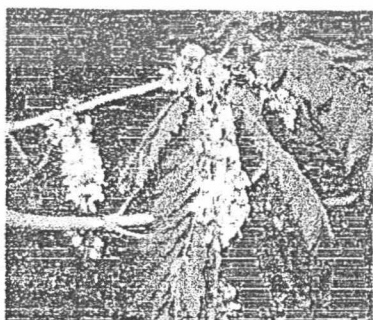
แสดงลักษณะของทรงต้น

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของผล

แสดงลักษณะของผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับภาคใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า (ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน) ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดยะลา

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นโสกเหลือง (ศรียะลา)

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Saraca thaipingensis*

วงศ์ LEGUMINOSAE

ชื่อสามัญ Yellow Saraca

ชื่ออื่น โสกป่า โสกน้ำ โสกใหญ่

นิเวศวิทยา ขึ้นใกล้ลำห้วย ริมธารในป่าดิบและตามลาดเขา ชอบแสงแดดอ่อนต้องการน้ำและความชื้นสูง

ฤดูกาลออกดอก มกราคม - เมษายน

ขยายพันธุ์ โดยการตอนกิ่ง ปักชำ และเมล็ด

ประโยชน์ ดอกสวยงาม ปลูกเป็นไม้ประดับ

ประโยชน์ในการจัดสวน เนื่องจากมีทรงพุ่มที่สวยงามให้ร่มเงาได้ดีจึงเหมาะที่จะปลูกในที่โล่งให้ดูเด่นหรืออาจปลูกบริเวณริมน้ำ เป็นพันธุ์ไม้ที่ไม่ผลัดใบ

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นสูงไม่ผลัดใบ ชอบแสงแดดอ่อนๆ ดอกสีเหลืองมีกลิ่นหอม ผลเป็นฝักแบนยาว พบขึ้นใกล้ริม

ลำต้น ไม้ต้นสูง 5 - 15 เมตรมีบางต้นสูงเพียง 3 - 5 เมตรก็สามารถออกดอกได้แล้วเรือนยอดกลมและหนาทึบ

ใบ ใบประกอบรูปขนนก ออกสลับ ใบย่อย 4 - 8 คู่ แผ่นใบย่อยรูปไข่ หรือรูปใบหอกแกมขอบขนาน กว้าง 3 - 9 เซนติเมตร ยาว 7 - 32 เซนติเมตร ปลายแหลมหรือเรียวแหลม โคนสอบเมื่อใบแก่จัดจะมีสีเหลืองอมน้ำตาล แล้วร่วงหล่นไปตามฤดูกาล

ดอก ดอกสีเหลือง กลิ่นหอม ออกเป็นช่อตามปลายกิ่งและลำต้นช่อหนึ่งๆมีหลายดอก ก้านดอกยาวชูเด่นเห็นได้ชัด ดอกบานไม่พร้อมกัน ดอกที่แก่จัดสีเข้มกว่าดอกอ่อน กลีบของดอกมี 4 กลีบ

ผล ผลเป็นฝักแบนคล้ายกับฝักของต้นหางนกยูงไทย สีน้ำตาลอ่อนถึงเข้ม กว้าง 3.5 - 8 เซนติเมตร ยาว 15 - 40 เซนติเมตร เมล็ดที่อยู่ภายในเกลี้ยงมีสีแดงคล้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของดอก
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดยโสธร

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ กระบาก

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Anisoptera costata*

วงศ์ DIPTEROCARPACEAE

ชื่อสามัญ กระบากขาว กระบากโคก กระบากคำ กระบากข้อ

ชื่ออื่น -

นิเวศวิทยา ขึ้นอยู่ตามป่าดิบชื้น ป่าดิบแล้งและป่าเบญจพรรณทั่วไป มีมากทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือภาคตะวันออกเฉียงใต้ และภาคใต้

ฤดูกาลออกดอก ธันวาคม - กุมภาพันธ์ เป็นผล กุมภาพันธ์ - เมษายน

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้สีน้ำตาลปนเหลือง เนื้อหยาบ ใช้ทำไม้แบบ ถึงใส่ของ ชันใช้ผสมน้ำมันทาไม้ น้ำมันชักเงา ยาแนวไม้และเรือ

ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกเป็นไม้ประดับและไม้ให้ร่มเงาตามสถานที่ต่างๆ

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงใหญ่ เรือนยอดเป็นพุ่มกลม

ลำต้น สูง 30 - 40 เมตร ลำต้นเปลาตรง เปลือกสีน้ำตาลเทา แตกเป็นร่องตามความยาวของลำ

ต้น เปลือกในสีเหลืองอ่อน เรียงซ้อนกันเป็นชั้นๆ

ใบ ใบเดี่ยวเรียงสลับแผ่น ใบรูปขอบขนาน (oblong) หลังใบมีขนสีเหลือง กว้าง 3 - 8

เซนติเมตร ยาว 6 - 16 เซนติเมตร ปลายใบคู้ โคนใบมนผิวใบด้านล่างมีขน

ดอก ดอกเล็กสีขาวปนเหลืองอ่อน ออกรวมกันเป็นช่อตามปลายกิ่ง

ผล ผลกลมผิวเรียบ เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เซนติเมตร มีปีกยาว 2 ปีก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของทรงต้น

แสดงลักษณะของใบ

(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดร้อยเอ็ด

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ กระบก

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Irvingia malayana*

วงศ์ IXONANTHACEAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น จะบก ตรีบก หมากบก มัน มะลิ้น หมักลิ้น

นิเวศวิทยา ขึ้นตามป่าเบญจพรรณแล้ง และป่าดิบแล้งทั่วไป ที่สูงจากระดับน้ำทะเล 150 - 300 เมตร

ฤดูกาลออกดอก มกราคม - มีนาคม เป็นผล กุมภาพันธ์ - เมษายน

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด และตอนกิ่ง

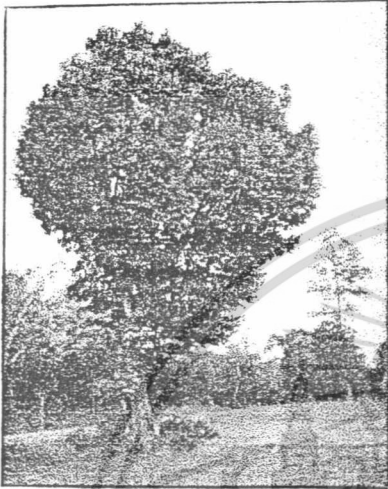
ประโยชน์ เนื้อไม้ใช้เผาถ่าน ได้ถ่านดีให้ความร้อนสูง เนื้อไม้เถียนตรง แข็งมาก ไม้ทนในที่แจ้ง ใช้ทำเครื่องมือกลกรรมเมื่ออานน้ำยาโดยถูกต้องแล้วใช้ในการก่อสร้างที่ต้องการความแข็งแรงได้เนื้อในเมล็ดใช้รับประทานได้ น้ำมันที่ได้จากเมล็ดใช้ทำอาหาร สบู่ เทียนไข ผลสุกเป็นอาหารพวกเงี้ยว กวาง และนก

ประโยชน์ในการจัดสวน ใช้ปลูกเป็นไม้ประดับตามสถานที่ต่างๆ

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงใหญ่ เรือนยอดเป็นพุ่มแน่นทึบ ลำต้น สูง 10 - 30 เมตร ผลัดใบเปลือกสีเทาอ่อนปนน้ำตาลค่อนข้างเรียบบางที่แตกเป็นสะเก็ด ใบ ใบเดี่ยวเรียงสลับ แผ่นใบรูปมนแกมรูปขอบขนาน ถึงรูปหอก กว้าง 2 - 9 เซนติเมตร ผิวใบเกลี้ยง โคนใบมนปลายใบทู่ถึงแหลม

ดอก ดอกเล็กสีขาวปนเขียวอ่อน

ผล ผลกลมรี เมื่อสุกสีเหลืองอมเขียว เมล็ดแข็ง เนื้อในมีรสมัน

แสดงลักษณะของทรงต้น

แสดงลักษณะของใบ

(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดระนอง

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นอบเชย

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cinnamomum bejolghota*

วงศ์ LAURACEAE

ชื่อสามัญ Cinnamom

ชื่ออื่น เรียกใหญ่ จวงคง เถียด ผนเสน่หา สมุลแว้ง มหาปราบ

นิเวศวิทยา พบขึ้นห่าง ๆ ในป่าดงดิบทั่วไปเป็นไม้กลางแจ้งทนต่อแสงแดดได้ดีต้องการน้ำและความชื้นปานกลาง

ฤดูกาลออกดอก -

ขยายพันธุ์ โดยการตอนกิ่ง ปักชำ และเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้มีกลิ่นหอมคล้ายกำมะถัน เนื้อหยาบแข็งค่อนข้างเหนียว ใช้ในการแกะสลัก ทำหีบใส่ของ ที่ป้องกันแมลง เครื่องเรือน ไม้บุผนังที่สวยงาม รากและใบ คั้นให้หญิงที่คลอดใหม่รับประทาน และรักษาไข้ เปลือก มีรสหวานหอม ใช้เข้ายานัตถุ์ แก้ปวดศีรษะ เข้ายาบำรุงกำลัง แก้จุกแน่นลงท้อง บำรุงดวงจิต ใช้ปรุงเครื่องแกงเป็นเครื่องเทศ

ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกเป็นไม้ประดับให้ร่มเงา เพราะมีทรงพุ่มกลมทึบ สามารถปลูกริมถนนทางเดินเท้าได้

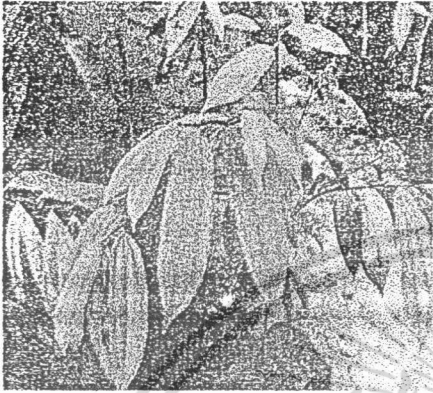
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ ไม้ผลัดใบ เรือนยอดเป็นพุ่มกลมใบเดี่ยว ดอกสีเหลืองอ่อนพบขึ้นในป่าดงดิบทั่วไป เนื้อไม้มีกลิ่นหอม แข็งและเหนียว

ลำต้น ไม้ต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูง 15 - 60 เมตร เรือนยอดเป็นพุ่มกลม รูปเจดีย์ต่ำ ทึบ เปลือกเรียบ สีเทาแก่หรือเทาปนน้ำตาล

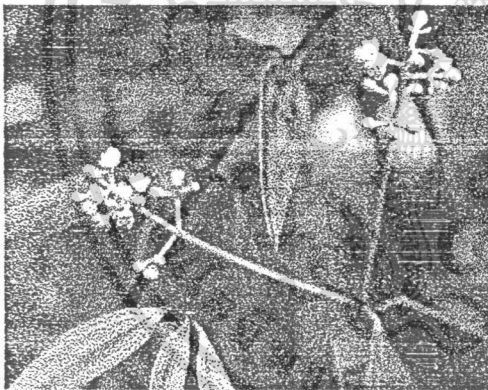
ใบ ใบเดี่ยว รูปขอบขนาน (oblong) ใบหนา แข็งและกรอบ มีเส้นแขนงจากโคนใบ 3 เส้น ท้องใบเป็นคราบขาวๆ

ดอก ดอกเล็กสีเหลืองอ่อน หรือเขียวอ่อน ออกรวมกันเป็นช่อโต ตามปลายกิ่ง

ผล ผลเล็ก รูปไข่กลับ ผลมีเมล็ดเดียว ตามผิวมีคราบขาวๆ

แสดงลักษณะของใบ
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

แสดงลักษณะของผล
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดระยอง

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นสารภีทะเล

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Calophyllum inophyllum*

วงศ์ GUTTIFERAE

ชื่อสามัญ Alexandrian Laurel

ชื่ออื่น กระทิง ทิง สารภีแนน

นิเวศวิทยา ชอบขึ้นตามชายทะเลซึ่งเป็นดินร่วนปนทราย นอกจากนั้นก็สามารถขึ้นได้ทั่วไป โดยเฉพาะที่ซึ่งมีความชุ่มชื้นพอเพียง

ฤดูกาลออกดอก เมื่ออายุ 3 - 5 ปี

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด การปักชำและ การตอนกิ่ง

ประโยชน์ ไม้ใช้ก่อสร้าง ดอกปรุงเป็นยาหอม บำรุงหัวใจ น้ำมันสกัดจากเมล็ด ใช้ทา

แก้ปวดข้อ ทำเครื่องสำอางค์ ปลูกเป็นไม้ประดับ

ประโยชน์ในการจัดสวน ไม้ปลูกเป็นไม้ประดับหรือปลูกเป็นไม้ให้ร่มตามถนน นอกจากนี้ยังใช้ปลูกกันตามวัด

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง ขึ้นตามป่าชายทะเล ดอกมีกลิ่นหอม ใช้ปรุงเป็นยาหอมบำรุงหัวใจ น้ำมันจากเมล็ดใช้ทำเครื่องสำอางค์

ลำต้น ไม้ยืนต้นขนาดกลาง สูง 5 - 12 เมตร เรือนยอดเป็นพุ่มทึบแผ่กว้าง (irregularforked) และหนาแน่นไม่ผลัดใบ เปลือกสีน้ำตาลอมเทา

ใบ ใบเดี่ยวออกตรงกันข้ามสลับกัน แผ่นใบรูปไข่กลับกว้าง 4.5 - 8 เซนติเมตร ยาว 8 - 15 เซนติเมตร ปลายมนหรือเว้าเล็กน้อย โคนสอบเส้นใบชัดเจนขนานกัน

ดอก ดอกสีขาวกลิ่นหอมเมื่อดอกบานเต็มทีกลีบเลี้ยงจะบานด้วย จึงดูเหมือนกับว่ามี 6 กลีบ ตรงกลางดอก มีเกสรเพศผู้เป็นเส้นสีเหลืองฝอยอยู่เป็นกระจุกออกเป็นช่อตามง่ามใบ โกลีปปลายกิ่ง

ผล ผลกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 - 2.5 เซนติเมตร ขนาดผลตะขบไทยสีเขียวเมื่อสุกสีเหลือง เมื่อแก่จะมีสีน้ำตาลแห้งเมื่อเอาเปลือกออกจะพบเมล็ดแข็งมาก

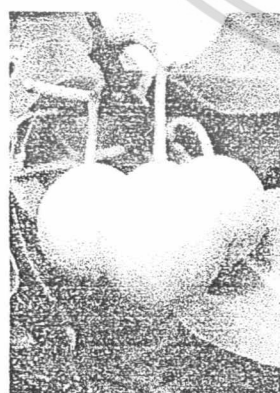
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของใบ
(ที่มาของภาพ:หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

แสดงลักษณะของดอก
(ที่มาของภาพ: หนังสือพรรณไม้ในสวนหลวง)

แสดงลักษณะของผล

(ที่มาของภาพ:หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)
เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดราชบุรี

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นโมกมัน

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Wrightia tomentosa*

วงศ์ APOCYNACEAE

ชื่อสามัญ Ivory , Darabcla

ชื่ออื่น มกมัน มุกน้อย มุกมัน

นิเวศวิทยา เป็นไม้ในป่าเบญจพรรณทั่วไป ชอบอยู่ในที่มีแสงแดดจัดคั่นที่ปลูกต้องเก็บความชื้นได้เป็นอย่างดีและต้องระบายน้ำได้ดีด้วย พบตั้งแต่ใกล้ชายทะเล ถึงที่สูง 1600 เมตรจากระดับน้ำทะเล

ฤดูกาลออกดอก มกราคม - มีนาคม ผลแก่ มีนาคม - พฤษภาคม

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด ใช้รากหรือกิ่งปักชำ ตอนกิ่ง

ประโยชน์ เนื้อไม้สีขาวนวลถึงขาวอ่อน เส้นตรง เนื้อละเอียด เหนียว ใช้ทำเครื่องกลึง เครื่องเล่น สำหรับเด็กเครื่องเขียน ตะเกียบ ไม้บุผนังห้อง เปลือกใช้รักษาโรคไต ทำให้เจริญอาหาร รักษาธาตุให้ปกติทำให้ประจำเดือนปกติ แก้พิษสัตว์กัดต่อย มาเชื่อร่ามะนาดอกเป็นยาระบาย

ประโยชน์ในการจัดสวนปลูกเป็นไม้ให้ร่มได้ดี ปลูกเพื่อป้องกันลมหรือเปลี่ยนทิศทาง และใช้พื้นที่ในการปลูกน้อยกว่าต้นไม้ใหญ่

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง - ขนาดใหญ่ พบตามป่าเบญจพรรณ เปลือกใช้เป็นยาเจริญอาหารดอกเป็นยาระบาย

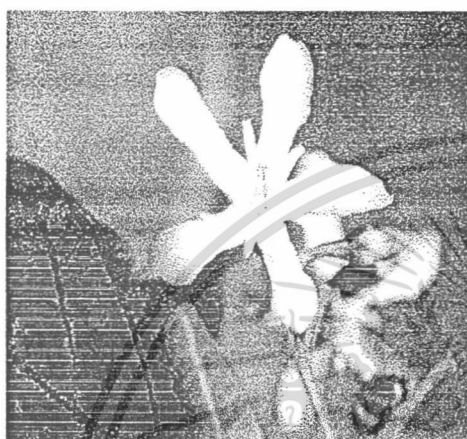
ลำต้น ไม้ต้นขนาดกลาง ผลัดใบ สูง 8 - 20 เมตร เปลือกต้น สีเทาอ่อนถึงน้ำตาล มีน้ำยางสีขาว เรือนยอดรูปทรงกลมทึบ กิ่งและยอดมีขนอ่อนนุ่ม

ใบ ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามกันเป็นคู่ แผ่นใบรูปรี กว้าง 3 - 8 เซนติเมตร ยาว 7 - 18 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบสอบ

ดอก ดอกออกเป็นช่อสั้นๆ เมื่อเริ่มบาน ภายนอกสีเขียวอ่อนด้านในสีขาวอมเหลืองหรือสีม่วง ออกเป็นช่อ ตามปลายกิ่ง ยาว 4 - 6 เซนติเมตรดอกบานเต็มทีกว้าง ประมาณ 2.5 เซนติเมตร

ผล ผลเป็นฝัก รูปทรงกระบอก ยาว 17 - 35 เซนติเมตร เมล็ดรูปรีปลายข้างหนึ่งมีขนสีขาว เป็นพู่ปลิวไปตามลมได้ไกล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของดอก

(ที่มาของภาพ: หนังสือสวนจิตรลดาพฤกษาพรรณ 2538)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดลพบุรี

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นพิกุล

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Mimusops elengi*

วงศ์ SAPOTACEAE

ชื่อสามัญ Bullet Wood

ชื่ออื่น กุน แก้ว ชางคอง

นิเวศวิทยา ขึ้นประปรายในป่าดงดิบทางภาคใต้ ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงใต้ ต้องการแสงแดดจัดต้องการน้ำและความชื้นน้อย

ฤดูกาลออกดอก เกือบตลอดทั้งปี

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้ใช้ในการก่อสร้าง ทำโครงเค้นเรือทะเลเครื่องมือทางการเกษตรเปลือกคั้นเอาน้ำคั่วล้างปาก ใช้รักษาไข้ ปวดหัวเจ็บคอ รักษาหึ่งอกและฟัน ดอกแห้งใช้รักษาไข้ ปวดหัวเจ็บคอ เมล็ดคั่วให้ละเอียด ทำเป็นยาเม็ดสำหรับสวนเวลาท้องผูก ผลสุกใช้รับประทานได้ ปลูกเป็นไม้ประดับใช้รับประทานได้

ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกเป็นไม้ประดับได้ดี เพราะให้ดอกที่มีกลิ่นหอมตลอดปี

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นไม่ผลัดใบขนาดกลาง ถึงใหญ่ ขึ้นตามป่าดงดิบ ใบเดี่ยวเรียงสลับ ดอกออกตามซอกใบกลิ่นหอมแรง

ลำต้น ไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ยอดแผ่พุ่มกว้าง ใบหนาทึบ (globular) ให้ร่มเงาสูง

10 - 20 เมตร เรือนยอดแน่นทึบ เปลือกสีเทาอมน้ำตาล มีรอยแตกตามความยาว

ของลำต้นกระพี้สีขาวแกมแดงเรื่อๆ แยกจากแก่นเห็นได้ชัดเปลือกในเป็นเส้นใยนุ่ม

สีชมพู

ใบ ใบเดี่ยวเรียงสลับแผ่นใบรูปไข่แกมรูปหอก กว้าง 2 - 5 เซนติเมตร ยาว 5 - 10

เซนติเมตร ออกเรียงสลับเวียนกัน ปลายเรียว โคนสอบ หรือมนปลายเรียวหรือหยัก

เป็นดิ่งยาว มักยื่นพับเนื้อเกลี้ยงเนียนเหนียวเป็นแผ่นหนัง

ดอก ดอกสีขาวเหลือง กลิ่นหอมออกตามง่ามใบและ ตามขยวบานเต็มที่มีเส้นผ่านศูนย์กลาง

1.5 เซนติเมตร กลีบรองดอกเรียวแหลม มี 8 กลีบเรียงเป็น 2 วงๆละ 4 กลีบ กลีบดอกมี

24 แฉกเรียงเป็น 2 วง วงนอกมี 16 แฉกปลายชี้ออกในระดับเดียวกัน เป็นรูปตรง วงใน

มี 8 แฉกปลายโค้งเข้าหากัน

ผล ผลรูปไข่ปลายแหลม กว้างประมาณ 1.8 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร ผลสุกสีแดง

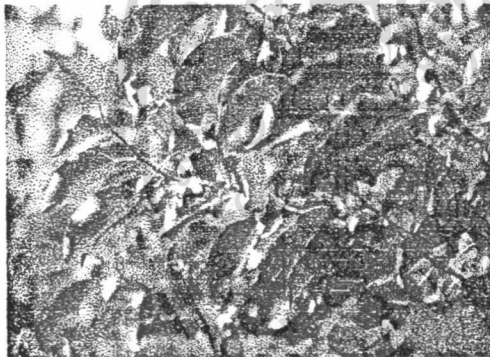
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้จะเสียค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา

เนื้อในสีเหลือง รสหวาน มี 1 เมล็ด

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของทรงต้น
(ที่มาของภาพ: หนังสือพรรณไม้ในสวนหลวง)

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของผล

(ที่มาของภาพ: หนังสือพรรณไม้ในสวนหลวง)

แสดงลักษณะของดอก

เอกสาร(ที่มาของภาพ: หนังสือส่วนพฤกษศาสตร์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์) ญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดลำปาง

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ชะจาว

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Holoptelea integrifolia*

วงศ์ ULMACEAE

ชื่อสามัญ Indian elm , Elm

ชื่ออื่น กระเจา กระเซา กระเซาะ กระเซ้า กาจอ กาชาว เจง ชะเจง พูควาว มหาเหนียวและฮางควาว

นิเวศวิทยา ขึ้นในป่าเบญจพรรณ แดง และชื้น ทั้งภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคกลางและภาคตะวันออก เว้นภาคใต้ มักขึ้นอยู่ใกล้ห้วยหนอง หรือที่ชื้นๆ ที่สูงจากระดับ

น้ำทะเลประมาณ 150 - 1,300 เมตร

ฤดูกาลออกดอก ธันวาคม - มกราคม

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด และตอนกิ่ง

ประโยชน์ ไม้ใช้ทำสิ่งก่อสร้างที่อยู่ร่วม ทำเครื่องมือการเกษตร พานทำเป็นเปลือกทำยา

รักษาเรือนของสุนัข กันตัวไร และเป็นยาแก้ปวดตามข้อ

ประโยชน์ในการจัดสวนปลูกเป็นไม้ประดับให้ร่มเงา และมีดอกสวยงาม

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ ผลัดใบ เรือนยอดเป็นพุ่มทรงรูปไข่ กว้าง ค่อนข้าง

ข้างที่บ

ลำต้น สูง 25 เมตร ลำต้นเปลาตรง เปลือกสีน้ำตาลปนเทา มีต่อมระคายอากาศเป็นจุดกลม

เล็กๆ สีขาว มองเห็นได้ง่าย

ใบ เป็นใบเดี่ยวเรียงสลับ (alternate) แผ่นใบรูปรีป้อมๆ กว้าง 5 - 8 เซนติเมตร ยาว 8 - 14

เซนติเมตร เนื้อบางคล้ายกระดาษ เกือบแห้ง หลังเส้นกลางใบมีขนเล็กน้อย โคนใบมนหรือ

ป้าน ขอบเรียบหรืออาจเป็นคลื่นเล็กน้อยหรือหยักห่าง ปลายใบเรียวแหลม ก้านใบยาว

ประมาณ 1 เซนติเมตร

ดอก ดอกเล็กออกรวมกันเป็นช่อตามง่ามใบยาว 0.5 - 1 เซนติเมตร มีขน มีดอกมาก ออก

เป็น กระจุก

ผล ออกเป็นช่อยาวประมาณ 4 - 6 เซนติเมตร ช่อผลมีขนประปราย ช่อหนึ่งๆมี 5 - 10 ผล

กิ่งผลตั้งตรง แต่ละกิ่งมีผลอยู่ที่ปลายเพียงผลเดียว ผลเป็นรูปโล่แบน กว้างประมาณ

2 - 3 เซนติเมตร ยาว 2 - 3 เซนติเมตร เมล็ดรูปรีหรือรูปหัวใจกลับอยู่ตรงกลางผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของใบ
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดลำพูน

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ จามจุรี

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Samanea saman*

วงศ์ LEGUMINOSA

ชื่อสามัญ Rain Tree, East Indian Walnut , Monkey Pod

ชื่ออื่น ก้ามกราม ก้ามกุ้ง ก้ามปู ฉำฉา ลัง สารสา ลำสา คุ้ดคู่

นิเวศวิทยา ถิ่นกำเนิด อเมริกาใต้เขตร้อน

ฤดูกาลออกดอก สิงหาคม - กุมภาพันธ์

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด และตอนกิ่ง

ประโยชน์ ต้นใช้เลี้ยงครั้ง ไม้ใช้ทำเครื่องเรือน บุผนัง แกะสลัก

ประโยชน์ในการจัดสวน ทรงพุ่มแผ่กว้างให้ร่มเงาได้ดี ดอกมีสีส้มสวยงามใช้ปลูกเป็นไม้

ประดับในสถานที่ที่มีบริเวณกว้าง

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ เรือนยอดแผ่กว้างคล้ายรูปร่ม (spreading) ใบประกอบรูปขนนกสองชั้น ดอกสีแดง เกสรสีชมพู

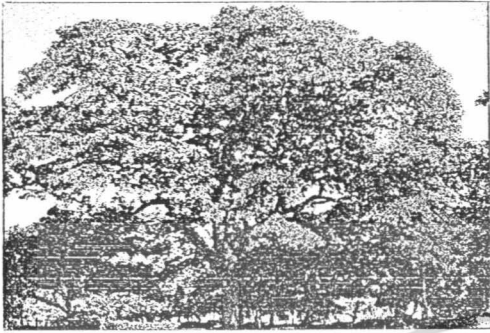
ลำต้น ไม้ต้นขนาดใหญ่ สูง 10 - 20 เมตร เปลือกสีน้ำตาลแกมเหลือง

ใบ ใบประกอบรูปขนนกสองชั้นออกสลับ ก้านแขนงมีใบย่อย 2 - 10 คู่ แผ่นใบย่อยรูปไข่ หรือรูปขนนกเป็ดกุดแกว กว้าง 0.7 - 4 เซนติเมตร ยาว 1.5 - 6 เซนติเมตร ปลายมน โคนเบี้ยว

ดอก ดอกออกเป็นช่อตามซอกใบ โกลิ่ปลายกิ่ง ก้านช่อดอกยาว ดอกรวมเป็นกระจุกที่ปลาย ก้าน กลีบดอกขนาดเล็ก เชื่อมกันเป็นหลอด เกสรตัวผู้ยาว สีชมพู จำนวนมาก

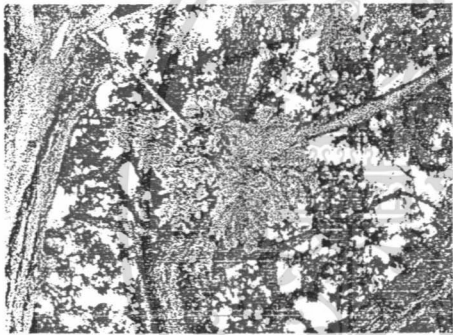
ผล ผลเป็นฝักรูปขอบขนานหรือโค้งเล็กน้อย กว้าง 1.5 - 2.3 เซนติเมตร ยาว 15 - 20 เซนติเมตร เนื้อแก่สีน้ำตาล มีเนื้อนุ่ม เมล็ดเล็กรูปรีค่อนข้างกลม มี 15 - 25 เมล็ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของทรงต้น

(ที่มาของภาพ: หนังสือไม้ดอกไม้ประดับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของผล

แสดงลักษณะของดอก

(ที่มาของภาพ: หนังสือไม้ดอกไม้ประดับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดเลย

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นสนสามใบ

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Pinus kesiya*

วงศ์ PINACEAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่นเกี๊ยะเปลือกแดง เกี๊ยะเปลือกบาง จ้วง สนเขา

นิเวศวิทยา ถิ่นกำเนิดในพม่า ขึ้นเป็นกลุ่มบนเขาหรือเนินเขา สูงจากระดับน้ำทะเล 1,000-1,600 เมตร

ฤดูกาลออกดอก พืชจักายน - มีนาคม

ขยายพันธุ์ โดยการปักชำ และเมล็ด

ประโยชน์ ไม่ใช้ในการก่อสร้าง ทำเยื่อกระดาษ ยางกลั่นเป็นน้ำมันและชันน้ำมันใช้ผสมยานวดแก้ปวดเมื่อย ทำน้ำมันชักเงา ชันใช้ผสมยารักษาโรค

ประโยชน์ในการจัดสวน เป็นไม้ต้นใหญ่ ควรออกแบบให้อยู่ต้นเดียวโดดๆ จะให้ความโดดเด่น ถ้าปลูกรวมกลุ่มจะเป็นเสมือนป่าใหญ่

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นสูงขนาดใหญ่ ใบเดี่ยวออกรวมกันเป็น กลุ่มละ 3 ใบ ดอกแยกเพศ ขึ้นเป็นกลุ่มบนเขา ไม่ใช้ก่อสร้าง

ลำต้น ไม้ต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูง 30 - 40 เมตร ลำต้นเปลาตรงเรือนยอดที่สมบูรณ์จะเป็นพุ่มกลม (pyramidal) เปลือกสีน้ำตาลอมชมพูอ่อน แตกสะเก็ดขนาดใหญ่มียางดี เหลืองเข้มออกมาตามรอยแตก กระพี้สีขาวถึงขาวแกมเหลืองมียางซึมอยู่ทั่วไป กระพี้กับแก่นแยกกันเห็นได้ชัด

ใบ ใบเดี่ยวออกติดเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 ใบ รูปเข็ม (acicular) ยาว 10 - 25 เซนติเมตรหลังใบเป็นร่องแบบรางน้ำ ตลอดท้องใบ โคนเป็นรูปเกือกม้า

ดอก ดอก แยกเพศ อยู่บนต้นเดียวกัน ดอกเพศผู้ออกเป็นช่อสีเหลืองแบบหางกระรอก ช่อดอกยาว 2 - 4 เซนติเมตร ดอกตัวเมียออกเดี่ยวๆ ไม่เกิน 3 ดอก

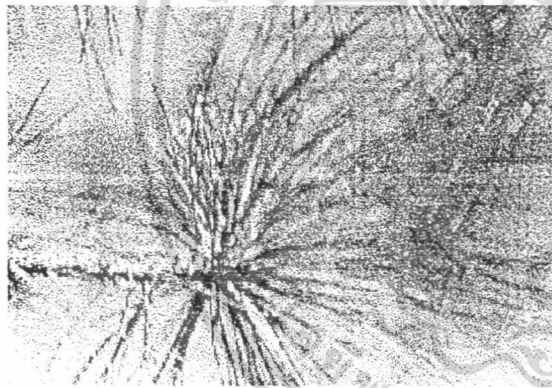
ผล ผลออกรวมกันเป็นรูปไข่ สีน้ำตาล กว้างประมาณ 5 เซนติเมตร ยาว 8 เซนติเมตร เมล็ดมีปีก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

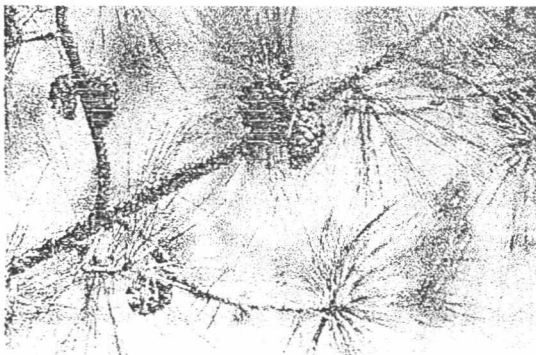
แสดงลักษณะของทรงคั่น

(ที่มาของภาพ: หนังสือไม้ดอกไม้ประดับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)

แสดงลักษณะของใบ

(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชนาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 แสดงลักษณะของผล
 ไม่สามารถใดๆ ทั้งสิ้น ซึ่งผู้จัดทำก็ได้แบ่งเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 (ที่มาของภาพ: หนังสือไม้ดอกไม้ประดับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)

จังหวัดศรีสะเกษ

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นลำควน

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Melodorum fruticosum*

วงศ์ ANNONACEAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น หอมนวล

นิเวศวิทยา มีถิ่นกำเนิดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นพรรณไม้ที่มีดอกออกตลอดปี ชอบแสงแดดเพียงรำไรเจริญเติบโตได้ดีในดินร่วนซุย การให้น้ำความชื้นควรให้ในปริมาณปานกลาง

ฤดูกาลออกดอก ออกดอกตลอดปี ออกมากช่วงเดือนตุลาคม

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด ตอนกิ่ง

ประโยชน์ ปลูกเป็นไม้ประดับ

ประโยชน์ในการจัดสวน ทำให้เกิดความสดชื่น ดอกมีลักษณะสีขาวนวลสว่างกลิ่นหอมเย็น ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ เรือนยอดรูปกรวย ใบรูปขอบขนาน ดอกสีนวลกลิ่นหอม กลีบดอกหนา ผลเมื่อสุกสีดำถิ่นกำเนิดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ลำต้น ไม้ต้นขนาดกลางสูง 18 - 20 เซนติเมตร เรือนยอดรูปกรวย

ใบ ใบเดี่ยว ออกสลับในระนาบเดียวกัน แผ่นใบรูปขอบขนาน แกมรูปหอกยาวรีปลายใบแหลม กว้าง 2.5 - 4 เซนติเมตร ยาว 5 - 11.5 เซนติเมตร ปลายและโคนแหลม

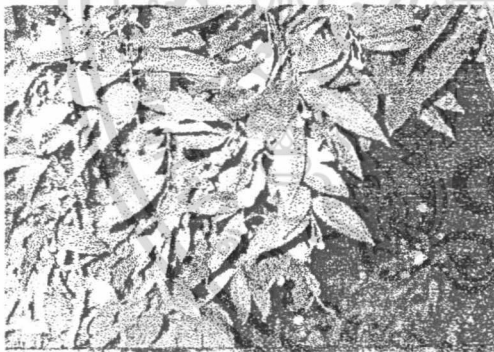
ดอก ดอกสีนวล กลิ่นหอม ออกเดี่ยวตามง่ามใบ กลีบดอกหนา ชั้นนอก 3 กลีบแผ่ออก ชั้นใน 3 กลีบหุบเข้าหากันซ้อนกันเป็นชั้น เมื่อบาน เส้นผ่านศูนย์กลาง ประมาณ 2 เซนติเมตร

ผล ผลกลมเล็กปลายผลมน โคนผลแหลม ผิวเรียบเกลี้ยงสีเขียว มีผลอยู่รวมกันประมาณ 1 - 2 ผล ภายในผลมีเมล็ด ประมาณ 1 - 2 เมล็ด ขนาดผลโต ประมาณ 1 เซนติเมตร ยาว ประมาณ 2 เซนติเมตร เป็นกลุ่ม เมื่อสุกสีดำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของทรงต้น
(ที่มาของภาพ:หนังสือไม้ดอกไม้ประดับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)

แสดงลักษณะของใบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังขอให้นักศึกษาและคณาจารย์ทุกท่านต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
(ที่มาของภาพ:หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

จังหวัดสกลนคร

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นอินทนิลน้ำ

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Lagerstroemia speciosa*

วงศ์ LYTHRACEAE

ชื่อสามัญ Queen's Flower, Queen's Crape Myrtle, Pride of India

ชื่ออื่น ตะแบกคำ อินทนิล

นิเวศวิทยา ขึ้นตามที่ราบลุ่มบริเวณน้ำในป่าเบญจพรรณชื้น และป่าดิบทั่วไปชอบดินที่มีความชุ่มชื้นสูงตามชายน้ำ

ฤดูกาลออกดอก มีนาคม - มิถุนายน ผลแก่ ตุลาคม - ธันวาคม

ขยายพันธุ์ โดยการตอนกิ่ง ปักชำ และเมล็ด

ประโยชน์ ไม้ใช้ทำเสา เครื่องมือการเกษตร ใบแก้เบาหวาน ลดความดัน

ประโยชน์ในการจัดสวน เป็นไม้ดอกงามยามออกดอก จะเห็นดอกออกพวงทั้งต้นและเป็นไม้ให้ร่ม ตามอาคารบ้านเรือน ริมนถนนและในสวนสาธารณะ โดยทั่วไป

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นผลัดใบขนาดกลาง - ขนาดใหญ่ แตกกิ่งต่ำขึ้นบนที่ชุ่มชื้นตามชายป่าดงดิบทั่วไป ใบเดี่ยวออกตรงกันข้าม ดอกใหญ่เป็นทรงพุ่มเจดีย์ สีชมพูถึงม่วงอมชมพู ออกดอกช่วงฤดูร้อน

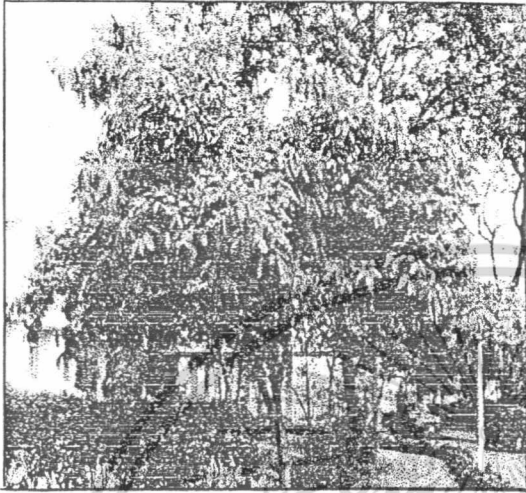
ลำต้น ไม้ต้นขนาดกลางถึงใหญ่ ผลัดใบ สูง 10 - 25 เมตร เรือนยอดแผ่กว้าง เปลือกอ่อนข้างเรียบ มีรอยด่างเป็นดวงสีขาว

ใบ ใบเดี่ยวออกตรงข้าม (opposite) หรือเยื้องกันเล็กน้อยแผ่นใบรูปขอบขนานแกมรูปรี กว้าง 6 - 10 เซนติเมตร ยาว 11 - 26 เซนติเมตรปลายแหลมเป็นติ่ง โคนกลมหรือมน

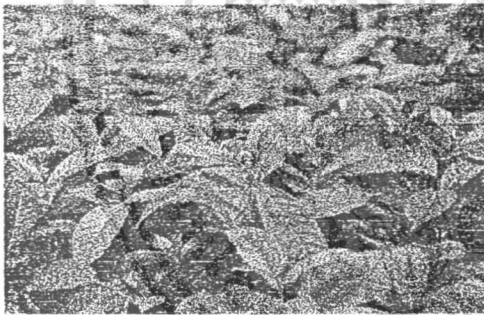
ดอก ดอกสีม่วงสด ม่วงปนชมพูหรือชมพู ออกเป็นช่อที่ปลายกิ่งเมื่อบานเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 5 - 7.5 เซนติเมตร

ผล ผลรียาว 2 - 3 เซนติเมตร ผลแห้งแตกตามยาว 6 ซีก เมล็ดเล็กมีปีก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของทรงต้น

แสดงลักษณะของใบ

(ที่มาของภาพ:หนังสือพันธุ์ไม้เมืองลพบุรีราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ (ที่มาของภาพ:หนังสือไม้ดอกไม้ประดับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)

จังหวัดสงขลา

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นสะเคาเทียม

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Azadirachta excelsa*

วงศ์ MELIACEAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น สะเคาช้าง

นิเวศวิทยา พบขึ้นทั่วไปทางภาคใต้ตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป ส่วนมากพบขึ้นอยู่ตาม

ริเอ็กสวนไร่่นาหรือตามบริเวณริมลำธารที่มีความชื้นมาก

ฤดูกาลออกดอก เดือนมีนาคม ผลแก่ พฤษภาคม - มิถุนายน

ขยายพันธุ์ โดยการตอนกิ่ง ปักชำ และเมล็ด

ประโยชน์ เป็นไม้โตเร็ว เนื้อไม้คุณภาพดี ปลูกและมอดไม่ค่อยทำลาย สามารถนำมาใช้

ประโยชน์ได้เกือบทุกส่วน เนื้อไม้ใช้ทำเครื่องเรือนเครื่องแกะสลัก ดอกอ่อนใช้รับประทาน

ได้ เมล็ดนำมาสกัดสารทำยาฆ่าแมลง เปลือกต้มน้ำยาแก้บิดหรือท้องร่วง

ประโยชน์ในการจัดสวน ใช้เป็นไม้ประดับเนื่องจากมีลำต้นที่สวยงาม และยังเป็น ไม้ใบที่สวยงาม

อีกด้วย

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ เปลือกของลำต้นมีผิวเรียบ ดอกสีขาว

หรือสีเขียอ่อน พบทั่วไปทางภาคใต้ หรือตามริเอ็กสวนไร่่นาที่มีความชื้น

ลำต้น ไม้ต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่สูง 30 - 40 เมตร เปลือกเรียบเมื่ออายุยังน้อยเมื่ออายุ

มากขึ้นเปลือกจะแตกล่อนเป็นแผ่น

ใบ ใบประกอบรูปขนนก ก้านใบยาว 20 - 60 เซนติเมตร เรียงสลับกันเป็นกระจุกที่ปลาย

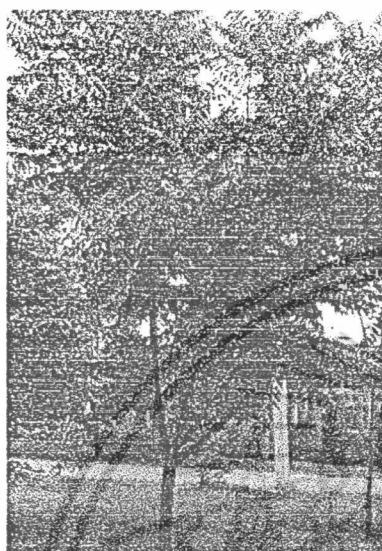
กิ่งใบ ใบย่อยเรียงสลับกันเล็กน้อยจำนวน 7 - 11 คู่แผ่นใบย่อยรูปไข่ กว้าง 3 - 4

เซนติเมตร ยาว 5 - 8 เซนติเมตรปลายแหลม โคนสอบใบสีเขียวอ่อน

ดอก ดอกออกรวมเป็นช่อตามง่ามใบ สีขาวหรือสีเขียอ่อนมีกลิ่นหอมอ่อนๆ

ผล ผลรูปไข่ เมื่อแก่สีเหลืองเนื้อในเมล็ดมีกลิ่นแรง มีเมล็ดเดียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของทรงต้น
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

แสดงลักษณะของใบ
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดสตูล

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ กระซิก

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dalbergia parviflora*

วงศ์ -

ชื่อสามัญ Black-wood , Rosewood

ชื่ออื่น ศรี ชิก สรี

นิเวศวิทยา ขึ้นอยู่ตามป่าโปร่งในที่ลุ่ม และตามชายห้วย ทางภาคใต้

ฤดูกาลออกดอก -

ขยายพันธุ์ เพาะเมล็ด และตอนกิ่ง

ประโยชน์ เนื้อไม้ใช้ทำเครื่องเรือน เครื่องกลึง แกะสลัก เครื่องดนตรี เย็นหมาก ไม้ดี ไม้บรรทัด กระดานสะกา ตัวหมากruk รางกบ ไม้บุผนังที่สวยงาม ทำค้ำหมอก ซอด้วง กลอง โทน รำมะนา จะเข้ ขลุ่ย รวง และลูกกระนาค ลักษณะคล้ายไม้ชิงชัน น้ำมันจากเนื้อไม้ใช้รักษาแผลเรื้อรัง เนื้อไม้ ใช้เป็น ยาแก้ไข้ แก้แค้นและรากมีกลิ่นหอม ใช้ทำรูป

ประโยชน์ในการจัดสวน ใช้ปลูกประดับลำต้นมีหนามควรระมัดระวัง ไม่ควรปลูกใกล้

ทางเดิน

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดกลาง ถึงขนาดใหญ่ เรือนยอดมีลักษณะไม่แน่นอน ลำต้น ลำต้นมีหนาม เปลือกสีเทา เนื้อไม้สีแสดม่วง เนื้อไม้ละเอียดแข็งและหนักมาก

ทนทาน

ใบ ใบประกอบรูปขนนก มีใบย่อยออกเดี่ยวๆที่ปลายก้านช่อ นอกนั้นเรียงสลับกันบนก้าน

ช่อใบ (tripinnate) ไม่มีหูใบ

ดอก ดอกมีขนาดเล็ก กลิ่นหอม ออกบนช่อดอกตามปลายกิ่ง หรือง่ามใบใกล้ยอด

ผล ผลเป็นฝักแบน ขอบฝักบาง คมคล้ายมีด มีเมล็ดรูปไต เรียงติดตามยาวของฝัก ฝักแก่จะ

ไม่แตกแยกจากกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของใบ
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดสมุทรปราการ

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นโพธิ์ทะเล

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Thespesia populnea* Soland.

วงศ์ MALVACEAE

ชื่อสามัญ Portia Tree, Cork Tree, Tulip Tree

ชื่ออื่น ปอกะหมัดไฟร ปอมัดไซ บากู

นิเวศวิทยา ขึ้นหลังป่าชายเลน ขึ้นได้ในดินทุกชนิด แต่ชอบที่ลุ่มใกล้น้ำมากกว่าที่ดอน เป็นพืชที่ชอบน้ำมากต้องการความชื้นปานกลาง

ฤดูกาลออกดอก ตลอดปี ดอกคดในช่วงฤดูหนาว

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ดหรือการตอน

ประโยชน์ เนื้อไม้เหนียว แข็งทนทาน โสภบศกแต่งง่าย จัดรั้งงาได้ดี ใช้ทำเครื่องเรือน กระดานพื้นค้ำเครื่องมือ พายแจว เปลือกใช้คอกหมันเรือ ทำเชือก และสายเบ็ด

ประโยชน์ในการจัดสวน บ้านหรือสวนที่ปลูกโพธิ์ทะเลเป็นไม้ประดับ จะได้ชมดอกสีเหลืองอร่าม ได้ตลอดปี ทำให้บ้านและสวนนั้นไม่เหงาตาจากสีตัน

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นขนาดเล็ก ขึ้นบริเวณป่าชายเลน ใบรูปหัวใจดอกใหญ่ สีเหลือง เนื้อไม้เหนียวใช้ทำเครื่องเรือน

ลำต้น ต้นไม้ขนาดเล็กถึงขนาดกลางสูง 10 - 15 เมตร เปลือกสีน้ำตาลอ่อน อมชมพูหนา

ประมาณ 1.5 เซนติเมตร ผิวขรุขระเป็นตุ่มเล็กๆ ตลอดลำต้น

ใบ ใบเดี่ยว เรียงสลับ แผ่นใบรูปหัวใจ (cordate) กว้าง 12 เซนติเมตร ยาว 15 เซนติเมตร เนื้อค่อนข้างหนา โคนเว้าปลายแหลมหลังใบสีเข้มกว่าท้องใบ

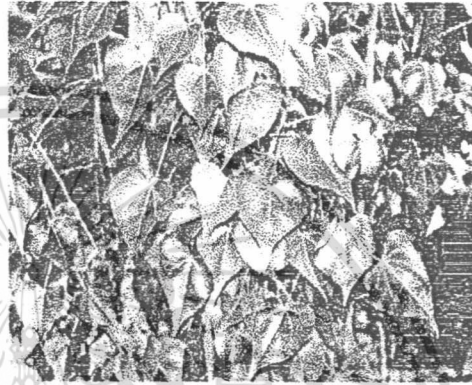
ดอก ดอกใหญ่สีเหลือง ขนาด 6 - 10 เซนติเมตร ออกตามง่ามใบ ก้านดอกมีขนอ่อนปกคลุม บางๆ กลีบดอกมี 5 กลีบ โคนเชื่อมติดกันเป็นหลอดสั้นๆ

ผล ผลโตขนาด 4 เซนติเมตร ผิวแข็งเมล็ดยาวคล้ายเส้นไหม

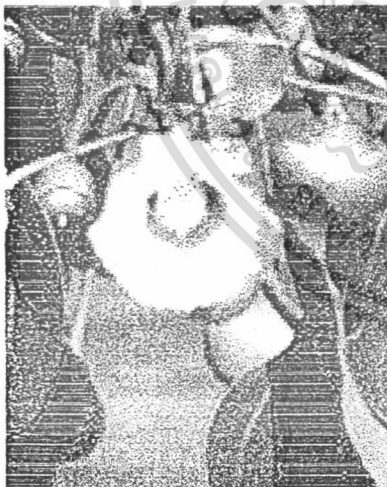
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

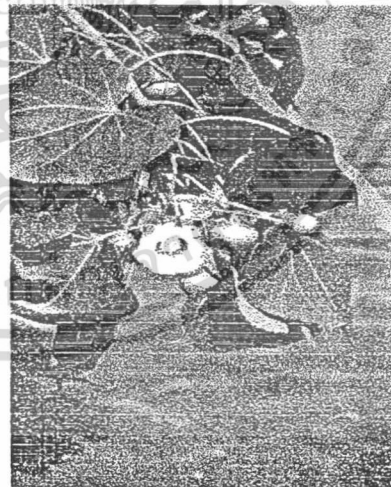
แสดงลักษณะของทรงต้น

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของดอก

แสดงลักษณะของผล

(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดสมุทรสงคราม

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ จิกทะเล

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Barringtonia asiatica*

วงศ์ BARRINGTONIACEAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น โคนเล , จิกเล , อามุง

ฤดูกาลออกดอก -

ขยายพันธุ์ ด้วยวิธีการเพาะเมล็ด จะได้ผลดีถ้าปลูกในดินทราย

ประโยชน์ ปลูกประดับ ผลนำมาทำสมุนไพร

ประโยชน์ในการจัดสวน เป็นไม้ที่ชอบบรรยากาศแบบชายทะเลถ้านำมาปลูกตามบ้านเรือนจะต้องมีสภาพแวดล้อมคล้ายชายฝั่งทะเล

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ป่าชายเลนขนาดใหญ่ ชอบขึ้นตามริมชายหาดที่มีดินเลน

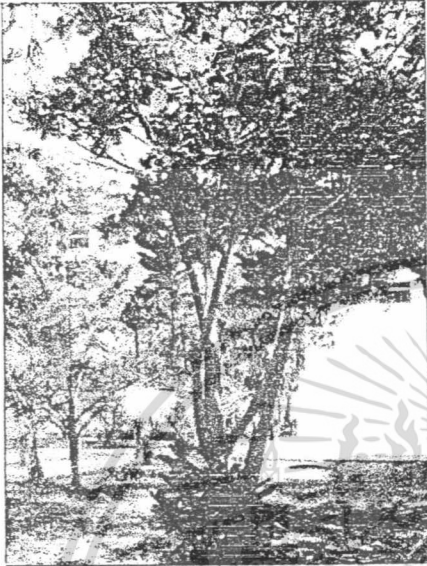
ลำต้น มีลำต้นสูงประมาณ 10 - 15 เมตร แผ่กิ่งก้านสาขาออกไปทั่วต้น

ใบ ใบเดี่ยวออกเวียนสลับตอนปลายกิ่ง ผิวใบเกลี้ยงเป็นมัน แผ่นใบหนารูปไข่กลับ (obovate) ขอบใบ เรียบไม่มีจัก กว้างประมาณ 15 เซนติเมตร ยาวประมาณ 35 เซนติเมตร ชอบขึ้น

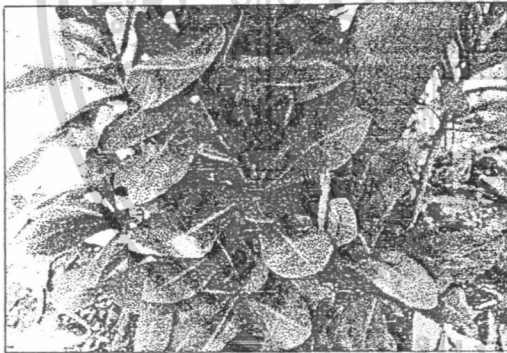
ตามริมชายหาดที่มีดินเลน และขึ้นได้ในดินที่มีดินเลนแข็งสีเขียวเข้ม

ดอก ดอกสีขาว มีเกสรสีม่วงแซม ออกดอกเป็นช่อสั้นๆ อยู่ตามปลายกิ่งบานเวลากลางคืน กลางวันดอกจะโรย เมื่อดอกตูมมีสีขาว คล้ายดอกยี่หุบเวลาบานจะเห็นเกสรชัดเจน

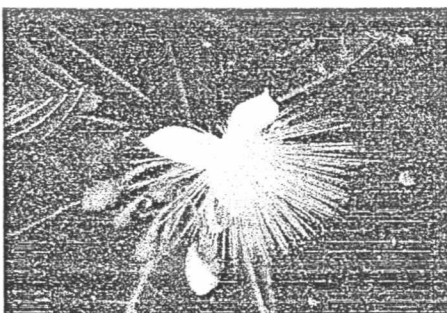
ผล ใหญ่ เป็นเหลี่ยมและมีปลายแหลมคล้ายลูกตั้ง

แสดงลักษณะของทรงต้น

แสดงลักษณะของใบ

เอกสารนี้เป็นแสดงลักษณะของดอกการใช้งานเพื่อการศึกษาแสดงลักษณะของผลไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อี (ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระอิริยาบถ) เอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดสมุทรสาคร

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นสัตตบรรณ

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Alstonia scholaris*

วงศ์ APOCYNACEAE

ชื่อสามัญ White Cheesewood

ชื่ออื่น พญาสัตบรรณ หัสบรรณ

นิเวศวิทยา ขึ้นกระจายอยู่ห่างๆ ในป่าดงดิบทางภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไม่เลือกดินเป็น ไม้กลางแจ้ง ต้นใหม่เกิดจากรากก็ได้

ฤดูกาลออกดอก เมื่อดอกแก่ประมาณเดือนมีนาคม

ขยายพันธุ์ โดยการปักชำ และเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้สีขาวอมเหลืองอ่อน เนื้อหยาบอ่อนแต่เหนียว ควบคุมง่าย ใช้ทำหีบใส่ของ

ลูกทูนอวน รองเท้าไม้ ของเล่นสำหรับเด็ก ไม้จิ้มฟัน เปลือกใช้รักษาโรคบิด แก้กษัย หลอด

ลมอักเสบ เป็นยาสมานลำไส้ ใบใช้พอกค้ำยาพิษต่างๆ ยางทำยารักษาแผลเน่าเปื่อย

ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกให้ร่ม ชมใบ และนิยมปลูกเป็นฉากหลังเนื่องจากเป็น ไม้ใหญ่

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็น ไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ มีน้ำยางค่อนข้างมาก พบกระจายใน

ป่าดงดิบ เนื้อไม้สีขาวอมเหลือง ใบเรียงกันเป็นวง 5 - 7 ใบ

ลำต้น ไม้ต้นขนาดใหญ่ สูง 15 - 25 เมตร โคนต้นมักเป็นพูพอนเปลือกสีเทาอ่อนหรือ เทาอม

เหลือง ค่อนข้างหนา มีน้ำยางมาก น้ำยางมีสีขาว

ใบ ใบเดี่ยวเรียงกันเป็นวง 5 - 7 ใบ สัตตบรรณ แปลว่า 7 ใบ แผ่นใบรูปมนแกมไข่กลับ

ปลายแหลมเป็นติ่งเล็ก โคนสอบ ขอบใบเรียบ

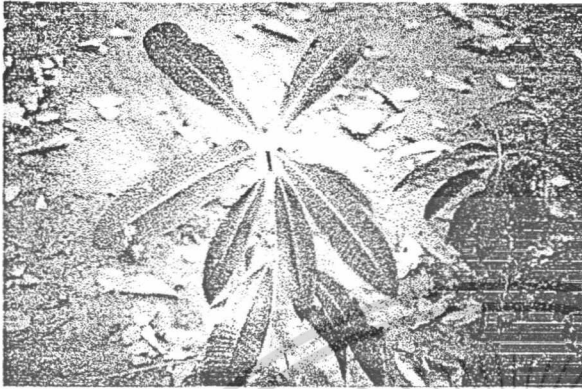
ดอก ดอกเล็ก สีเขียวอมเหลือง หรืออมขาวออกเป็นช่อตามปลายกิ่งแต่ละดอกในช่อจะคล้าย

ดอกเข็ม ดอกมักจะบานพร้อมๆกัน เมื่อบานเส้นผ่านศูนย์กลาง 1 เซนติเมตร

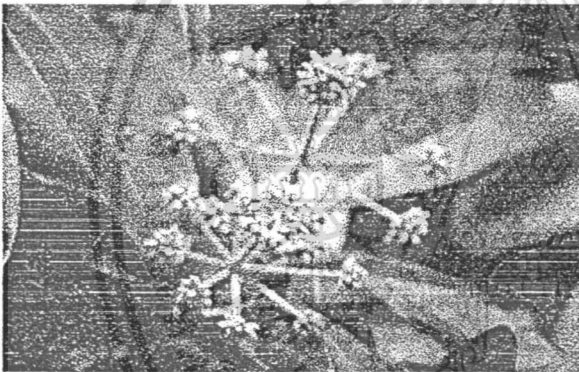
ผล ผลเป็นฝักเรียว ยาว 10 - 20 เซนติเมตร กว้าง 0.2 - 0.4 เซนติเมตร เมล็ดเล็ก มีขนยาว

อ่อนนุ่มปกคลุม ติดอยู่ที่ปลายทั้งสองข้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของดอก

(ที่มาของภาพ: หนังสือไม้ดอกไม้ประดับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)

เอกสารนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนและการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ (ที่มาของภาพ: หนังสือไม้ดอกไม้ประดับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)

จังหวัดสระบุรี

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ตะแบก

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Lagerstroemia floribunda*

วงศ์ LYTHRACEAE

ชื่อสามัญ Queen's Flower

ชื่ออื่น ตะแบกนา ตะแบกไข่ เปื่อยนา เปื่อยหางค่าง ตะแบกแดง ตะแบกน้ำ

นิเวศวิทยา เป็นพันธุ์ไม้พื้นเมืองของป่าเบญจพรรณชื้น ป่าดงดิบ ป่าน้ำท่วมตามท้องนา

ที่สูงจากระดับน้ำทะเล 20 - 300 เมตร เป็นพรรณไม้ในเอเชียเขตร้อน

ฤดูกาลออกดอก ธันวาคม - กุมภาพันธ์ ผลแก่เดือน มีนาคม

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้ละเอียดแข็ง ใจกลางมักเป็นโพรง ใช้ทำสิ่งปลูกสร้างที่รับน้ำหนักและ

เครื่องมือการเกษตร

ประโยชน์ในการจัดสวน นิยมนำมาปลูกเป็นไม้ประดับ ดอกมีสีส้มสวยงาม เพิ่มความสด

ใสให้กับสวน

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นผลัดใบ ขนาดกลางถึงใหญ่

ลำต้น สูง 15 - 30 เมตร ลำต้นเรียบ เป็นมัน สีขาวอมเทา แต่เมื่อยามแก่ผิวของต้นจะแตก

ร่อนเป็นหลุมต้นคล้ายกับต้นฝรั่ง เนื้อไม้แข็งลำต้นสูงแตกกิ่งก้านสาขาอยู่ตอนบน

ใบ ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามหรือเยื้องกันเล็กน้อย (opposite) แผ่นใบรูปขอบขนานแกมรูป

หอกกว้าง 5 - 7 เซนติเมตร ปลายใบเป็นติ่งแหลมขอบใบเรียบ โคนสอบ ใบหนา

คล้ายกับใบถั่วลิสง

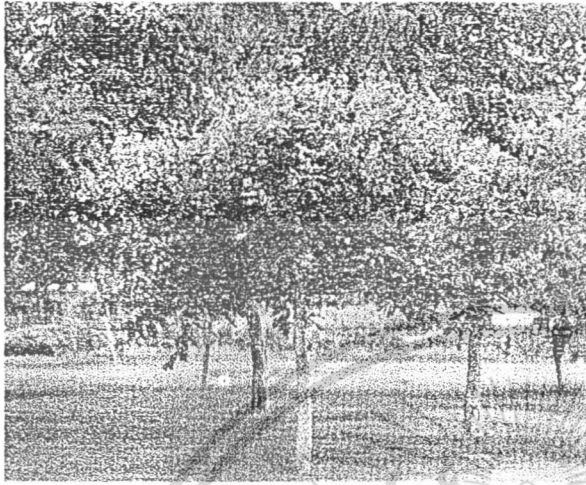
ดอก ดอกสีม่วงอมชมพูต่อมาสีขาว ออกรวมกันเป็นช่อตามปลายกิ่ง เวลาที่ออกดอกต้น

จะทิ้งใบ ทำให้เห็นแต่ดอกบานสะพรั่งอยู่เต็มต้น

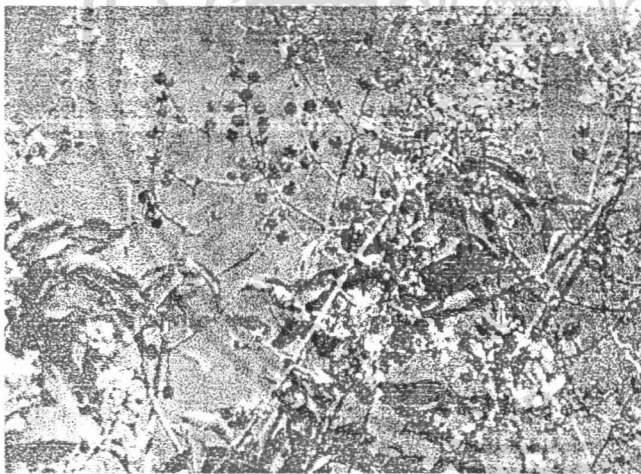
ผล จะออกเป็นช่อรวมกัน ผลรูปรี คล้ายลูกหมากดิบ ยาวประมาณ 2 เซนติเมตร

ผลแก่แตกเป็น 6 ซีก เมล็ดเล็กมีปีก โค้งทางด้านบน 1 ปีก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของทรงต้น
(ที่มาของภาพ: หนังสือสวนพรรณไม้อินสวนหลวง)

แสดงลักษณะของดอก
(ที่มาของภาพ: หนังสือสวนพฤกษศาสตร์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดสระแก้ว

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นมะขามป้อม

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Phyllanthus emblica*

วงศ์ EUPHORBIACEAE

ชื่อสามัญ Malacca Tree

ชื่ออื่น กันโตด กำหวด

นิเวศวิทยา เป็นไม้ดั้งเดิมแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขึ้นในดินที่มีการระบายน้ำดีในป่าเบญจพรรณแล้งหรือป่าแดงทั่วไป

ฤดูกาลออกดอก เป็นผลช่วงเดือน มกราคม - เมษายน

ขยายพันธุ์ โดยการตอนกิ่ง ปักชำ และเมล็ด

ประโยชน์ ไม้ใช้ทำเสาอาคารบ้านเรือน ทำเครื่องมือทางการเกษตร ทำฟืน เผาถ่านเปลือกและใบให้สีน้ำตาลแกมเหลือง ใช้ย้อมผ้า ผลมีรสเปรี้ยวๆ หวานๆ อมฝาดรับประทานแก้กระหายน้ำ ใช้เป็นยาขับพยาธิ แก้ไอหรือคั้นเอาน้ำจากผลใช้หยอดตารักษาเยื่อตาอักเสบ เป็นอาหารของสัตว์ป่า

ประโยชน์ในการจัดสวน มีผลที่คนไทยนิยมรับประทานจึงนิยมปลูกประดับไว้ในบ้าน แต่ต้องระวังหนามที่ต้นด้วย

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นขนาดเล็ก - ขนาดกลาง ผิวเปลือกค่อนข้างเรียบ ดอกเล็กสีขาว ผลกลมเต็ม ไม้ดั้งเดิมแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

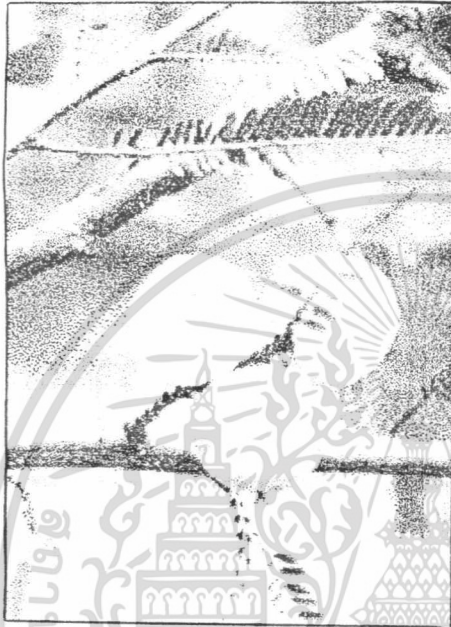
ลำต้น ไม้ต้นขนาดเล็กถึงขนาดกลาง สูง 8 - 12 เมตร เปลือกต้นสีน้ำตาลปนเทาแตกเป็นร่องตามยาวผิวค่อนข้างเรียบเรือนยอดรูปกลมแผ่กว้างปลายทู่ลง (semi-stemmed vertical)

ใบ ใบเดี่ยวรูปขอบขนานปลายมนป้าน (oblong) โคนมนแฉกเข้าหาก้านใบ ดัดเป็นคู่ๆ ขนาดเล็ก เรียงสลับ

ดอก ดอกเล็กมาก สีขาวหรือนวล ออกรวมกันเป็นกระจุกตามง่ามใบ

ผล ผลกลม อู่ม้วน เต็มผ่านศูนย์กลางประมาณ 2 เซนติเมตร สีเขียวอ่อน ค่อนข้างใสเนื้อหุ้มเมล็ดมีรสฝาดเปรี้ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของผล
(ที่มาของภาพ: หนังสือพิมพ์ไม่มรดกพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดสิงห์บุรี

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นมะกักล้าต้น

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Adenantha pavonina*

วงศ์ LEGUMINOSAE

ชื่อสามัญ Red Sandalwood Tree

ชื่ออื่น มะกักล้าตาช้าง มะหัวแดง มะโหกแดง

นิเวศวิทยา ขึ้นกระจัดกระจายในป่าเบญจพรรณ และป่าดงดิบทั่วไป เป็นพรรณไม้กลางแจ้งที่ชอบแสงแดดจัดทั้งวัน เจริญเติบโตได้ในดินร่วนซุยมีการระบายน้ำได้ดีต้องการน้ำน้อยและความชื้นปานกลาง

ฤดูกาลออกดอก -

ขยายพันธุ์ โดยการปักชำและเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้สีเทา ไม้แห้งก่อนใช้งาน ใช้ในการสร้างเกวียน เมล็ดบดเป็นผงดับพิษรักษาแผลที่เกิดจากหนอง และฝี ไบและเมล็ดแก้ริดสีดวงทวารหนัก

ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกเป็นไม้ประดับเพื่อชมดอก

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็น ไม้ยืนต้นขนาดกลาง - ขนาดใหญ่ ผลัดใบ ขึ้นกระจัดกระจายในป่าดงดิบแล้งและป่าเบญจพรรณ ใบประกอบแบบขนนก ดอกเล็กจำนวนมากอัดกันแน่น เมล็ดกลม

ลำต้น ไม้ต้นผลัดใบ ขนาดเล็กหรือขนาดกลาง สูง 10 - 20 เมตร เรือนยอด เป็นพุ่ม ยอดอ่อนมีขนนุ่มเป็นมัน เปลือกต้นเรียบหรือแตกสะเก็ด สีน้ำตาลปนเทา หรือน้ำตาลอ่อน

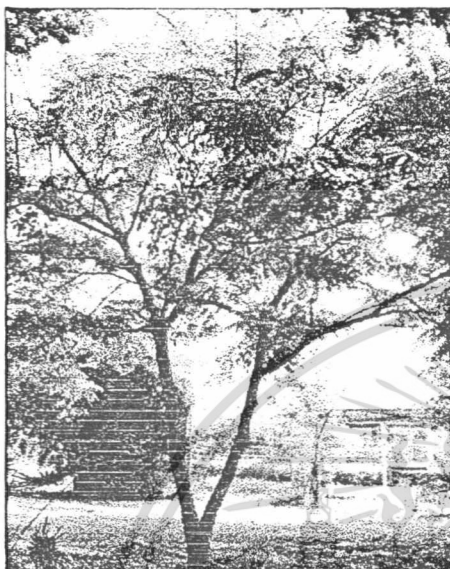
ใบ ใบประกอบรูปขนนกสองชั้น (bipinac) เรียงสลับมีก้านแขนง 2 - 6 คู่ ก้านแขนงแต่ละ ก้านมีใบย่อย 7 - 15 คู่ แผ่นใบย่อยรูปรีแกมรูปขอบขนาน กว้าง 0.5 - 1.5

เซนติเมตร ยาว 2 - 3.5 เซนติเมตร ปลายและโคนมนท้องใบสีนวล มีขนประปราย

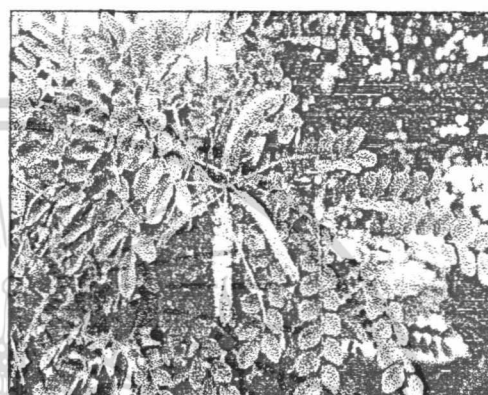
ดอก ดอกเล็ก สีขาวนวลถึงเหลืองอ่อน ออกบนช่อคล้ายหางกระรอก ช่อดอกออกเดี่ยวๆ หรือแตกกิ่งก้านตามง่ามใบ

ผล ผลเป็นฝักแบนบิดงอคล้ายฝักมะขามเทศ กว้าง 1.2 เซนติเมตร ยาว 12 - 20 เซนติเมตร แตกเมื่อแห้งมีเมล็ดสีแดง รูปไข่ ขนาด เส้นผ่านศูนย์กลาง 5 - 8 มิลลิเมตร

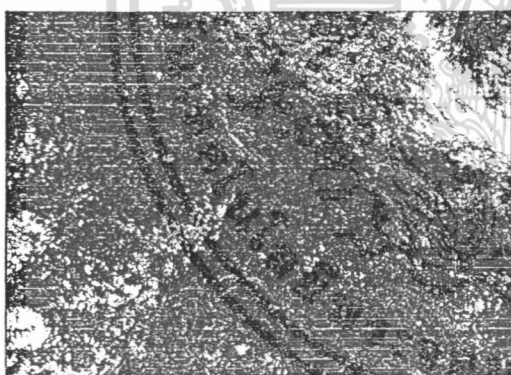
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

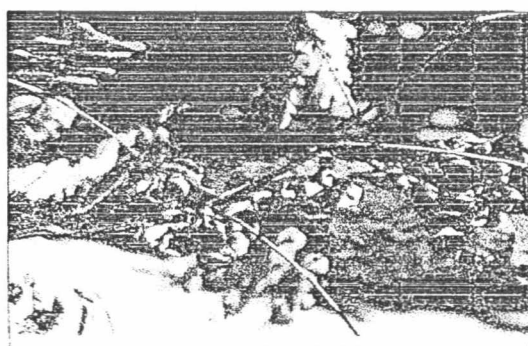
แสดงลักษณะของทรงต้น

แสดงลักษณะของดอก

แสดงลักษณะของใบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แสดงลักษณะของผล (ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดสุพรรณบุรี

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นมะเกลือ

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Diospyros mollis*

วงศ์ EBENACEAE

ชื่อสามัญ Ebony Tree

ชื่ออื่น มักเกลือ ผีเผา

นิเวศวิทยา พบตามป่าเบญจพรรณ ทั่วไป ที่สูงจากระดับน้ำทะเล 5 - 500 เมตร

ฤดูกาลออกดอก มกราคม - กันยายน ออกมาเดือนกันยายน เป็นผล เดือน

พฤษภาคม - ธันวาคม

ขยายพันธุ์ โดยการตอนกิ่ง และเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้กระพ้ออกสีขาว ทั้ง ไม้เนื้อออกสีดำ แก่นสีดำ มีน้ำหนักมากที่สุดในบรรดา

ไม้ที่ขึ้นอยู่ในเมืองไทย แข็งแรงทนทานมาก ใช้ทำเครื่องเรือน เครื่องใช้อย่างดี เครื่องดนตรี

ผลให้สีดำสำหรับย้อมผ้า ย้อมไหม รากผสมกับน้ำชาขี้วัวคั้นแก้ไอ เจียนและหน้ามืดเป็น

ลม เปลือกใช้เป็นยาขับปัสสาวะ ผลดิบขับพยาธิตัวดี และพยาธิปากขอ ใช้ผลสดทำอายุ แต่ไม่เกิน

25 ผล โขลกแล้วคั้นเอาน้ำผสมน้ำนม 1 ถ้วยชา กรองเอาน้ำ มาดื่มก่อนอาหาร

ประโยชน์ในการจัดสวน เนื่องจากมะเกลือมีพุ่มที่กลม เหมาะที่จะประดับให้ร่มในสวน

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์เป็น ไม้ยืนต้น เรือนยอดเป็นพุ่มทึบ ใบรูปไข่ ใบแห้งสีดำ ผลแก่จัด

แห้งออกสีดำ พบตามป่าเบญจพรรณทั่วไป

ลำต้น ไม้ต้นขนาดกลาง สูง 10 - 30 เมตร ลำต้นเปลาตรง เรือนยอดเป็นพุ่มทึบกลม กิ่งอ่อนมี

ขนนุ่ม มีเปลือกนอกสีดำแตกเป็นสะเก็ดเล็กๆตามยาว

ใบ ใบเดี่ยวเรียงสลับ (alternate) แผ่นใบรูปไข่หรือรูปไข่แกมขอบขนาน กว้าง 1.5 - 4

เซนติเมตร ยาว 4 - 8 เซนติเมตร โคนใบมนหรือกลม ส่วนปลายใบสอบ ใบยาว 5 - 10

เซนติเมตร ใบแห้งสีดำ

ดอก ต่่างเพศอยู่ต่างต้นดอกเพศผู้ออกเป็นช่อสั้นๆ ตามง่ามใบ ช่อหนึ่งๆมีประมาณ 3ดอก

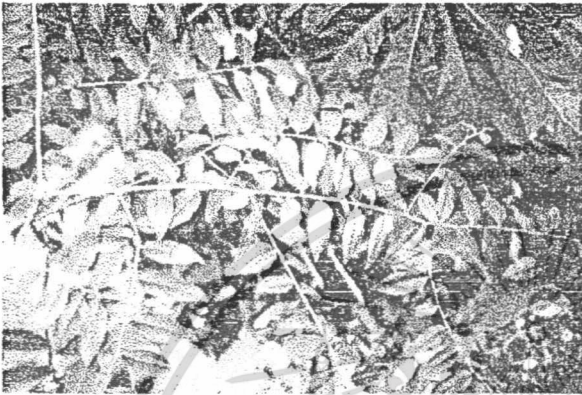
กลีบดอก ยาว 6 - 8 เซนติเมตร โคนเชื่อมติดกัน เป็นรูปเหยือกน้ำ ปลายแยกเป็น 4 แฉก

ดอกเล็กสีขาว หรือขาวอมเหลือง

ผล ผลกลมเกลี้ยง เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2 เซนติเมตร ผลแก่จัดแห้งออกสีดำมีกลีบ

จุกที่ขั้วผล 4 กลีบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ เคี่ยม

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cotylelobium melanoxydon*

วงศ์ DIPTEROCARPACEAE

ชื่อสามัญ Resak tembaga

ชื่ออื่น เคี่ยมขาว เคี่ยมแดง เคี่ยมดำ

นิเวศวิทยา พบขึ้นทั่วไปในป่าดงดิบ ภาคใต้ ตั้งแต่ชุมพรลงไป ตามที่สูงจากระดับน้ำทะเล 10 - 100 เมตร

ฤดูกาลออกดอก -

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด และการตอน

ประโยชน์ เนื้อไม้ละเอียด แข็ง เหนียว หนัก ทนทานมาก ใช้ในน้ำทันทานดี ใช้ทำเรือ สะพาน งานก่อสร้างที่ต้องการความแข็งแรงมากๆ เปลือกใช้เป็นยาชะล้างแผล ห้ามเลือด แผลสดชั้นเป็นยาสมานแผล แก้ท้องร่วง ใช้ผสมน้ำยงาทำไม้ และน้ำมันชักเงา ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกเป็นไม้ประดับและไม้ให้ร่มเงา ดอกสีขาวมีกลิ่นหอม มีบรรยากาศดีชื่น

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ เรือนยอดเป็นพุ่มทึบ

ลักษณะเป็นรูปเจดีย์ต่ำ เนื้อไม้สีน้ำตาลทั้งไว้นานเป็นสีน้ำตาลแก่

เนื้อไม้ละเอียดและแข็ง

ลำต้น สูง 20 - 40 เมตร ลำต้นตรงเปลือกเรียบ สีน้ำตาลเข้ม มีรอยค่างสีเทา และเหลือ้ง สลับ มีต่ออากาศกระจายทั่วไป เปลือกในสีน้ำตาลอ่อน

ใบ เป็นใบเดี่ยวหนา เรียงสลับ แผ่นใบมนหรือรูปไข่ (ovate) ปลายสอบเรียวหรือหยัก เป็นติ่งยาว โคนมนหลังใบเรียบเป็นมันท้องใบมีขนสีน้ำตาลปนเหลือ้งเป็นกระจุกๆ

ดอก ดอกสีขาว มีกลิ่นหอมอ่อนๆ ออกเป็นช่อยาว ตามปลายกิ่งและง่ามใบ ตามยอดอ่อนและช่อดอกมีขนสีน้ำตาลสั้นๆ

ผล ผลกลมเล็ก มีขนนุ่ม มีปีกยาว 2 ปีก ปีกสั้น 3 ปีก รูปหอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของใบ
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้เมืองลพบุรี)

แสดงลักษณะของดอก
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้เมืองลพบุรี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดสุรินทร์

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นมะค่าแต้

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Sindora siamensis*

วงศ์ LEGUMINOSAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น แต่ มะค่าหนาม มะค่าหยุ่ม

นิเวศวิทยา ขึ้นกระจายในป่าเต็งรัง และป่าเบญจพรรณแล้ง ที่สูงกว่าระดับน้ำทะเล

100 - 500 เมตร

ฤดูกาลออกดอก มีนาคม - พฤษภาคม ผลแก่ กรกฎาคม - กันยายน

ขยายพันธุ์ โดยการปักชำ ตอนกิ่ง และเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้ค่อนข้างหยาบ แข็งแรง ทนทาน ทนผดปลวกได้ดี แต่ไสกบตบแต่งยากใช้ก่อสร้างและเครื่องมือการเกษตร ไถคราด และส่วนประกอบเกวียน ฝักและเปลือกให้น้ำฝาดสำหรับฟอกหนัง

ประโยชน์ในการจัดสวน ให้ร่มเงาได้ดี เนื่องจากมีทรงพุ่มที่แผ่กว้าง

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง - ขนาดใหญ่ เรือนยอดแผ่ทรงเจดีย์ต่ำ พบตามป่าเบญจพรรณและป่าเต็งรัง

ลำต้น ไม้ต้นผลัดใบขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูง 10 - 25 เซนติเมตรลำต้นค่อนข้างเปลาตรง ไม่มีพุ่มพอน เปลือกทาค้ำแตก เป็นสะเก็ดเล็กๆ เรือนยอดแผ่ทรงเจดีย์ต่ำ กิ่งอ่อนมีขนบางๆ

ใบ ใบประกอบรูปขนนกเรียงสลับ ใบย่อย เรียงตรงข้ามกัน 3 - 4 คู่ แผ่นใบย่อยรูปรีถึงรูปไข่กลับ กว้าง 3 - 8 เซนติเมตร ยาว 6 - 15 เซนติเมตร ปลายและโคนมน ผิวใบด้านล่างมีขนสั้นประปราย ท้องใบมีขนหนาแน่น

ดอก ดอกเล็กสีเหลือง ออกรวมกันเป็นช่อตามปลายกิ่ง มีขนสีน้ำตาลหนาแน่น

ผล ผลเป็นฝักรูปไต กว้าง 4 - 9 เซนติเมตร ผิวฝักมีหนามแหลมแข็ง แตกเมื่อแห้ง มีเมล็ด 1 - 3 เมล็ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของใบ
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดสุโขทัย

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นมะค่าโมง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Afzelia xylocarpa*

วงศ์ LEGUMINOSAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น มะค่าใหญ่ มะค่าหลวง

นิเวศวิทยา ขึ้นในป่าเบญจพรรณและป่าดิบแล้งใกล้แหล่งน้ำ ทุกภาคเว้นภาคใต้ สูงจากระดับน้ำทะเล 100 - 600 เมตร

ฤดูกาลออกดอก กุมภาพันธ์ - มีนาคม ผลแก่ มิถุนายน - สิงหาคม

ขยายพันธุ์ โดยการตอนกิ่งและเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้สีน้ำตาลอมเหลืองอ่อน แข็งเหนียว ทนทานและชักเงาได้ดี ใช้ทำเสา รอด ตง พื้น ไม้ เครื่องบน ต่อเรือ เครื่องกลึงพานท้ายปืน ทำกลองโทนรำมะนา เปลือกทำฝาด สำหรับฟอกหนังเมล็ดอ่อนเนื้อในใช้รับประทานได้

ประโยชน์ในการจัดสวน เนื่องจากเป็นไม้ต้นขนาดใหญ่ จึงเหมาะที่จะปลูกให้ดูเด่น เช่นสวนที่กว้างพอสมควร

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ขึ้นตามป่าเบญจพรรณและป่าดิบแล้งเนื้อไม้ใช้ก่อสร้างและทำเฟอร์นิเจอร์ชั้นดี

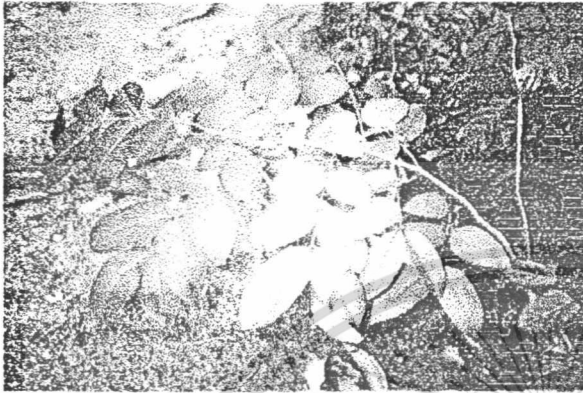
ลำต้น ไม้ต้นใหญ่สูงประมาณ 10 - 18 เมตร ลำต้นแตกกิ่งต่ำ ผลัดใบเรือนยอดแผ่กว้าง ลำต้นเป็นครีบและปุ่มปม โคนเป็นพุนพอน เปลือกสีน้ำตาลอ่อนหรืออมชมพูน้ำตาลแตกสะเก็ดเป็นหลุมตื้นๆ

ใบ ใบประกอบเรียงสลับ (alternate) ใบย่อยติดตรงข้ามกันเป็นคู่ 3 - 5 คู่แผ่นใบรูปไข่หรือรูปรี กว้าง 2 - 5 เซนติเมตร ยาว 4 - 9 เซนติเมตร ปลายใบหุบเป็นติ่ง โคนใบมนหรือหยักเว้าเล็กน้อย

ดอก ดอกสีเหลืองอ่อนแต่มีสีแดง ออกรวมกันเป็นช่อ ตามปลายกิ่ง ยาว 5 - 15 เซนติเมตรมีขนบางๆ ดอกสีแดงเรื่อๆ หรือสีชมพู

ผล ผลเป็นฝักแบนรูปบรรทัด ตันๆ แข็ง รูปขอบขนาน กว้าง 7 - 10 เซนติเมตร ยาว 12 - 20 เซนติเมตร แตกเมื่อแห้ง เมล็ดสีดำเป็นมัน เมล็ดเรียงตามขวาง 4 - 5 เมล็ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

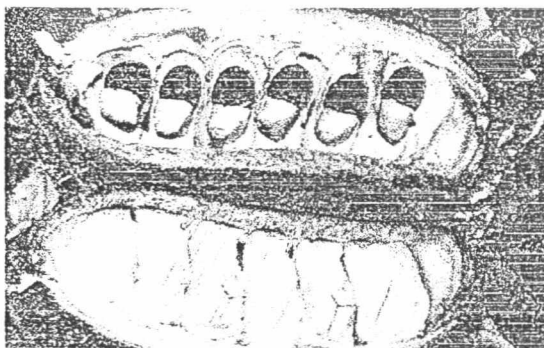

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของดอก

(ที่มาของภาพ: หนังสือสวนพฤกษศาสตร์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)

แสดงลักษณะของผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
(ที่มาของภาพ: หนังสือสวนพฤกษศาสตร์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ยกเว้นที่พิมพ์โดยมูลนิธิฯ และต้องขออนุญาตจากมูลนิธิฯ เอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดหนองคาย

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ชิงชัน

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dalbergia oliveri*

วงศ์ LEGUMINOSEA

ชื่อสามัญ Rosewood , Black-wood , Tamalin

ชื่ออื่น ประคู้ชิงชัน ประคู้สะแดน เก็ดค่างใหญ่ เก็ดแดง คู่ลาย พะยุงแกลบ พะยุงแดง
นิเวศวิทยา ขึ้นอยู่ตามป่าดิบแล้ง และป่าเบญจพรรณทั่วไป เว้นภาคใต้ สูงจากระดับน้ำทะเล
100 - 500 เมตร

ฤดูกาลออกดอก มีนาคม - พฤษภาคม ฝักแก่ พฤษภาคม - กันยายน

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้แข็งเหนียว มีความทนทานมาก ใช้ทำเครื่องเรือน ส่วนประกอบเกวียน
พานท้ายปืนเครื่องดนตรี เช่น ขลุ่ย ซอ จะเข้ ลูกกระพรวน กลองโทน ฆ้องวง กระจับ ขาหม้อวง
ประโยชน์ในการจัดสวน ปลูกประดับ ส่วนใหญ่นิยมนำเนื้อไม้มาใช้ทำเครื่องเรือน
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดกลาง ถึงขนาดใหญ่ ผลัดใบ เรือนยอดเป็นพุ่มกลม
ลำต้น สูง 15 - 25 เมตร เปลือกหนาสีน้ำตาลอมเทาจะเทาอ่อนเป็นแฉ่นๆหรือแผ่นขนาด
เล็ก เปลือกในสีเหลือง ยอดอ่อนและใบอ่อนออกสีแดงเกลี้ยงหรือมีขนเพียงเบาบาง
ใบ ใบประกอบรูปขนนก เรียงสลับ ส่วนมากจะมีใบย่อย 11 - 17 ใบแผ่นใบย่อยรูปรีแกม
รูปไข่ กว้าง 1 - 4 เซนติเมตร ยาว 4 - 8 เซนติเมตร โคนมนกลมหรือสอบเป็นรูปลิ้ม
กว้างๆ และปลายมนหู่ และหยักเว้าเล็กน้อย ท้องใบสีจางกว่าหลังใบ

ดอก ดอกเล็กสีขาวแกมม่วง ออกเป็นช่อตามปลายกิ่ง

ผล ผลเป็นฝักแบนๆ รูปหอก หัวท้ายแหลม กว้าง 3 - 3.5 เซนติเมตร ยาว 8 - 17 เซนติเมตร
ส่วนที่หุ้มเมล็ดหนา แข็ง มีลักษณะเป็นกระเปาะผิวเรียบตรงกระเปาะนูนเด่น แต่ละฝัก
มี 3 เมล็ด รูปไต สีน้ำตาลกว้าง 0.6 เซนติเมตรยาว 1 เซนติเมตร

แสดงลักษณะของผล
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดหนองบัวลำพู

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นพะยูน

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dalbergia cochinchensis*

วงศ์ LEGUMINOSAE

ชื่อสามัญ Siamese Rosewood

ชื่ออื่น ขะยูน แดงจีน ประคู้เสน

นิเวศวิทยา ขึ้นในป่าดิบแล้ง และป่าเบญจพรรณขึ้นทั่วไป ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก

ฤดูกาลออกดอก พฤษภาคม - กรกฎาคม ผักแก่ กรกฎาคม - กันยายน

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้สีแดงอมม่วง ถึงแดงเลือดหมูแก่ เนื้อละเอียด ชัดและชักเงาได้ดี ใช้ทำเครื่องเรือน เกวียน เครื่องกลึง แกะสลัก ทำเครื่องดนตรี เช่น ซอ ขลุ่ย ลูกกระนาค

ประโยชน์ในการจัดสวน ทรงพุ่มแผ่กว้างให้ร่มเงาได้ดี ใช้ปลูกเป็นไม้ประดับได้ทุกสถานที่ที่มีบริเวณกว้าง

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้น ผลัดใบขนาดใหญ่ของป่าดิบแล้ง ทางภาคอีสานและภาคตะวันออก ใบประกอบแบบขนนกชั้นเดียว ดอกและผลดก

ลำต้น ไม้ต้นผลัดใบ ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูง 15 - 25 เมตร เปลือกสีเทาเรียบเรื้อนยอหด ทรงกลมหรือรูปไข่เปลือกสีเทาเรียบดอกเป็นแผ่นบางๆเปลือกสีน้ำตาลแกมเหลือง

ใบ ใบประกอบรูปขนนกเรียงสลับ ใบย่อยเรียงสลับ 7 - 9 ใบเหนียวคล้ายแผ่นหนังบางๆ ปลายสุดของข้อเป็นใบเดี่ยว กว้าง 3 - 4 เซนติเมตร ยาว 4-7 เซนติเมตรส่วนกว้างที่สุดก่อนมาทางโคน โคนมนกลมหรือเป็นรูปรีกว้างๆแล้วเรียวมน โคนไปทางปลายใบที่แหลมยื่นออกมาเล็กน้อยคล้ายใบประคู้ หลังใบเป็นมัน สีเขียวเข้มกว่าท้องใบ ปลายแหลม โคนสอบ หลังใบสีเขียวเข้มท้องใบสีจาง

ดอก ดอกเล็กสีขาว กลิ่นหอมอ่อน ออกรวมกันเป็นช่อ ตามง่ามใบ และตามปลายกิ่ง

ผล ฝักรูปขอบขนานแบนบาง กว้าง 1.2 เซนติเมตร ยาว 4 - 6 เซนติเมตร มีเมล็ด 1 - 4 เมล็ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของใบ
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

แสดงลักษณะของผล
(ที่มาของภาพ: หนังสือสวนพฤกษศาสตร์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดอ่างทอง

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นมะพลับ

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Diospyros malabarica*

วงศ์ EBENACEAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น ตะโกสวน พลับ มะพลับใหญ่

นิเวศวิทยา เป็นไม้กลางแจ้งที่ชอบแสงแดดจัด เจริญงอกงามได้ดีในดินที่ร่วนซุย มีความชื้นปานกลางชอบขึ้นบริเวณแหล่งน้ำทั่วไป ที่สูงจากระดับน้ำทะเล 50 - 400 เมตร

ฤดูกาลออกดอก กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม เป็นผล พฤษภาคม - ธันวาคม

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้ใช้ทำเครื่องมือทางการเกษตร เครื่องกลึงและแกะสลัก เปลือกให้น้ำฝาดสำหรับฟอกหนัง ผลดิบให้สีน้ำตาลใช้ย้อมผ้า แหและอวนผลแก่รับประทานได้ เปลือกต้มรับประทานแก้บิด แก้ท้องร่วงเป็นยาสมานแผลและห้ามเลือด

ประโยชน์ในการจัดสวน สามารถปลูกเป็นไม้ประดับให้ร่มเงาภายในบริเวณบ้าน ริมนนหรือตามรั้ว ที่มีขนาดพื้นที่ค่อนข้างกว้าง

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ต้นไม่ผลัดใบ ใบเดี่ยวเรียงสลับ ผลกลมแบน ออกเดี่ยวๆ ผลสุกรับประทานได้ ผลอ่อนใช้เป็นสีย้อม

ลำต้น ไม้ต้นขนาดกลาง สูง 8 - 15 เมตร ลำต้นเปลาตรง เปลือกสีเทาปนดำ

เปลือกในสีน้ำตาลปนแดงอ่อน เรือนขอรูปรองกลมที่บจะแตกกิ่งก้านสาขาตรงเรือนยอดของต้น

ใบ ใบเดี่ยวเรียงสลับ รูปขอบขนาน (oblong) กว้าง 2.5 - 8 เซนติเมตร ยาว 10 - 30

เซนติเมตร ปลายแหลมทู่โคนใบมนผิวใบจะหนาและยาวมีสีเขียว

ดอก ดอกเล็ก สีขาวหรือเหลืองอ่อน

ผล ผลค่อนข้างกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2.5 - 5 เซนติเมตร เมื่ออ่อนจะมีสีเขียวและเมื่อแก่จะมีสีแดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า แสดงลักษณะของผล (ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน) ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดอำนาจเจริญ

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ตะเคียนหิน

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hopea ferrea*

วงศ์ DIPTEROCARPACEAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น ตะเคียนทราย อีแรด เหลาเตา ตะเคียนหนู

นิเวศวิทยา เป็นพันธุ์ไม้หลักของป่าดิบแล้งตามที่ราบเชิงเขา ที่มีการระบายน้ำดี และขึ้นกระจัดกระจายอยู่ตามสันเขาและที่ราบ ที่สูงจากระดับน้ำทะเล 100 - 400 เมตร เป็นไม้เบิกนำ

ฤดูกาลออกดอก กันยายน - ธันวาคม ผลแก่ ตุลาคม - มกราคม

ขยายพันธุ์ โดยเมล็ด

ประโยชน์ ใช้ทำเครื่องเรือน ต่อเรือชุดทันทานและแข็งแรงมากในกลางแจ้งดอกใช้เข้ายาเป็นเกสรร้อยแปด ต้มน้ำจากเปลือกใช้ล้างแผล ผสมกับเกลืออมป้องกันฟันผุ เนื้อไม้ใช้เป็นส่วนประกอบทำยารักษาโรคเลือดลมไม่ปกติแก้กระษัย

ประโยชน์ในการจัดสวน ไม่นิยมนำมาจัดสวนตามบ้านเนื่องจากความเชื่อ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ผลัดใบ เรือนยอดเป็นพุ่มกลมหรือรูปกรวยแหลม กิ่งอ่อนมีขนประปราย

ลำต้น สูง 15 - 30 เมตร ลำต้นเปลาตรง แตกกิ่งก้าน เปลือกสีน้ำตาลแก่ แตกอ่อนเป็นสะเก็ด ห้อยย้อยลง โคนต้นมักมีพูพอนต่ำ เปลือกในสีเหลืองปนส้ม ไม่มียางซึม

ใบ ใบเดี่ยวเรียงสลับ แผ่นใบรูปไข่แกมรูปหอก กว้าง 2.5 - 3 เซนติเมตร ยาว 8 - 8.5 เซนติเมตร โคนมนกว้างค่อขยุเรียวยาวไปทางปลาย ปลายสุดหยักเป็นติ่งหู่ เนื้ออ่อนข้างบางเกลี้ยงเป็นมันทั้งสองด้าน ใบอ่อนสีแดงเรื่อๆ ใบแห้งออกสีเขียวอ่อน

ดอก ดอกเล็ก สีขาวหรือขาวปนเหลืองอ่อน ออกเป็นช่อสั้นๆ ตามง่ามใบและปลายกิ่ง ดอกตูมโตไม่เกิน 0.2 เซนติเมตร กลีบรองดอกแยกเป็น 5 แฉก มีขนประปราย

ผล รูปขอบขนาน ผลกว้าง 0.3 เซนติเมตร ยาว 1.4 เซนติเมตร ปลายเป็นติ่งแหลม มีขนประปราย และมีปีกยาว 3 ปีก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของใบ
(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดอุดรธานี

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นรัง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Shorea siamensis*

วงศ์ DIPTEROCARPACEAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น เรียง เรียงพนม เปา เปาคอกแดง ฮัง

นิเวศวิทยา ขึ้นในป่าเบญจพรรณแล้งและป่าแดงทั่วไป ปะปนกับไม้เต็ง ซึ่งอยู่สูงจากระดับน้ำทะเล 500 - 1,000 เมตร มีความทนทานต่อความแห้งแล้งทนไฟได้ดีมาก

ฤดูกาลออกดอก มีนาคม - เมษายน

ขยายพันธุ์ โดยการปักชำและเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้ค่อนข้างแข็ง ใช้ก่อสร้างส่วนที่ต้องการความแข็งแรง และทำ เครื่องมือการเกษตร

ประโยชน์ในการจัดสวน ไม้ นิยมนำมาจัดสวน เป็น ไม้ อยู่ในป่าและราคาแพง

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็น ไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ ผลัดใบ เปลือกแตกเป็นร่องลึกตามยาว ดอกสีเหลืองกลิ่นหอม ใบรูปไข่ พบขึ้นในป่าเบญจพรรณแล้ง และป่าแดงทั่วไป

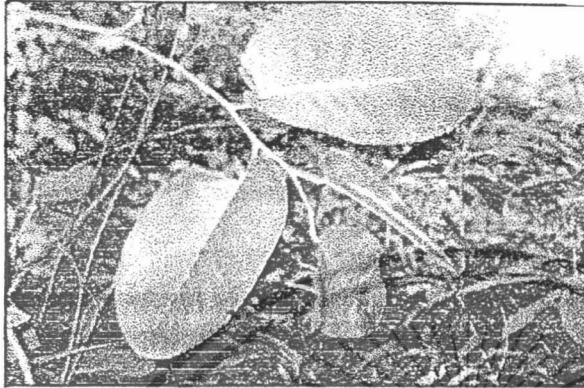
ลำต้น ไม้ต้นผลัดใบ ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูง 15 - 20 เมตร เปลือกสีเทา แตกเป็นร่องลึกตามความยาวลำต้น เรือนยอดค่อนข้างโปร่ง กระจุกพุ่มสีน้ำตาลอ่อนจางๆ

ใบ ใบเดี่ยวเรียงสลับแผ่นใบรูปไข่ (ovulate) กว้าง 7 - 12 เซนติเมตร ยาว 10 - 20 เซนติเมตร ปลายใบมน โคนใบหยักเว้าเข้าเป็นรูปหัวใจ

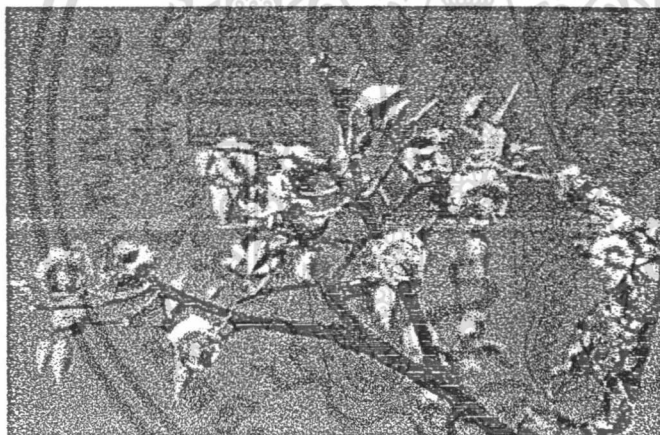
ดอก ดอกสีเหลืองกลิ่นหอมอ่อน มีปีกยาว 3 ปีก ปีกต้น 2 ปีก ออกเป็นช่อเหนือปลายกิ่ง

ผล รูปไข่ขนาด 1.0 - 1.5 เซนติเมตร อยู่ในกระพุ้งของโคนปีก ปลายผลหยักเป็นคั้งแหลมๆ ปีกไม้เชื่อมติดกับผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของดอก

(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดอุดรดิตถ์

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นสัก

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tectona grandis*

วงศ์ VERBENACEAE

ชื่อสามัญ TEAK

ชื่ออื่น เคาะเยียโอ ปายี่ เปื่อยี่ เสบายี่

นิเวศวิทยา ขึ้นเป็นหมู่ในป่าเบญจพรรณทางภาคเหนือ และบางส่วนของภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต้องการแสงแดดจัดหรือกลางแจ้ง ต้องการน้ำน้อยหรือปานกลาง

ฤดูกาลออกดอก ออกดอกและเป็นผลในเดือนมิถุนายน - ตุลาคม

ขยายพันธุ์ โดยการตอนกิ่ง ปักชำ และเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้มีลายสวยงาม แข็งแรงทนทาน เลื่อยผ่า กบไส ติบแต่ง และชักเงาได้ง่าย และคิมากใช้ในการก่อสร้างเครื่องเรือนปลวก มอด ไม่ชอบทำลาย เพราะมีสารพวกเตค โคลรีโนน

ประโยชน์ในการจัดสวน ไม่นิยมนำมาจัดตกแต่งในสวน เพราะเป็นไม้ขนาดใหญ่ ขึ้นในป่า และราคาแพง

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็น ไม้ยืนต้นผลัดใบขนาดใหญ่ขึ้นในป่าเบญจพรรณทางภาคเหนือ ใบและเนื้อไม้ค้ำน้ำค้ำลมค้ำน้ำตาลในเลือด

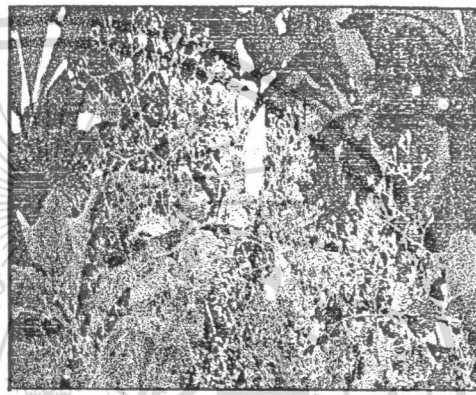
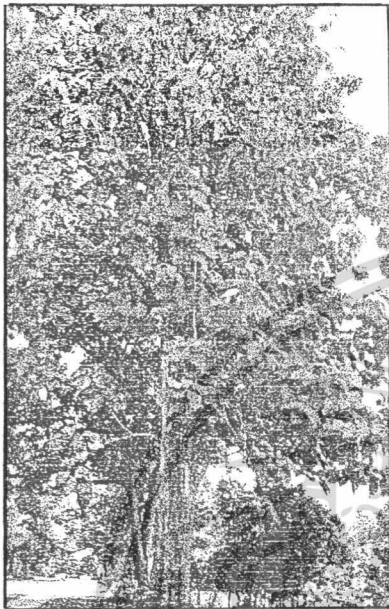
ลำต้น ไม้ต้นขนาดใหญ่ ผลัดใบ สูงตั้งแต่ 20 เมตรขึ้นไปผลัดใบในฤดูร้อน ลำต้นเปลาตรง โคนเป็นพุ่มนด้าๆ เรือนยอดเป็นพุ่มทรงกลม ค่อนข้างทึบ (globular) เปลือกสีเทาเรียบหรือแตกเป็นร่องตื้นตามความยาวลำต้น เปลือกในสีเขียวอ่อน

ใบ ใบเดี่ยวขนาดใหญ่ ออกตรงกันข้ามเป็นคู่ (opposite) ปลายแหลม โคนมน ยาว 25 - 40 เซนติเมตร กว้าง 20 - 30 เซนติเมตร ใบต้นอ่อนจะใหญ่กว่านี้มาก ท้องใบสีเขียวเข้ม หลังใบสีอ่อนกว่าผิวใบ มีขนสาบมือ มีต่อมเล็กๆ สีแดง ขยี้ใบจะมีสีแดงเหมือนเลือด

ดอก ดอกเล็ก สีขาวนวลออกเป็นช่อตามปลายกิ่ง

ผล ผล ค่อนข้างกลมเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2 เซนติเมตร เปลือกแข็ง ภายในมี 1-3 เมล็ด เมล็ดแข็ง

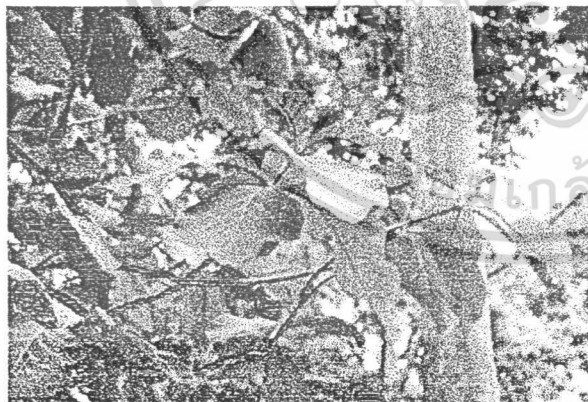
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของทรงต้น

แสดงลักษณะของผล

(ที่มาของภาพ: หนังสือพรรณไม้ในสวนหลวง)

แสดงลักษณะของใบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดอุทัยธานี

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นสะเดา

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Azadirachta indica*

วงศ์ MELIACEAE

ชื่อสามัญ Neem Tree

ชื่ออื่น กะเดา สะเดียม

นิเวศวิทยา ขึ้นอยู่ในป่าเบญจพรรณค่อนข้างแห้งแล้ง และป่าแดงทั่วประเทศ เป็นไม้บุกเบิก ในที่แห้งแล้งได้ดี ต้องการน้ำและความชื้นน้อย

ฤดูกาลออกดอก ธันวาคม - มกราคม

ขยายพันธุ์ โดยการตอนกิ่ง ปักชำ และเมล็ด

ประโยชน์ เนื้อไม้ใช้ในการก่อสร้างบ้านเรือน เปลือกของรากเป็นยาแก้ไข้ ทำให้อาเจียน ใบบอ่อนและดอกกินได้แทนผักเป็นยาบำรุงธาตุ ผลเป็นยาถ่ายพยาธิ ใช้ทำยากำจัดศัตรูพืช และเป็นยาฆ่าเชื้อ

ประโยชน์ในการจัดสวน ใช้เป็นไม้ประดับได้เนื่องจากมีทรงต้นที่สวยงาม และยังเป็นไม้ใบที่สวยงามอีกด้วย

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ต้นขนาดกลาง ขึ้นตามป่าเบญจพรรณแล้งเมล็ดใช้เป็นยาปราบศัตรูพืช ยอดอ่อนเป็นอาหาร ก้านใบปรุงเป็นยาแก้ไข้

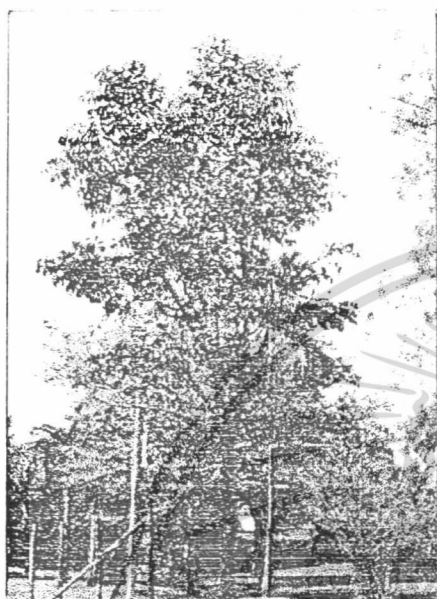
ลำต้น ไม้ยืนต้น ขนาดกลาง สูง 12 - 15 เมตร เปลือกสีน้ำตาลเทาหรือ เทาปนดำ แตกเป็นสะเก็ดยาวเมื่อโตเต็มที่วัดรอบต้นประมาณ 80 - 200 เซนติเมตร เรือนยอดเป็นพุ่มกลมทึบรูปเจดีย์ต่ำ (irregular)

ใบ ใบประกอบเป็นรูปขนนก แผ่นใบย่อยกว้าง 3 - 5 เซนติเมตร ยาว 5 - 8 เซนติเมตร ปลายแหลม โคนสอบ ขอบใบหยักห่างๆ จะผลิใบพร้อมผลิดอก

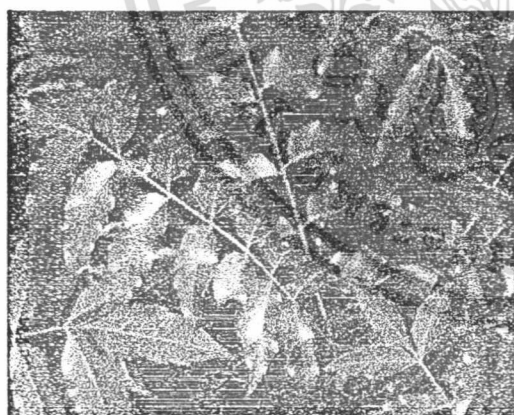
ดอก ดอกเล็กสีขาว ออกเป็นช่อ ตามง่ามใบ

ผล ผลกลมรี อวบน้ำ สุกสีเหลือง มีเมล็ดเดียว

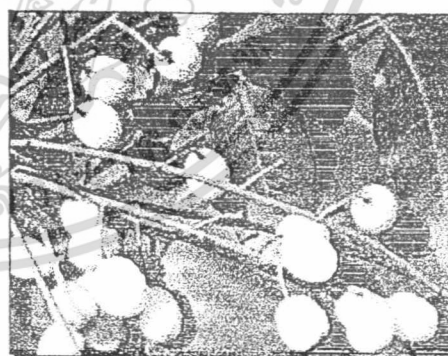
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของทรงต้น

แสดงลักษณะของใบ

แสดงลักษณะของผล

(ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดอุบลราชธานี

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นยางนา

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dipterocarpus alatus*

วงศ์ -

ชื่อสามัญ Yang

ชื่ออื่น ชันนา ยางตัง ทองหลัก ยาง ยางแม่น้ำ ยางขาว ยางควาย

นิเวศวิทยา ขึ้นเป็นหมู่ในป่าดงดิบและตามที่ต่ำชุ่มชื้นใกล้แม่น้ำ ลำธารทั่วไป ที่ สูงจากระดับน้ำทะเล 200 - 600 เมตร

ฤดูกาลออกดอก มีนาคม - พฤษภาคม เป็นผล เมษายน - มิถุนายน

ขยายพันธุ์ โดยการปักชำ และเมล็ด

ประโยชน์ ไม้ในการก่อสร้างอาคารบ้านเรือน เมื่ออาบน้ำยาถูกต้องจะทนทานขึ้น น้ำมัน

ใช้ทาไม้ ยาแนวเรือ ใช้เดินเครื่องยนต์แทนน้ำมันก็ได้ ทำน้ำมันใส่แผล แก้ว โรคเรื้อน

ประโยชน์ในการจัดสวน ระบายรากแผ่ได้ไกล ไม่ควรปลูกชิดอาคารเป็นอันตรายมียาง

ยางนาไม่นิยมนำมาจัดสวนเพราะมีลำต้นสูงใหญ่

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ เป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ ผลัดใบ จะขึ้นเป็นหมู่ในป่าดงดิบ

ดอกสีชมพู ผลกลม ใบเดี่ยวเรียงสลับ ไม้ใช้ก่อสร้างบ้านเรือน

ลำต้น ไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ ไม่ผลัดใบ ลำต้นเปลาตรง สูง 30 - 40 เมตร เปลือกหนาเรียบ

สีเทาปนขาว โคนมักเป็นพู

ใบ ใบเดี่ยวเรียงสลับ (alternate) แผ่นใบรูปไข่แกมรูปหอก กว้าง 8 - 15 เซนติเมตร

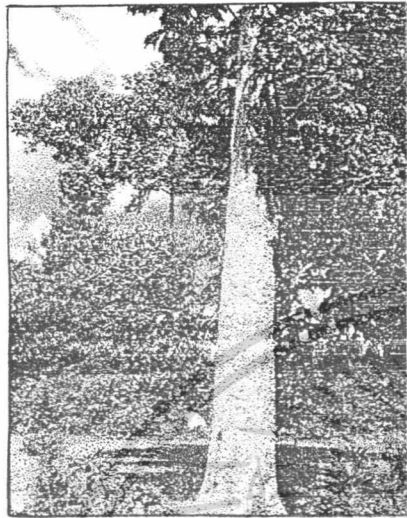
ยาว 20 - 35 เซนติเมตร หูใบหุ้มยอดอ่อน มีขนสีน้ำตาล

ดอก ดอกสีชมพู ออกเป็นช่อสั้นๆตามง่ามใบตอนปลายกิ่ง กลีบรองดอกและกลีบดอกมี

อย่างละ 5 กลีบ

ผล ผลกลมมีปีกยาว 2 ปีก ปีกสั้น 3 ปีก ปีกสั้นรูปหูหนู

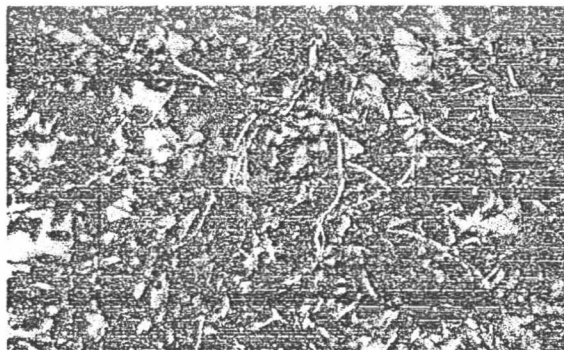
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของทรงต้น
(ที่มาของภาพ: หนังสือพรรณไม้ในสวนหลวง)

แสดงลักษณะของใบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูใช้วางแผนเพื่อการเรียนการสอนที่ไปลงภาคปฏิบัติให้เข้าใจประโยชน์ด้านการค้า
แสดงลักษณะของผล (ที่มาของภาพ: หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปและวิจารณ์ผล

หลังจากที่ได้ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลพันธุ์ไม้ที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ประจำจังหวัดของไทยทั้ง 76 ชนิด พบว่าพันธุ์ไม้ส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ไม้ที่พบเห็นในจังหวัดนั้นๆ และบางชนิดเป็นไม้ป่าหายาก เช่น ตะเคียนหิน เตี้ยม เทพธำโร จากการศึกษาพันธุ์ไม้ทั้ง 76 ชนิด บางชนิดอาจมีความคล้ายคลึงกันเนื่องจาก พันธุ์ไม้ดังกล่าวจัดอยู่ในกลุ่มวงศ์เดียวกัน จึงมีความใกล้เคียงกันทางพฤกษศาสตร์ และแต่ละชนิดมีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Names) ชื่อวงศ์ (Family) ชื่อสกุล (Genus) ชื่อชนิด (Species) ชื่อสามัญ ชื่ออื่นๆ ลักษณะพุ่ม ใบ เปลือก ดอก ลักษณะทางนิเวศวิทยา การขยายพันธุ์ ประโยชน์ และประโยชน์ในการจัดสวน พันธุ์ไม้บางชนิดไม่นิยมนำมาจัดสวน เนื่องจากเป็นไม้หายาก ลำต้นสูงใหญ่ ไม่เหมาะสมกับพื้นที่ ระดับน้ำทะเล, ชนิดดิน เช่น สนสามใบ ต้นหมัน มะค่าแต้ แซะ รัง พันธุ์ไม้ประจำจังหวัดเหล่านี้สามารถขึ้น และเจริญเติบโตได้ดีในสภาพแวดล้อมของแต่ละพื้นที่ และบางชนิดเป็นไม้เศรษฐกิจ เช่น เตี้ยม ตะเคียนหิน ตะเคียนทอง เป็นต้น

การรวบรวมพันธุ์ไม้ทั้ง 76 ชนิด ในรูปแบบโฮมเพจทำให้สะดวกในการสืบค้นข้อมูล และรูปภาพ แต่หากเมื่อนำไป On line เนื้อหาข้อมูลต้องกระชับ เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการศึกษาต่อไป

จากการศึกษาพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดในประเทศไทยทั้ง 76 จังหวัด พบว่าพันธุ์ไม้ส่วนใหญ่เป็นไม้ยืนต้น และส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ไม้ที่พบเห็น หรือมีถิ่นกำเนิดในจังหวัดนั้น ๆ ซึ่งมีทั้งพันธุ์ไม้ที่ให้ความสวยงาม ให้กลิ่นหอม หรือเป็นพันธุ์ไม้ที่มีค่าทางเศรษฐกิจ และจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีพันธุ์ไม้ดังต่อไปนี้

ชื่อต้นไม้	ชื่อวงศ์	ชื่อวิทยาศาสตร์
กัลปพฤกษ์	Leguminosac	<i>Cassia bakeriana</i> Craib
กระบาก	Dipterocarpaceae	<i>Anisoptera costata</i> Korth.
กระบก	Ixonanthaceae	<i>Irvingia malayana</i> Oliv.ex.A.Benn.
กระพี้จั่น	Leguminosac	<i>Millettia brandisiana</i> Kurz
กระซิก		<i>Dalbergia parviflora</i> Roxb.
เกด	Sapotaceae	<i>Manilkara hexandra</i> Duband
กำลังเสือโคร่ง	Betulaceae	<i>Betula alnoides</i> Buch.-Ham.
กาสะลองคำ	Bignoniaceae	<i>Radermachera ignea</i> (Kura) Steenis.
กาฬพฤกษ์	Leguminosae	<i>Cassia grandis</i> Linn.f.
กัณเกรา	Potaliaceae	<i>Fagraea fragrans</i> Roxb.
ชะจาว	Ulmaceae	<i>Holoptelea integrifolia</i> (ROXB.)Planch
ชานาง	Flacourtiaceae	<i>Homalium tomentosum</i> Benth.
ชีเกสีกบ้าน	Leguminosae	<i>Cassia siamea</i> Britt.
เคี่ยม	Dipterocarpaceae	<i>Cotylelobium melanoxyton</i> Pierre.
จามจุรี	Leguminosae	<i>Samanea saman</i> (Lour)Merr.
จัน	Ebenaceae	<i>Diospyros decandra</i> Lour.
จันทรหอม	Sterculiaceae	<i>Mansonia gagei</i> Drumh.
จิกมะเฒ่า	Barringtoniaceae	<i>Barringtonia asiatica</i> Kurz
ช้างเท้า	Ochnaceae	<i>Ochna integerrima</i> (Lour) Merr.
ชิงชัน	Leguminosae	<i>Dalbergia oliveri</i> Gamble
แฉะ	Leguminosae	<i>Millettia atropurpurea</i> Benth.
แดง	Leguminosae	<i>Xylia xylocarpa</i> Taub.var.kerri Nielsen
ตะเคียนหิน	Dipterocarpaceae	<i>Hopea ferrea</i> Pierre

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อต้นไม้	ชื่อวงศ์	ชื่อวิทยาศาสตร์
ตะแบก	Lythraceae	<i>Lagerstroemia floribunda</i> Jack.
ตะเคียนทอง	Dipterocarpaceae	<i>Hopea odovata</i> Roxb.
ตะเคียนชันตาแมว	Dipterocarpaceae	<i>Balanocarpus heimii</i> King.
ทองกวาว	Leguminosae	<i>Butea monosperma</i> O.Kize.
ไทรย้อยใบแหลม	Moraceae	<i>Ficus benjamina</i> Linn.
นนทรีป่า	Leguminosae	<i>Peltophorum dasyrachis</i> Linn.f.
บุนนาค	Guttiferae	<i>Mesua ferrea</i> Linn.
ปีบ	Bignoniaceae	<i>Millingtonia hortensis</i> Linn.f.
ประดู่ป่า	Leguminosae	<i>Pterocarpus macrocarpus</i> Kurz.
ประดู่บ้าน	Leguminosae	<i>Pterocarpus indicus</i> Willd.
พะยอม	Dipterocarpaceae	<i>Shorea roxburghii</i> G.Don.
โพธิ์	Moraceae	<i>Ficus religiosa</i> Linn.
พะยุง	Leguminosae	<i>Dalbergia cochinchensis</i> Pierre.
โพธิ์ทะเล	Malvaceae	<i>Thespesia populaea</i> Soland. Ex Correa.
พิกุล	Sapotaceae	<i>Mimusops elengi</i> Linn.
พฤษภ	Leguminosae	<i>Albizia lebeck</i> Benth.
มะหาด	Moraceae	<i>Artocarpus lakoocha</i> Roxb.
มะขาม	Leguminosae	<i>Tamarindus indica</i> Linn.
มะค่าโมง	Leguminosae	<i>Azelia xylocarpa</i> (Kurz) Craib.
มะกล่ำต้น	Leguminosae	<i>Adenanthera pavonina</i> Linn.
มะตูม	Rutaceae	<i>Aegle marmelos</i> Corr.
มะพลับ	Ebenaceae	<i>Diospyros malabarica</i> Linn.
มะขามป้อม	Euphorbiaceae	<i>Phyllanthus emblica</i> Linn.
มะเดื่อชุมพร	Moraceae	<i>Ficus Racemosa</i> Linn.
มะเกลือ	Ebenaceae	<i>Diospyros mollis</i> Griff.
มะค่าแต้	Leguminosae	<i>Sindora siamensis</i> Teijsm. Ex Miq.
โมกมัน	Apocynaceae	<i>Wrightia tomentosa</i> Roem. & Schult.
ยมหิน	Meliaceae	<i>Chukrasia velutina</i> Wight & Arn.
ยางนา	Dipterocarpaceae	<i>Dipterocarpus alatus</i> Roxb.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อต้นไม้	ชื่อวงศ์	ชื่อวิทยาศาสตร์
รัง	Dipterocarpaceae	<i>Shorea siamensis</i> Miq.
ตำลึง	Annonaceae	<i>Melodorum fruticosum</i> Lour.
ศรีตรัง	Bignoniaceae	<i>Jacaranda filicifolia</i> D.Don
สีเสียดแก่น	Leguminosae	<i>Acacia catechu</i> Willd.
เสลา	Lythraceae	<i>Lagerstroemia loudonii</i> Teijsm.&Binn.
สัก	Verbenaceae	<i>Tectona grandis</i> Linn.f.
สะเดา	Meliaceae	<i>Azadirachta indica</i> Juss.var.siamensis Val.
สาธร	Leguminosae	<i>Millettia leucantha</i> Kurz
สนสามใบ	Pinaceae	<i>Pinus kesiya</i> Royle ex Gordon
สารภีทะเล	Guttiferae	<i>Calophyllum inophyllum</i> Linn.
สุพรรณิการ์	Cochlospermaceae	<i>Cochlospermum religiosum</i> Alston
ตัดจบวรรณ	Apocynaceae	<i>Alstonia scholaris</i> R. Br.
สะเดาเทียม	Meliaceae	<i>Azadirachta excelsa</i> (Jack) Jacobs.
โศกเหลือง	Leguminosae	<i>Saraca thaipingensis</i> Cantley exPrian
หูกวาง	Combretaceae	<i>Terminalia catappa</i> Linn.
หว่า	Myrtaceae	<i>Syzygium cumini</i> (Linn.) Skeels
หมัน	Ehretiaceae	<i>Cordia cochinchinensis</i> Pierre
อินทนิลน้ำ	Lythraceae	<i>Lagerstroemia speciosa</i> Pers.
อบเชย	Lauraceae	<i>Cinnamomum bejolghota</i> Sweet

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- กรมป่าไม้.2537.พันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน ส่วนเพาะชำกล้าไม้สำนักงานส่งเสริมการปลูกป่า. พิมพ์ที่
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด,กรุงเทพฯ.
- กองบรรณาธิการบ้านและสวน.2524.สารานุกรมไม้ประดับในประเทศไทยเล่มที่3.อมรินทร์การพิมพ์,
กรุงเทพฯ.
- คณะกรรมการจัดทำหนังสือพรรณไม้ในสวนป่าสิริกิติ์ภาคกลาง(จ.ราชบุรี).2535.พรรณไม้ในสวนป่า
สิริกิติ์ภาคกลาง(จ.ราชบุรี).ห้างหุ้นส่วนจำกัดชุดิมาการพิมพ์,กรุงเทพฯ.
- คณะผู้จัดทำหนังสือสวนจิตรลดาพฤกษาพรรณ.2538.สวนจิตรลดาพฤกษาพรรณ.บริษัทอมรินทร์พริ้น
ติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด(มหาชน),กรุงเทพฯ.
- จำลอง เพ็งคล้าย และคณะ.2515.ไม่มีค่าทางเศรษฐกิจของไทย ตอนที่1. โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี
มนตรี,กรุงเทพฯ.
- จำลอง เพ็งคล้าย และคณะ.2526.ไม่มีค่าทางเศรษฐกิจของไทย ตอนที่3.ฝ่ายพฤกษศาสตร์ป่าไม้กอง
บำรุง กรมป่าไม้,กรุงเทพฯ.
- หุบ เข็มขนาด และสมนึก ผ่องอำไพ.2520.ไม้ประดับยืนต้นเพื่อความรื่นรมย์.คณะวนศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,กรุงเทพฯ.
- ณพพร ดำรงศิริ.2530.พฤกษอนุกรมวิธาน.ห้างหุ้นส่วนจำกัด นำกัการพิมพ์,กรุงเทพฯ.
- ดร.จรรยาพร แสงไชย.2540.Advertising on the Internet.พิมพ์ที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ดี แอล เอส,กรุงเทพฯ.
- ศจ.ดร.เต็ม สมิตินันท์ และคณะ.2518.ไม่มีค่าทางเศรษฐกิจของไทย ตอนที่2. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การขายและการซื้อแห่งประเทศไทย,กรุงเทพฯ.
- สมาคมป่าไม้แห่งประเทศไทย.2527.ไม้และของป่าบางชนิดในประเทศไทย.ห้างหุ้นส่วนนำอักษรการ
พิมพ์,กรุงเทพฯ.
- สมจิต โยระคง.2540.วัสดุพืชพรรณในการจัดภูมิทัศน์.พิมพ์ที่บริษัทวงตะวัน จำกัด,กรุงเทพฯ.
- สำนัก คีรีโตและคณะ.2521.เปิดโลกอินเทอร์เน็ต.สำนักพิมพ์ ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด(มหาชน),กรุงเทพฯ.
- สัญญาพงศ์ สายวงศ์นวล.2540.คู่มือการสร้างเว็บเพจด้วย ไมโครซอฟต์ ฟรอนท์เพจ.พิมพ์ที่บริษัทซีเอ็ด
ยูเคชั่น จำกัด(มหาชน),กรุงเทพฯ.
- องค์การสวนพฤกษศาสตร์ สำนักนายกรัฐมนตรื.สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์.พิมพ์ที่
ไอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์,กรุงเทพฯ.
- อดิศักดิ์ ต้นดาปกุล และคณะ.2537.ไมโครคอมพิวเตอร์.กรกฎาคม(ฉบับที่ 108):132-145,กรุงเทพฯ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

CRAIB, W.G.1932-1939.Florae Siamensis Enumeratio:1-2,Bangkok.

EDWIN A MENNINGER.1962.Flowering Trees of The World.Hearthside Press Incorporated
Publishers, New York.

WINIT WANANDORN, P.1960.Vernacular Names-Botanical Names.Thai Plant Names: 1-871.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อธิบายคำศัพท์

BERRY	ผลเนื้อนุ่มที่ปกคิเนื้อของผลอ่อนนุ่มทั้ง 3 ชั้น แม้บางชนิดจะมีเปลือกแข็งเหนียว
CARINA	กลีบในสุด 2 กลีบของกลีบดอกชนิด Papilionaceous มีขนาดเล็กแคบยาวโค้งเชื่อมติดกัน เช่นดอกแค ดอกถั่ว
GIF	ย่อจาก Graphics Interchange Format เป็นวิธีหนึ่งในการเข้ารหัสรูปภาพ วิธีการนี้จะบีบย่อข้อมูลของภาพโดยใช้เทคนิคการบีบย่อ
HTML	ย่อจาก Hypertext Markup Language ภาษาที่ใช้เป็นมาตรฐานซึ่งใช้ในการแสดงรายละเอียดเนื้อหาและเลย์เอาต์ของเว็บเพจ
HTTP	ย่อจาก HyperText Transfer Protocol เป็นโปรโตคอลในอินเทอร์เน็ตที่เปิดให้ผู้ใช้เว็บสามารถดึงข้อมูลจากเว็บโฮสต์ได้
LEGUME	ผลแห้งที่มีตะเข็บที่ผนังทั้ง 2 ข้าง เมื่อเวลาแก่เต็มที่ จะแตกเป็น 2 ซีก
ON LINE	การนำสิ่งที่สร้างไว้ในโฮมเพจ เข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ต
รูปภาพที่คลิกได้	รูปที่ประกอบด้วยพื้นที่หนึ่งหรือหลายส่วนซึ่ง มีไฮเปอร์เท็กต์ลิงก์บรรจุอยู่ เมื่อผู้อ่านชี้เคอร์เซอร์อยู่เหนือภาพที่มีลิงก์เคอร์เซอร์จะเปลี่ยนรูปเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีลิงก์อยู่ โดยทั่วไปจะเป็นรูปมือชี้
ลิงก์	การกระโดดจากเว็บเพจหนึ่งไปยังเพจอื่นๆ หรือจุดในเว็บที่เปิดอยู่ในขณะนั้น หรือไปยังแหล่งข้อมูลในเวิร์ลด์ไวด์เว็บ
ลิงก์ที่เข้าไปเยี่ยมชมแล้ว	ลิงก์บนเพจที่ถูกเลือกไปแล้ว ลิงก์ชนิดนี้มักจะแสดงในระหว่างการทำงานด้วยสีที่ไม่ซ้ำกับของเดิม
อินเทอร์เน็ต	ระบบเครือข่ายของโลกที่เกิดจากการรวมตัวของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดเล็กหลายพันเครือข่ายไว้ด้วยกัน อินเทอร์เน็ตเกิดขึ้นในปลายทศวรรษ 1960 และได้รับความนิยมมากเนื่องจากการแพร่หลายของเวิร์ลด์ไวด์เว็บ
โฮมเพจ	เป็นจุดเริ่มต้นในเว็บแห่งหนึ่ง โดยจะเป็นเพจที่ถูกเรียกใช้และแสดงขึ้นมา โดยปริยายเมื่อเข้าไปเยี่ยมชมเว็บ
ไฮเปอร์เท็กซ์	ข้อความที่มักจะแสดงด้วยสีต่างไปจากข้อความอื่นที่อยู่รอบข้าง โดยจะถูกเชื่อมโยงไปยังสถานที่ภายในหรือภายนอกเว็บไซต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้